

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

นางสาวสุจิตรา ไอสถอภีรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED STRATEGIES FOR RESEARCH MANAGEMENT IN SUBFIELDS OF
PRIVATE UNIVERSITIES IN THAILAND

Miss Suchitra Osodhapiruk

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Education Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของ
มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

โดย

นางสาวสุจิตรา โอสถอภิรักษ์

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอค

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต

..... กณบดีคณะกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอค)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

สุจิตรา ไอศตอภีร์ภัก : การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. (PROPOSED STRATEGIES FOR RESEARCH MANAGEMENT IN SUBFIELDS OF PRIVATE UNIVERSITIES IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. ดร. บุญมี เนรมยอค, อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ. ดร. ศิริเดช สุชีวะ, 212 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย และ นำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

ดำเนินการวิจัยโดยการวิเคราะห์เอกสาร จัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และสร้างแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยจำนวน 85 คน และอาจารย์ประจำจำนวน 342 คน

ผลการวิจัยได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยครั้งนี้ ด้านการผลิตผลงานวิจัย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การวิจัย หน่วยงานวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย การบริหารงานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา งบประมาณการวิจัย การบริหารนักวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารโครงการวิจัย และระบบบัณฑิตศึกษา ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย ผลงานวิจัย วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และด้านเครือข่ายการวิจัย ประกอบด้วย เครือข่ายระดับบุคคล เครือข่ายระดับสถาบัน และรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ

กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนที่นำเสนอ ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี 2) กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 3) กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย จำแนกได้ 2 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และกลยุทธ์ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ซึ่งนำเสนอในภาพรวมทุกกลุ่มสาขาวิชา

ภาควิชา	นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำ	ลายมือชื่อนิติศ.....	
	ทางการศึกษา.....		
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา.....	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....	
ปีการศึกษา	2552.....	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....	

4884646127 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS : RESEARCH MANAGEMENT / STRATEGIES

SUCHITRA OSODHAPIRUK : PROPOSED STRATEGIES FOR RESEARCH MANAGEMENT IN SUBFIELDS OF PRIVATE UNIVERSITIES IN THAILAND.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. BOONMEE NENYOD, THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF.SIRIDEJ SUJIVA, 212 pp.

This research aims to study and analyze the current situation regarding research management in private universities and to determine and present management strategies for different kinds of research in accordance with programs available in private universities in Thailand.

The methods used for this research were document analysis, expert discussion, and data from questionnaires distributed to 85 university executives and 342 full-time university lecturers. Results indicate that there are four main factors that affect research management: research production, presentation, application, and networks.

Research production factors are various including research strategies, the research unit and manager, research faculty and program management, research budget, management of research personnel, fundamental research structure, research project management, and the graduate system. Research publication factors include the method of publication of the research and financial support for the presentation of the research.

Research application refers to the development of new knowledge in academic areas, institutions and society, as well as, intellectual property protection. The research network refers to personal, institutional, and formal network patterns.

The research management strategies of private universities presented in this study comprise research production, publication, and application strategies. Research production strategies can be divided into 3 academic areas for: (1) Science and Technology, (2) Health Sciences and (3) Social Sciences and Business Management. Research publication strategies can be divided into 2 academic areas: (1) Science and Technology and Health Sciences and (2) Social Sciences and Business Management. Research application strategies will be presented as applicable for all academic faculties.

Department Education Policy, Management and Leadership.....

Field of Study Educational Administration....

Academic Year : 2009.....

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

Co-Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอด และ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้ คำปรึกษา ตลอดจนเป็นกำลังใจที่ดีมาโดยตลอด รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท และรองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ กรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการ อนุมัติอย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาในการร่วมประชุมกลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชน และอาจารย์ประจำที่เสียสละเวลาใน การตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลที่สำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. โชติรส ชวนิชย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยามาส สินธุประมา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารมหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเชียทุกท่าน ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ที่สนับสนุน ให้ความร่วมมือให้ผู้วิจัยดำเนินการทำ วิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

คุณความดีหรือประโยชน์อันใดอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชา พระคุณบิดามารดาผู้ซึ่งให้ชีวิตและแนวทางในการดำรงชีวิตแก่ผู้วิจัย ตลอดจนบ่มเพาะให้ผู้วิจัย ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา จนผู้วิจัยสามารถนำตนเองสู่ความสำเร็จในชีวิตด้าน การศึกษาในขั้นนี้ได้ในที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัย.....	12
แนวคิดด้านการคุณลักษณะของนักวิจัย.....	66
แนวคิดด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร.....	93
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย.....	94
ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม.....	95
ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน.....	99
ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอกกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน.....	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
ตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เอกชน.....	103
ตอนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของ มหาวิทยาลัยเอกชน.....	147
ตอนที่ 3 การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน.....	167
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	176
วิธีดำเนินการวิจัย.....	176
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	176
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	177
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	177
สรุปผลการวิจัย.....	177
การอภิปรายผล.....	188
ข้อเสนอแนะ.....	192
รายการอ้างอิง.....	194
ภาคผนวก.....	198
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	212

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ระบบบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย 5 แห่ง.....	57
2	การวิเคราะห์ระบบบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลก.....	61
3	งบประมาณและผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลก ในปี ค.ศ. 2005.....	62
4	ปัจจัยหลักที่ส่งผลกับการบริหารงานวิจัย.....	63
5	ปัจจัยแฝงที่ส่งผลกับการบริหารงานวิจัย.....	66
6	การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix.....	81
7	สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์.....	104
8	กิจกรรมด้านการวิจัย.....	105
9	สาเหตุที่อาจารย์ทำวิจัย.....	106
10	ลักษณะของงานวิจัยที่ทำ.....	107
11	ประเภทของงานวิจัยที่ทำ.....	107
12	สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัย.....	108
13	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลสถานภาพของอาจารย์ประจำ.....	108
14	ผลการประเมินมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์.....	109
15	การผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์.....	110
16	การเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์.....	112
17	การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	112
18	เครือข่ายการวิจัย.....	113
19	การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากแผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545-2559).....	114
20	การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554).....	116
21	การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2553).....	117
22	การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565).....	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
23	การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากข้อเสนอยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทยด้านการสอนและการวิจัย.....	120
24	โอกาสและสิ่งกีดขวางของมหาวิทยาลัยเอกชน.....	122
25	จุดแข็งและจุดอ่อนของมหาวิทยาลัยเอกชน.....	123
26	ยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย.....	124
27	หน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย.....	125
28	ผู้บริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยผู้บริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย.....	125
29	การบริหารงานระดับคณะ/สาขาวิชา.....	126
30	งบประมาณการวิจัยของมหาวิทยาลัย.....	127
31	การบริหารนักวิจัยของมหาวิทยาลัย.....	128
32	โครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย.....	129
33	การบริหารโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย.....	130
34	ระบบบัณฑิตศึกษา.....	130
35	ผลงานวิจัย.....	131
36	วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย.....	132
37	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์.....	133
38	การนำเสนอผลงานวิจัย.....	134
39	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย.....	134
40	การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์.....	135
41	การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน.....	136
42	การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม.....	136
43	การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา.....	137
44	เครือข่ายระดับบุคคล.....	138
45	เครือข่ายระดับสถาบัน.....	138
46	รูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ.....	139
47	ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย.....	141
48	ทัศนคติต่อการวิจัย.....	143
49	ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย.....	144

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
50 ทักษะด้านการวิจัย.....	145
51 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี.....	148
52 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ.....	152
53 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ.....	156
54 การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา.....	160
55 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ....	161
56 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ.....	163
57 การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ ของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา.....	165
58 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	166

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษาระดับ โดยเฉพาอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่น การกำหนดในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 28 สรุปได้ว่า สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็น วิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความ ติงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่ จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานอกจากภารกิจหลักด้านการผลิตบัณฑิตแล้ว ยังมีภารกิจ อื่นที่จะละเลยมิได้ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ภารกิจของมหาวิทยาลัยมี 5 ด้าน คือ การ สอน การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมของชาติ (กฎกระทรวง, 2549)

มาตรฐานการอุดมศึกษาได้กำหนดมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้ มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและ ประเทศชาติ

แม้ว่างานวิจัยจะเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยก็ตาม แต่สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษาได้รายงานสรุปในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ถึง จุดอ่อนด้านงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยัง มุ่งเน้นการสอน ละเลยการวิจัยเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เป็นผลให้ขาดการวิจัยอย่าง จริงจัง สอดคล้องกับรายงานของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่กล่าวถึงภาพรวมของประเทศว่า กำลังคนระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ยังมี สัดส่วนที่ไม่เหมาะสม และมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่ำ บุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอยู่เพียง 6.7 คนต่อปีต่อประชากรหมื่นคน ในปี พ.ศ. 2546 การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.67 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 7 เท่า แม้ว่าการสร้างองค์ความรู้

ใหม่ที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนา มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่การนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์อยู่ในระดับต่ำ จำนวนสิทธิบัตรที่จดทะเบียนในประเทศไทยมีร้อยละ 0.4 ของสิทธิบัตรทั่วโลกและร้อยละ 77 เป็นของชาวต่างชาติ

นอกจากนี้จากการตรวจการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบล่าสุด สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา สภาพปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษา เสนอคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ปี 2552 เรื่อง การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (2548-2552) พบว่า มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์มีผลการประเมินต่ำกว่าทุกมาตรฐาน ทั้งในภาพรวม และการวิเคราะห์จำแนกตามกลุ่มสถาบัน เป็นสาเหตุหลักให้สถาบันอุดมศึกษามีผลการประเมินไม่รับรอง และรอพินิจมากที่สุด

สอดคล้องกับรายงานการติดตามและประเมินสถานภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา (2547) ที่กล่าวไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยเอกชน ที่พบว่าแม้ว่าจะมีการกำหนดนโยบายให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น โดยให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม แต่อาจารย์ส่วนใหญ่ยังทำวิจัยน้อย เพราะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอน นอกจากนี้จากรายงานประจำปี 2550 ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) ยังพบว่าผู้ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยเป็นอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกือบทั้งสิ้น

จากรายงานประจำปี 2550 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาระดับมาตรฐาน มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ในภาพรวมคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในระดับควรปรับปรุง (2.49 จาก 5) เมื่อแยกตามประเภทของสถาบัน พบว่า ของรัฐมีคุณภาพมากที่สุด คือระดับดี (4.33 จาก 5) วิทยาลัยชุมชนมีคุณภาพต่ำสุด อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.10 จาก 5) สถาบันอุดมศึกษาประเภทอื่น ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ราชภัฏ ราชมนคล และเฉพาะทาง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับควรปรับปรุง

ในรายงานประจำปียังกล่าวอีกว่า เมื่อพิจารณาการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้ว พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง เป็นกลุ่มสถาบันที่มีคุณภาพดี แต่มีความแตกต่างของคุณภาพภายในกลุ่มสถาบันสูง ราชมนคล มีคุณภาพไม่ค่อยดี แต่มีความแตกต่างภายในกลุ่มสูง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ราชภัฏ และวิทยาลัยชุมชน มีคุณภาพไม่ค่อยดี แต่มีความแตกต่างภายในกลุ่มน้อย หรือมีคุณภาพใกล้เคียงกัน

จากการสำรวจปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยเอกชนโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า

1. ด้านการบริหารการเงิน ต้องพึ่งรายได้หลักจากค่าหน่วยกิต ทำให้เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาสร้างสรรค์ส่วนที่เป็นการสนับสนุนการวิจัย การบริการสังคมหรือสาธารณชน
2. มหาวิทยาลัยเอกชนได้รับผลกระทบอย่างมากจากการขยายตัวเชิงปริมาณที่ไม่จำกัดของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และความไม่ชัดเจนของนโยบายของรัฐต่อการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในภาพรวมของการอุดมศึกษาของชาติ
3. การแข่งขันทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รัฐบาล และจากต่างประเทศ ที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นถ้ารัฐบาลมิได้กำหนดแผนภาพรวมของการอุดมศึกษาไทยที่ชัดเจน และจะนำไปสู่การมุ่งปริมาณมากกว่าคุณภาพ

จากการจำแนกประเภทสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 ประเภท ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้แก่ ประเภทที่ 1) กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย ประเภทที่ 2) กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม ประเภทที่ 3) กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปและวัฒนธรรม และประเภทที่ 4) กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิต พบว่ามีมหาวิทยาลัยเอกชนเพียง 3 แห่ง จากทั้งหมด 34 แห่งเท่านั้น ที่จัดตนเองอยู่ในประเภทที่ 1 คือกลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย ส่วนที่เหลืออีก 31 แห่ง จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มอื่น คือกลุ่มที่ 2, 3 และ 4 ที่ไม่มุ่งเน้นการวิจัย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549)

แม้ว่ามหาวิทยาลัยเอกชนส่วนมากไม่มุ่งเน้นการวิจัยก็ตาม ก็จะละเลยภารกิจด้านการวิจัยไม่ได้ เพราะมหาวิทยาลัยจะพัฒนาเป็นเลิศได้จะต้องมีงานวิจัย หากมหาวิทยาลัยใดไม่มีงานวิจัย การเรียนการสอนจะมีคุณภาพต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ขาดการกระตุ้นการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย รวมทั้งขาดความชอบธรรมในสายตาของประชาชน

นอกจากนี้ ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (2550) ได้กำหนดให้อาจารย์ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการต้องสร้างผลงานทางวิชาการขั้นต่ำคือผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยไม่นับงานวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใดๆ

เมื่อพิจารณาโอกาสในการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนแล้วจะพบว่า มหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวนนักศึกษามากซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของมหาวิทยาลัย ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ตลอดจนมีการบริหารงานวิจัยที่ดีขึ้น มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่จึงมีโอกาสดำเนินงานวิจัยให้ก้าวขึ้นไปใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยของรัฐได้ไม่ยากนัก

ขณะที่มหาวิทยาลัยขนาดเล็กยังต้องทำการพัฒนาตนเองในหลายๆ ด้านก่อนที่จะหันมาเน้นการพัฒนางานวิจัย ด้านที่จำเป็นเร่งด่วนที่สุดก็คือ การพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต การ

พัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการชำระรักษาบุคลากร เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด

มหาวิทยาลัยขนาดกลางซึ่งมีความพร้อมในด้านความจำเป็นพื้นฐานเช่น เรื่องอาคารสถานที่ มีจำนวนบุคลากรที่ค่อนข้างลงตัว แต่ในขณะเดียวกันจำนวนงบประมาณที่จะนำมาจัดสรรเพื่อพัฒนางานวิจัยก็ยังมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ หากมีการบริหารจัดการที่ดีพอก็จะสามารถพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นได้ กล่าวคือการทำงานที่ปรับปรุงหรือพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารงานวิจัยที่ดี

อย่างไรก็ตามความสำเร็จของการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ ตั้งแต่การมีวิสัยทัศน์ด้านการวิจัยที่กว้างไกล มีกรอบนโยบายที่ชัดเจน ตลอดจนพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการวิจัยในมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรืออาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารมีหน้าที่ตั้งแต่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling)

ปัจจุบันแนวคิดในวงการธุรกิจได้ขยายตัวจากการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไปสู่แนวคิดของการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางที่ได้ผลสำหรับองค์กรธุรกิจ การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการบริหารอย่างมีระบบที่ใช้การคิดเชิงกลยุทธ์รวมทั้งมีการพยายามรวบรวมสารสนเทศเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในวิถีทางที่ทำให้เกิดการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพขึ้น ภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอน กระบวนการนี้สามารถจำแนกเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ ได้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Analysis) การจัดวางทิศทางองค์กร (Establishing Organization Direction) การสร้างกลยุทธ์ (Strategic Formulation) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategic Implementation) และการควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Control) (ทวิชัย บุญเดิม, 2540)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยมุ่งเน้นที่มหาวิทยาลัยขนาดกลาง และศึกษาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อที่จะกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย
2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย

3. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย เอกชน ในประเทศไทย

คำถามในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน
3. กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนควรเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย เอกชน ในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ดังนี้

- 1.1 การผลิตผลงานวิจัย
- 1.2 การเผยแพร่ผลงานวิจัย
- 1.3 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยโดยการศึกษาเพื่อเป็น Good Practice จาก

- 2.1 การบริหารงานวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย ได้แก่
  - 2.1.1 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
  - 2.1.2 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
  - 2.1.3 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
- 2.2 การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่
  - 2.2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 2.2.2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  - 2.2.3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
  - 2.2.4 มหาวิทยาลัยนเรศวร
  - 2.2.5 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
  - 2.2.6 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
  - 2.2.7 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - 2.2.8 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

2.3 การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน คือ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2.4 การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แก่

2.4.1 มหาวิทยาลัยเบอร์กลีย์แคลิฟอร์เนีย

2.4.2 สถาบันเทคโนโลยีเมสซาชูเซต

2.4.3 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

2.4.4 มหาวิทยาลัยแอสตนฟอร์ด

2.4.5 มหาวิทยาลัยเท็กซัส ณ ออสติน

2.4.6 มหาวิทยาลัยวอชิงตัน

2.4.7 มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ณ เมดิสัน

2.4.8 มหาวิทยาลัยมิชิแกน

2.4.9 มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ณ อุบานา

2.4.10 มหาวิทยาลัยคอร์เนล

3. แนวคิดด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้แก่

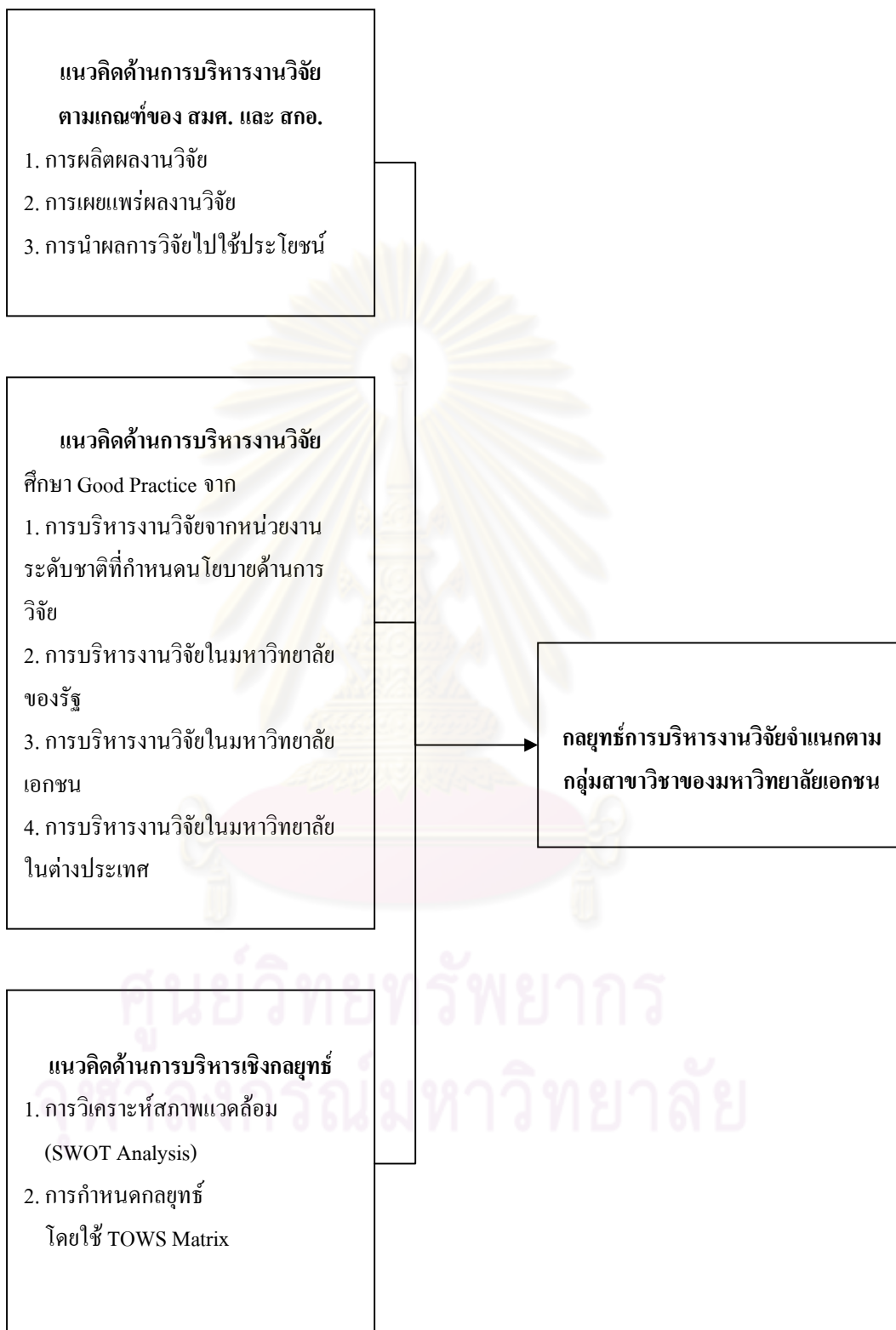
3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

3.2 การกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้ TOWS Matrix

กรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำแนกขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา และ ขอบเขตด้านประชากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยยึดแนวคิดการบริหารงานวิจัยตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ได้แก่ การผลิตผลงานวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นอกจากนี้ยังศึกษาแนวคิดด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อทำการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย เอกชนขนาดกลางที่จัดตัวเองอยู่ในประเภทกลุ่มสถาบันที่ไม่มุ่งเน้นการวิจัย ซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะ และวัฒนธรรม และมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และอาจารย์ประจำ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

มหาวิทยาลัยเอกชน หมายถึง มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ที่จดทะเบียนตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีขนาดกลาง ที่จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มสถาบันที่ไม่มุ่งเน้นการ วิจัย ซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิต บัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม และมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. มหาวิทยาลัยเกริก
3. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
4. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
5. มหาวิทยาลัยสยาม

6. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
7. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
8. มหาวิทยาลัยพายัพ
9. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
10. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
11. มหาวิทยาลัยราชธานี
12. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ประเภทของมหาวิทยาลัย หมายถึง ประเภทกลุ่มสถาบันตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ประกอบด้วย

- ประเภทที่ 1: กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย
  - ประเภทที่ 2: กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม
  - ประเภทที่ 3: กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
  - ประเภทที่ 4: กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิต
- งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยประเภทที่ 2 ประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4

ขนาดของมหาวิทยาลัย หมายถึง การจำแนกขนาดของมหาวิทยาลัยโดยใช้จำนวนนักศึกษาเป็นเกณฑ์ ประกอบไปด้วย

1. มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 15,000 คนขึ้นไป
  2. มหาวิทยาลัยขนาดกลาง ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 3,000 คน แต่ไม่ถึง 15,000 คน
  3. มหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาไม่ถึง 3,000 คน
- งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยขนาดกลางเท่านั้น

กลุ่มสาขาวิชา หมายถึง การจำแนกกลุ่มสาขาวิชาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ประกอบด้วย สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาเทคโนโลยี
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย สาขาวิชาแพทยศาสตร์ สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ สาขาวิชาสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์

3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาภาษา สาขาวิชาศิลปะ และสาขาวิชานิติศาสตร์

4. กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่ง ประกอบด้วย สาขาวิชาการบัญชี การบริหารการขนส่ง และการจัดการทรัพยากรการผลิต การค้าระหว่างประเทศ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการ

การบริหารงานวิจัย หมายถึง การจัดการเพื่อให้เกิดการทำงานวิจัยให้มีคุณภาพและปริมาณ มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ อีกทั้งมีการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยตามการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และอาจารย์ประจำ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย หรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยหรือที่เรียกในชื่ออื่น เช่น สถาบันวิจัยและพัฒนา หรือศูนย์วิจัย เป็นต้น

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยเอกชน ที่ทำการสอนในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน
2. ได้กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

3. ข้อมูลจากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการนำไปกำหนดนโยบายด้านการบริหารงานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย” ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัย

ส่วนที่ 1 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย

ส่วนที่ 3 หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

ส่วนที่ 4 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากนักการศึกษา

ส่วนที่ 5 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐ

ส่วนที่ 6 แนวคิดด้านบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 7 แนวคิดด้านบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ตอนที่ 2 แนวคิดด้านคุณลักษณะของนักวิจัย

ตอนที่ 3 แนวคิดด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัย

ส่วนที่ 1 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษายกสถาบัน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ., 2551) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ประกอบไปด้วย 7 ตัวบ่งชี้ สำหรับสถาบันการศึกษาที่มีได้มุ่งเน้นการวิจัยให้ใช้ 5 ตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ 2.1 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 2.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 2.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 2.5 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

1.2 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ., 2551) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านงานวิจัยไว้ในองค์ประกอบที่ 4 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 4: การวิจัย

ประกอบไปด้วย 5 ตัวบ่งชี้ สำหรับสถาบันการศึกษาที่มีได้มุ่งเน้นการวิจัยให้ใช้ 4 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีการจัดทำระบบบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนของสถาบันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

2. มีการจัดทำมีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง

3. มีการจัดหาทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรบุคคล แหล่งค้นคว้าต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

4. มีระบบและกลไกพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการวิจัย

5. มีระบบสร้างขวัญและกำลังใจและยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น

6. มีระบบและกลไกส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคอุตสาหกรรม

ต้งบ่งชี้ที่ 4.2 มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งในวงการศึกษาและการนำไปใช้ประโยชน์
2. มีระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เชื่อถือได้และรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์
3. มีการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปยังผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
4. มีระบบและกลไกสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบันเพื่อการนำผลงานไปใช้ประโยชน์
5. มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตร การซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมให้แก่นักวิจัยเจ้าของผลงาน

ต้งบ่งชี้ที่ 4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดถึงจำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งที่สถาบันจัดสรรให้เองและที่ได้รับจากภายนอก เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีการศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นที่ยอมรับหรือมีการนำไปใช้ประโยชน์

ต้งบ่งชี้ที่ 4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษา เกิดจากการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องของอาจารย์ จึงเป็นผลงานที่มีคุณค่า สมควรได้รับการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและการแข่งขันของประเทศ การสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของผลิตภาพดังกล่าว จะช่วยสนับสนุนให้งานวิจัยและงานสร้างสรรค์มีความคุ้มค่าและเกิดมูลค่าเพิ่ม

จากเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายนอกสถาบันและภายในสถาบันที่ สมศ. และ สกอ. กำหนดขึ้น พบว่าเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถาบันของ สมศ. มีจุดเน้นที่ผลลัพธ์ของการบริหารงานวิจัย ได้แก่ จำนวนผลงานวิจัย จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่หรือนำไปใช้ประโยชน์ จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัย ลำจำนวนอาจารย์ที่ทำวิจัย

ขณะที่เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันของ สกอ. มีจุดเน้นที่กระบวนการในการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อให้เกิดผลงานวิจัย

เมื่อพิจารณาเกณฑ์ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยขอจำแนกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัย ออกเป็น 3 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้ ปัจจัยด้านการผลิตผลงานวิจัย ปัจจัยด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย และ ปัจจัยด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีปัจจัยด้านเครือข่ายการวิจัย และคุณลักษณะของ นักวิจัยเป็นปัจจัยแฝงที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัย

ส่วนที่ 2 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย

แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

แผนการศึกษาชาติได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้จำนวน 3 ข้อ และ 11 แนวนโยบายเพื่อ ดำเนินการ โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ 2: สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 6: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการ เรียนรู้ของคนและสังคมไทย

เป้าหมาย

1. เพิ่มสัดส่วนการสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศจากภาครัฐไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพิ่มขึ้นตามสมรรถนะทางด้านเศรษฐกิจของ ประเทศ และความจำเป็นเร่งด่วน ในการวิจัยและพัฒนาเฉพาะเรื่อง โดยจัดระบบการจัจัดสรร งบประมาณอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. มีการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และ มนุษยศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยที่มุ่งการประยุกต์ใช้ประโยชน์ในบริบทของ สังคมไทยมากขึ้น

3. มีบุคลากรเพื่อการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในอัตราที่ใกล้เคียงกับที่มี ในประเทศผู้นำในระดับนานาชาติ

กรอบการดำเนินงาน

1. กำหนดกลไกเชิงนโยบายด้านการวิจัยและพัฒนาที่เข้มแข็ง

2. กำหนดให้การวิจัยและพัฒนาเป็นสาระในหลักสูตรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างและพัฒนาความรู้และการเรียนรู้เพื่อ ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของคนไทย และการปรับปรุงประสิทธิภาพการ ผลิต

4. ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนานักวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)

ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
3. ยุทธศาสตร์การปรับ โครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ดังนี้

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคนและสังคมไทย

1. จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 10 คนต่อประชากร 10,000 คน
แนวทางการพัฒนา
2. เร่งผลิตนักวิจัยในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและของสังคมไทย เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาประเทศ มุ่งผลิตนักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้สามารถบริหารจัดการความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนา เน้นสาขาหลัก อาทิ เทคโนโลยี พัฒนาคณะสังคม และการบริหารจัดการ และร่วมทำวิจัยกับต่างประเทศที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย
3. พัฒนานักวิจัยที่มีอยู่ให้มีศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญสูง สามารถสร้างนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมและเชิงพาณิชย์ ปลูกฝังคุณค่าในเรื่องความไว้เนื้อเชื่อใจให้กับนักวิจัยที่ก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม สร้างเป็นเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้
4. สนับสนุนให้ทำการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรม นำไปสู่การพึ่งตนเองในระยะยาว

5. สร้างปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาวิทยาการทุกสาขาให้เป็นระบบ โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่มุ่งสนับสนุนนักวิจัยให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ยกเว้นภาษีทุกประเภทที่เกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนา ยกย่องนักวิจัยและพัฒนาที่มีผลงานดีเด่น

โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลของชุมชนและที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน ทำการวิจัยร่วมกับชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้ในการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสร้างศักยภาพชุมชนให้สามารถจัดการความรู้ในชุมชน

สำหรับอีก 4 ยุทธศาสตร์ ได้สอดแทรกบทบาทของสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งข้อมูลของชุมชนและที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน ตลอดจนทำการวิจัยร่วมกับชุมชน

3. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

นโยบายการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

1. เน้นการบูรณาการด้านวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) และนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยดำเนินการควบคุมกับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน

2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะ ปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3. เน้นงานวิจัยตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ

4. งบประมาณการวิจัยมีการกระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน

5. ดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

6. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

“ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยกำหนดพันธกิจการวิจัยของชาติคือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า เพื่อสามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้งต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่ายุทธศาสตร์การวิจัยผลผลิตทางการเกษตรและประมง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งสัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยดำเนินการบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 8 กลยุทธ์ และ 29 แผนงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม
โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 9 กลยุทธ์ และ 30 แผนงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการต่างๆ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศเพื่อพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ และ 6 แผนงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และภัยธรรมชาติ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ และ 16 แผนงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการความรู้ของประเทศอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ และ 7 แผนงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติทั้ง 5 ยุทธศาสตร์นี้ สามารถนำมาสร้างความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประเทศได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนด

วิธีการปรับแต่งยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้เข้ากับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ โดยการปรับแต่งในรายละเอียดสาระ (Fine Tune) เพื่อให้มีการติดตามการดำเนินการวิจัยในระยะยาวได้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนา ประเทศโดยเร็ว สามารถพิจารณาเป็นกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนทั้งหมด 10 กลุ่มเรื่องได้แก่ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล การปฏิรูป การศึกษา การจัดการน้ำ การพัฒนาพลังงานทดแทน การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา คุณความหลากหลายทางชีวภาพ เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

4. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการวิจัยในประเด็นที่ 4: บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ไว้ว่า อุดมศึกษาเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในระบบวิจัยแห่งชาติ ที่ควรประกอบด้วยองค์ระดับชาติ ด้านนโยบายวิจัย องค์กรจัดสรรทุนวิจัยที่มีความหลากหลาย และองค์กรปฏิบัติการวิจัย และกำหนดนโยบายสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. รัฐมีการประยุกต์และปรับใช้ระบบการประเมินและจัดสรรทรัพยากรวิจัยสำหรับ อุดมศึกษาตามระบบ Research Assessment Exercise (RAE) ของสหราชอาณาจักร
2. รัฐใช้กลไก เช่น จัดสรรทุนวิจัยแบบ Competitive Bidding สำหรับกลุ่ม องค์กร ส่งเสริม ศูนย์แห่งความเป็นเลิศทั้งระดับมหาวิทยาลัย ระดับประเทศ และตามวาระประเทศ (National Agenda) จัดสรรเงินทุนวิจัยให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย
3. จัดให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัย ศูนย์ความเป็นเลิศ ภาคอุตสาหกรรม ภาคชุมชน และต่างประเทศ
4. ผลักดันระบบวิจัยแห่งชาติที่มีองค์กรนโยบาย องค์กรสนับสนุนการวิจัยที่หลากหลาย และหน่วยที่ทำวิจัย
5. ออกแบบระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต

5. ข้อเสนอยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทยด้านการสอนและการวิจัย

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546) ได้เสนอ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย ดังนี้

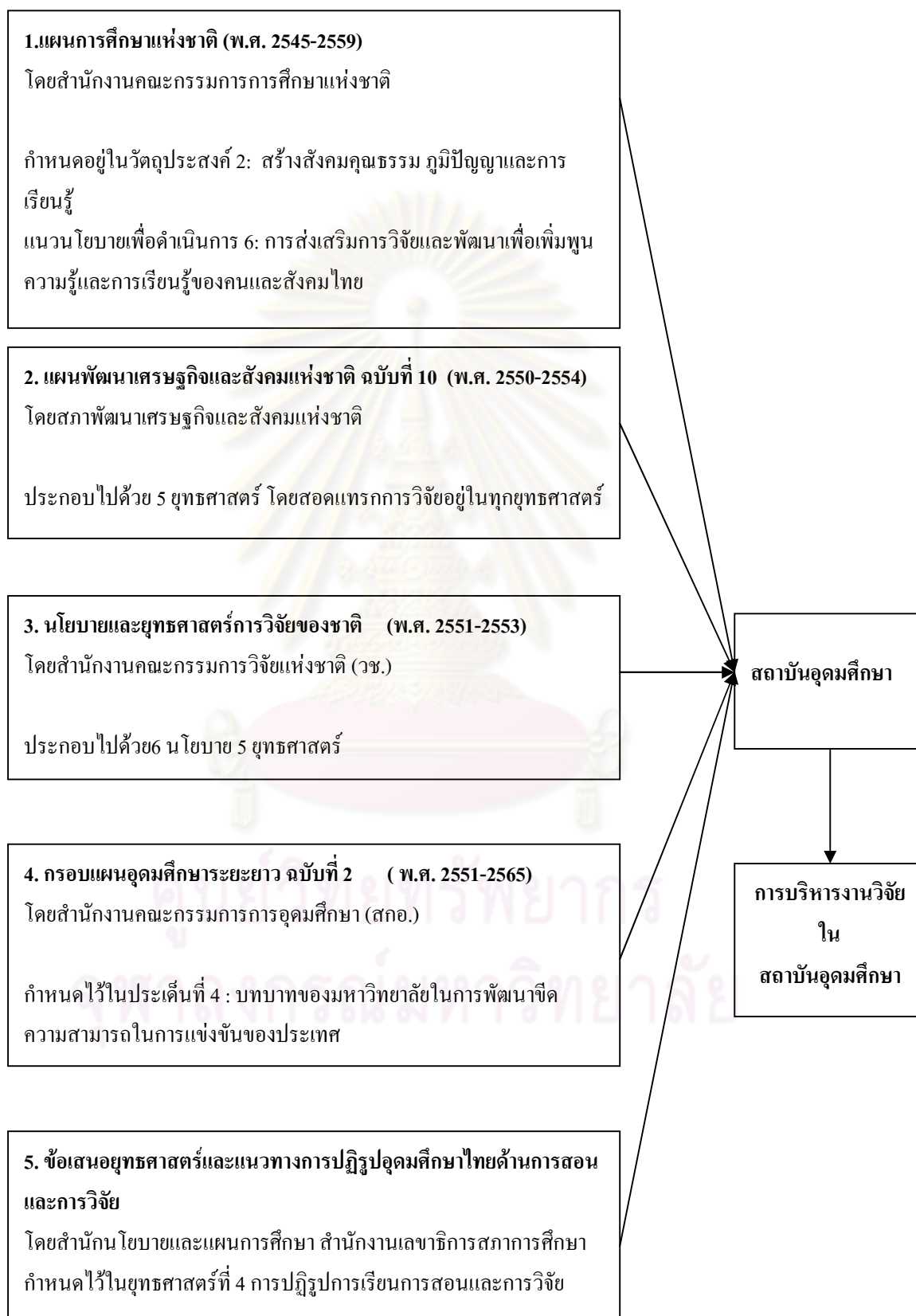
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย

เพื่อให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการผลิตกำลังคน และสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา ศักยภาพของประเทศในการแข่งขันกับนานาประเทศ เพิ่มศักยภาพการพึ่งพาตนเอง และลดการ พึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ สามารถตอบสนองและชี้นำการพัฒนาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น จึงควรกำหนดมาตรการดังนี้

1. รัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจัดโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการ ตลอดจนการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างให้สถาบันอุดมศึกษา พัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามบทบาทที่เป็นจุดเน้น เอื้อต่อการสร้างบัณฑิตอัจฉริยะ สร้างงานวิจัยและ งานวิชาการที่มีคุณภาพ
2. พัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล ให้สามารถเป็น กลไกในการสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสถาบัน สังคม และประเทศ
3. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างงานวิจัยพื้นฐาน และงานวิจัยประยุกต์ และเป็น ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง/ศูนย์เพื่อความเป็นเลิศ หรือศูนย์วิจัยนโยบายการศึกษา ในสาขาที่สถาบันมีความ เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นกลไกสร้างสรรค์งานวิจัย และพัฒนานักวิจัย รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานเครือข่าย การวิจัย การแลกเปลี่ยน ร่วมมือช่วยเหลือในด้านการวิจัย ทั้งภายในและระหว่างสถาบัน และกับ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
4. ให้มีหน่วยงานกลาง/กลไก ดูแลการบริหารงานวิจัยในภาพรวมของสถาบัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารงานวิจัยของสถาบัน
5. มีกลไก/ระบบที่สามารถดึงดูดผู้มีความรู้ ความสามารถและมีความสนใจการวิจัย ให้เข้า มาเป็นบุคลากรวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา และให้คงอยู่ในระบบ โดยสามารถก้าวหน้าได้ในสายงาน และมีกลไกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษากลยุทธ์การบริหารการวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดคน นโยบายด้าน การวิจัย พบว่าทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการวิจัยเป็นอย่างมาก โดยกำหนดเป็นนโยบายและ ยุทธศาสตร์ซึ่งส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่ง สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 สรุปแนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย

ส่วนที่ 3 หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ประวัติความเป็นมา

ความคิดที่จะให้รัฐบาลจัดตั้งสภาวิจัยแห่งชาติมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477 แต่มิได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในสมัยนั้น ต่อมาได้มีผู้เล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยและได้พยายามร่างโครงการเสนอความเห็นต่อรัฐบาลอีกจนกระทั่งปี พ.ศ. 2499 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติฉบับแรก โดยแต่งตั้งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์เป็นเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติโดยตำแหน่ง และตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นที่กรมวิทยาศาสตร์เป็นการชั่วคราว พร้อมทั้งได้กำหนดสาขาวิชาการที่จะวิจัยไว้เฉพาะด้านวิทยาศาสตร์โดยแบ่งออกเป็น 6 สาขา ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เคมีและเภสัชวิทยา วิทยาศาสตร์ชีวภาพ เกษตรศาสตร์และวนศาสตร์ และสาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2502 รัฐบาลได้จัดตั้ง "สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ" ปฏิบัติงานให้กับสภาวิจัยแห่งชาติและเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2502 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางเกี่ยวกับการวิจัยของประเทศ หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนชื่อเป็น "สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ" ในปี พ.ศ. 2515

ในปี พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้โอนไปอยู่ในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน (ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น "กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม" เมื่อวันที่ 23 มีนาคม

เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ คือพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งในหมวด 21 ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และมีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

วิสัยทัศน์

วช. เป็นสมองของประเทศ

พันธกิจโดยรวม

1. ให้คำตอบรัฐบาลในประเด็นวิชาการทุกด้าน รวมทั้งด้านสังคมและกฎหมาย
2. รายงานสถานภาพการวิจัยของประเทศเพื่อปรับกระบวนการพัฒนาตามพลวัตของโลก
3. จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศ
4. ส่งเสริมความร่วมมือการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. ส่งเสริมและเกื้อกูลการถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้งานวิจัยสู่ภาคสังคมอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม
6. ให้บริการทางวิชาการการวิจัยและเป็นศูนย์สารสนเทศการวิจัย

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นองค์กรหลักในการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นองค์กรหลักในการจัดทำมาตรฐานการวิจัย ติดตาม ประเมินผลการวิจัยของประเทศอย่างเป็นระบบและครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเป็นองค์กรหลักในการร่วมมือกับต่างประเทศด้านการวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเป็นองค์กรกลางในการประสานงานวิจัยและให้บริการทางวิชาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเป็นองค์กรหลักในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเป็นองค์กรหลักที่มีสมรรถนะสูงในการบริหารการวิจัยของประเทศ

การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้แบ่งโครงสร้างภายในโดยจัดสรรความรับผิดชอบออกตามภารกิจ ดังนี้

1. สำนักอำนวยการกลาง
2. ภารกิจต่างประเทศ
3. ภารกิจนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย
4. ภารกิจข้อมูลวิจัยและการบริหารจัดการข้อมูล
5. ภารกิจโครงการและประสานงานวิจัย
6. ภารกิจมาตรฐานระบบวิจัย
7. ภารกิจบริหารจัดการผลงานวิจัย
8. ภารกิจวิชาการ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือ The Thailand Research Fund (TRF) เป็นองค์กรขนาดเล็กของรัฐ ภายใต้กำกับของสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีได้ใช้ระบบราชการเป็นกลไกควบคุมองค์กร ถือกำเนิดอย่างเป็นทางการเมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบตราพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ.2535 เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ โดยใช้การวิจัยเป็นกลไกสร้างฐานความรู้สำหรับการแก้ปัญหาให้แก่สังคม

การดำเนินงานที่ผ่านมา นับแต่ก่อตั้งองค์กร สกว. เน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจร ผ่านเครือข่ายการทำงานที่มีอยู่ทั่วประเทศ สนับสนุนการสร้างและพัฒนากำลังคนและนักวิจัยมืออาชีพ ผู้ระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ในการแก้ปัญหา ผลักดันการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยด้านการเกษตร อุตสาหกรรม บริการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผลักดันให้เกิดการร่วมทุนกับภาคเอกชน หน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่สร้างสรรค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่สังคมที่มีปัญญา สามารถใช้ความรู้จัดการกับศักยภาพและโอกาส เพื่อกำหนดอนาคตของตนเองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

พันธกิจ

สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ สร้างนักวิจัย และสร้างระบบวิจัย เพื่อตอบคำถามและเสนอทางเลือกให้สังคม ทั้งในระบบเศรษฐกิจภาคดั้งเดิมและสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบาย การยกระดับความรู้และสติปัญญาของสังคม และการเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ที่สัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงของโลก

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ

งานประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานของ สกอ. ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยมีอยู่หลายส่วน เช่น งานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใต้การดูแลของสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา ได้กำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพสำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการในองค์ประกอบที่ 4: การวิจัย ดังได้กล่าวไว้ในส่วนที่ 1

งานเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค

นอกจากงานประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว สกอ. ยังมีบทบาทในการสนับสนุนการทำวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา โดยการจัดตั้งเครือข่ายอุดมศึกษาจำแนกตามภูมิภาค จำนวน 9 เครือข่าย โดยที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเป็นสมาชิกของเครือข่ายตามภูมิภาคของสถานที่ตั้ง ดังนี้

1. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคเหนือตอนบน
2. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง
3. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
4. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
5. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน
6. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง
7. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก
8. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน
9. เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนล่าง

สกอ. ได้แบ่งกลุ่มการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา ออกเป็น 6 กลุ่มใหญ่ สำหรับเครือข่ายด้านการวิจัยได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจำแนกหมวดหมู่ของโครงการในกลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม ได้ 3 หมวดหมู่ ได้แก่

1. โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก
2. โครงการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชนในเชิงพาณิชย์
3. โครงการสนับสนุนหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนในสถาบันอุดมศึกษา (UBI)

ในที่นี้จะขอกว่าถึงเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี อุทัยธานี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี และกรุงเทพมหานคร ตอนบน ปัจจุบันมีสมาชิก 44 สถาบัน

พันธกิจของเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน

การระดมกำลังสมองเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นบนฐานความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือการทำงานควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย สร้างทุนทางปัญญาให้กับชุมชน มุ่งสู่เวทีการแข่งขันของประเทศและสากล และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ของเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน

1. กำหนดกรอบทิศทางงานวิจัยของเครือข่ายให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ 8 จังหวัดของภาคกลางตอนบน
2. ศึกษาปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชน ร่วมกันสร้างโจทย์วิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าตามความต้องการของชุมชน
3. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก การประเมิน การติดตามโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากเครือข่าย เพื่อให้ผลลัพธ์จากงานวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ และพัฒนาต่อยอดงานวิจัย
4. จัดระบบสารสนเทศเพื่อใช้ติดต่อสื่อสาร และใช้ในการบริหารงานวิจัย เพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดภาระงานที่ไม่จำเป็น
5. สร้างกิจกรรมเชิงวิชาการที่เป็นปัญหาหลักของพื้นที่ ร่วมกับเสนอผลงานวิจัยของเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์กับชุมชนทางวิชาการ ภาคการผลิต และสาธารณชนเพื่อนำไปสู่สังคมการเรียนรู้

แนวทางการประเมินผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

สกอ. มีแนวทางการประเมินผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา โดยได้แนวคิดจากการศึกษาดูงานจากประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส และได้จัดทำร่างแนวทางการประเมินผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นภารกิจด้านการวิจัย หรือที่เรียกว่า “มหาวิทยาลัยวิจัย” และ “มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ควรมีตัวชี้วัด (KPI) สรุปได้ดังนี้

1. จำนวน โครงการวิจัย
2. จำนวนงบประมาณวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน
3. จำนวนนักวิจัย
4. จำนวนผลงานที่เกิดขึ้นจากงานวิจัย

ส่วนที่ 4 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากนักการศึกษา

ระบบวิจัยที่พึงประสงค์ในมหาวิทยาลัย โดย ปรัชญา เวสารัช

ปรัชญา เวสารัช (2546) เสนอรายการองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพของระบบการบริหารจัดการวิจัยในมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการวิจัยในมหาวิทยาลัย โดยที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละมหาวิทยาลัยอาจสำรวจรายการ วิเคราะห์สภาพความพร้อมหรือความเหมาะสมและประยุกต์ดัดแปลงรายการตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย รายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ทิศทางการวิจัย ตัวบ่งชี้

1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ทิศทางการวิจัยในมหาวิทยาลัย
2. มีแผนดำเนินการรองรับ มีการจัดงบประมาณรองรับ
3. มีการกำหนดหน่วยงาน และผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามแผน
4. มีการกำหนดเป้าหมายผลงาน
5. มีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน
6. มีการติดตามประเมินผล

เกณฑ์คุณภาพ

1. ความชัดเจน
2. สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบ
3. มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
4. สอดคล้องกับศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ2. กลไกรับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบระดับมหาวิทยาลัย เช่น สถาบันวิจัยและพัฒนา
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เช่น รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
3. มีการกำหนดขอบเขตพันธกิจ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

เกณฑ์คุณภาพ

1. ความชัดเจนของบทบาทหน้าที่
2. คุณภาพและประสิทธิภาพของกลไก
3. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทาง

4. มีผลงานจริง

องค์ประกอบ3. โครงสร้างพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้

1. มีห้องปฏิบัติการหรือห้องทดลอง สนับสนุนการวิจัย
2. มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นและอ้างอิง
3. มีเครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการวิจัย
4. มีเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ นักสถิติ หรือผู้ช่วยนักวิจัยสนับสนุน

เกณฑ์คุณภาพ

1. ความพร้อมและประสิทธิภาพของโครงสร้าง
2. ความครอบคลุม ครบถ้วน และความทันสมัย
3. การใช้ประโยชน์
4. การเข้าถึง และความสะดวกในการใช้ประโยชน์

องค์ประกอบ4. นักวิจัย

ตัวบ่งชี้

1. มีคณาจารย์และบุคลากรอื่นที่ทำหน้าที่วิจัยอย่างมีคุณภาพ ด้วยความรับผิดชอบและมี

ผลงาน

1. มีการกำหนดภาระงานวิจัยสำหรับคณาจารย์
2. มีการกำหนดจรรยาบรรณนักวิจัย

เกณฑ์คุณภาพ

1. คุณภาพและความรับผิดชอบ
2. ชื่อเสียงและการเป็นที่ยอมรับ
3. การมีโอกาสนเสนอผลงานและเผยแพร่ผลงาน

องค์ประกอบ5. การพัฒนานักวิจัย

ตัวบ่งชี้

1. มีการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่
2. มีระบบอาจารย์พี่เลี้ยง
3. มีการพัฒนานักวิจัยทุกระดับอย่างต่อเนื่อง
4. มีหลักสูตรอบรมนักวิจัย

เกณฑ์คุณภาพ

1. คุณภาพนักวิจัย
2. ความตื่นตัวและความสนใจของนักวิจัย
3. จำนวนนักวิจัยที่ผลิตใหม่และที่ได้รับการพัฒนา

องค์ประกอบ 6. การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ตัวบ่งชี้

1. มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย
2. มีการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
3. มีฐานข้อมูลผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

เกณฑ์คุณภาพ

1. คุณภาพของวารสาร
2. ความถี่
3. การเป็นแหล่งอ้างอิง
4. การวิจัยต่อเนื่อง

องค์ประกอบ 7. การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

ตัวบ่งชี้

1. มีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ทางปัญญาจากผลงานวิจัย
2. มีการใช้ผลงานวิจัยในการเรียนการสอน
3. มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือการผลิต
4. มีการจัดบริการทางสังคมเพื่อถ่ายทอดผลงานวิจัย

เกณฑ์คุณภาพ

1. ปริมาณและคุณภาพของผลงานที่จดทะเบียนสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ทางปัญญา
2. ผลการนำไปใช้ประโยชน์จริง
3. ชื่อเสียงและการเป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ 8. การเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอก

ตัวบ่งชี้

1. มีข้อตกลงความร่วมมือกับผู้ประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ
2. มีการแลกเปลี่ยนนักวิชาการด้านวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัย
3. นักวิจัยของมหาวิทยาลัยร่วมทำวิจัยกับองค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

4. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิจัยภายในประเทศและระดับระหว่างประเทศ
5. มีโครงการวิจัยร่วมระหว่างบุคลากรต่างหน่วยงาน

เกณฑ์คุณภาพ

1. ปริมาณ คุณภาพและระดับความร่วมมือ
2. การเกิด โครงการที่เป็นรูปธรรม
3. ผลงานวิจัยร่วม
4. การสนับสนุนด้านวิชาการ บุคลากร และเงินทุน

องค์ประกอบ9. การติดตามประเมินผล

ตัวบ่งชี้

1. มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพงานวิจัย
2. มีการติดตามประเมินผลการวิจัย

เกณฑ์คุณภาพ

1. ความต่อเนื่องในการติดตามประเมินผล
2. การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมิน
3. การดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอสอดคล้องกับเงื่อนไขการวิจัยและมาตรฐานการวิจัย

องค์ประกอบ10. การสนับสนุนเชิงบริหาร

ตัวบ่งชี้

1. การอนุญาตให้คณาจารย์และบุคลากรทำวิจัย
2. การกำหนดสัดส่วนภาระงานระหว่างงานวิจัยกับภาระงานอื่น

เกณฑ์คุณภาพ

1. ความพึงพอใจของนักวิจัย
2. การเพิ่มจำนวนชั่วโมงรวมในการวิจัยและผลงานวิจัย

องค์ประกอบ11. การสร้างแรงจูงใจ

ตัวบ่งชี้

1. จัดค่าตอบแทน
2. สนับสนุนด้านการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ทางปัญญา
3. ยกย่องให้เกียรติ
4. สนับสนุนการนำเสนอผลงาน

เกณฑ์คุณภาพ

1. การขยายตัวของนักวิจัยและโครงการวิจัย
2. จำนวนครั้งของการเข้าร่วมเสนอผลงานวิจัย
3. ปริมาณค่าของจดลิขสิทธิ์ทางปัญญา

การจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพตามแนวคิดของสมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์

สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ (2545) กล่าวว่า การจัดการเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างประโยชน์จากระบบวิจัยที่ดี ระดับการจัดการที่จะต้องเกิดขึ้นในระบบวิจัย และได้เสนอแนะว่า จากมุมมองเชิงระบบ การจัดการที่มีประสิทธิภาพควรจะเกิดขึ้นใน 4 ส่วนใหญ่คือ

1. การจัดการในระดับนโยบาย
2. การจัดการในระดับการให้ทุน
3. การจัดการในระดับของชุดโครงการหรือเครือข่ายวิจัย
4. การจัดการในระดับสถาบัน

การบริหารงานวิจัยในมุมมองเชิงระบบของวิจารณ์ พานิช

วิจารณ์ พานิช (2546) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิจัยในมุมมองเชิงระบบใหญ่ของประเทศว่า สิ่งที่ควรปฏิรูปในเชิงระบบเกี่ยวกับระบบการวิจัยในมหาวิทยาลัย มี 10 ประการ ได้แก่

1. ระบบการจัดการงานวิจัย ต้องแยกแยะงานวิจัย 3 ประเภท ออกจากกันและการจัดการแตกต่างกัน ได้แก่

1.1 งานวิจัยที่ขับเคลื่อนโดยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity-driven) ของนักวิจัย โดยไม่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของสังคม โดยมีเป้าหมายคือการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ผลลัพธ์ของงานวิจัยประเภทนี้คือผลงานตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

1.2 งานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยผู้ใช้ในภาคการผลิต หรือใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เป้าหมายคือผลลัพธ์ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เกิดผลกระทบต่อสังคมหรือเศรษฐกิจของประเทศ หรือของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งนำไปตีพิมพ์เผยแพร่เชิงวิชาการในวารสารวิชาการที่มีการตรวจประเมินคุณภาพต้นฉบับอย่างจริงจัง

1.3 งานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ มีผลลัพธ์คือการปรับปรุงคุณภาพงานประจำ และเมื่อทำหลายรอบหรือสั่งสมความรู้ไปได้ระดับหนึ่ง จะเกิดการพัฒนาแนวคิดและสามารถนำไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการได้

2. ระบบวารสารวิชาการ และการตีพิมพ์ผลงานวิจัย ประเทศไทยควรพัฒนาระบบวารสารวิชาการระดับชาติให้เป็นระบบที่มีคุณภาพสูง โดยอาศัยการประเมินคุณภาพต้นฉบับแบบที่เรียกว่า “Peer Review” อย่างเคร่งครัด มีการทำฐานข้อมูลการอ้างอิงบทความที่ตีพิมพ์ มีการประเมินคุณภาพของวารสารในระบบเป็นระยะและประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

3. ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่จะต้องพัฒนาขึ้นในมหาวิทยาลัย มีเป้าหมายสำคัญคือ

3.1 สร้างวัฒนธรรมการทำงานวิจัยเชื่อมโยงกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาของโลก

3.2 สร้างกลไกการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เน้นที่การนำไปใช้ประโยชน์ ให้เกิดผลเชิงคุณค่าและมูลค่า (Value) มากกว่าการแสดงความเป็นเจ้าของโดยการจดทะเบียนสิทธิบัตร

3.3 เป็นระบบที่เชื่อมโยงกับภาคการผลิต ระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยควรทำแบบเป็นหุ้นส่วนร่วมกับภาคเอกชน และควรลดความเสี่ยงทางการเงินต่อมหาวิทยาลัยโดยการจดทะเบียนหน่วยงานเป็นนิติบุคคลแยกต่างหาก

4. ระบบบัณฑิตศึกษา เชื่อมโยงกับงานวิจัย การจัดการบัณฑิตศึกษากลุ่มที่เน้นการวิจัยจะต้องเชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกับการจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรปฏิบัติต่อนักศึกษากลุ่มนี้ในฐานะผู้ปฏิบัติงานวิจัยที่ทำงานสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย

5. ระบบตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยควรปฏิรูประบบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ โดยแยกงานและผลงานวิชาการออกเป็น 2 สาย ดังนี้

5.1 สายวิชาการนานาชาติ วัดคุณภาพและผลกระทบของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติที่มี Impact Factor สูง

5.2 สายวิชาการประยุกต์สังคมไทย เน้นการสร้างสรรค์ความรู้สำหรับประยุกต์ใช้ในสังคมไทย วัดคุณภาพจากการนำไปใช้ประโยชน์ ก่อผลเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมต่อประเทศ

6. ระบบวัฒนธรรมเกี่ยวกับการวิจัย ควรปฏิรูปดังนี้

6.1 การให้ความสำคัญแก่คุณภาพของผลงานวิจัย มากกว่าปริมาณ

6.2 การให้ความสำคัญแก่ผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบ (Impact) ของงานวิจัยมากกว่าทรัพยากรสำหรับการใช้ในการวิจัย (Input)

6.3 การแยกแยะคุณภาพของผลงานวิจัย ชื่นชมผลงานที่มีคุณภาพสูง และไม่สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพต่ำ

6.4 สร้างและส่งเสริมบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

6.5 ส่งเสริมการวิจัยข้ามศาสตร์ ข้ามสถาบัน ส่งเสริมความร่วมมือและการเคลื่อนไหว (Mobility) ระหว่างสถาบันและระหว่างประเทศ

6.6 ถือว่านักศึกษาและอาจารย์คือผู้ร่วมเรียนรู้ ไม่ใช่อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ให้แก่
นักศึกษา

7. ระบบบรรยากาศสร้างสรรค์ การมีระบบอำนวยความสะดวกให้นักวิจัย เช่น การทำงานในห้องปฏิบัติการหรือห้องทำงานของตนได้ตลอดเวลา เป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการอุทิศตนเพื่อการวิจัย ตลอดจนการมีพื้นที่แลกเปลี่ยนและกระตุ้นซึ่งกันและกัน เป็นหัวใจของการสร้างสรรค์ผลงาน

8. ความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยกับภารกิจด้านอื่นๆ จะต้องมีการปฏิรูปให้เกิดพลังวิถุณ (Synergy) ระหว่างภารกิจด้านงานวิจัยกับภารกิจด้านอื่นๆ

9. ระบบภารกิจของอาจารย์ มุมมองต่อภารกิจของอาจารย์ในปัจจุบันเป็นมุมมองแบบแยกส่วน และมองว่าภารกิจแต่ละด้านแยกออกจากกัน การปฏิรูประบบภารกิจของอาจารย์ประกอบด้วย

9.1 การจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงก่อพลังวิถุณระหว่างภารกิจต่างด้าน

9.2 การตีความภารกิจให้กว้าง เพื่อให้พื้นที่ของภารกิจกว้างมีความยืดหยุ่นและอำนวยความสะดวกการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9.3 การจัดให้มีอาจารย์สายที่ปฏิบัติการกิจด้านการวิจัยเพียงอย่างเดียวเพิ่มขึ้นจากอาจารย์สายปัจจุบัน

9.4 การจัดระบบให้อาจารย์มีข้อตกลงปฏิบัติงานสอน: บริการ: วิจัย ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยอาจเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือให้อาจารย์ปฏิบัติการกิจในสัดส่วนที่แตกต่างกันในต่างช่วงเวลา

9.5 การจ่ายค่าตอบแทนตามผลลัพธ์ของงาน

10. การปฏิรูปสถาบันวิจัย สถาบันวิจัยจะต้องไม่ทำงานแบบแยกตัวโดดเดี่ยว แต่จะต้องทำงานร่วมมือเชื่อมโยงกับคณะ และหน่วยงานทั้งภายในมหาวิทยาลัยของตนเอง และร่วมมือเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยอื่น ภาคการผลิต ชุมชน และท้องถิ่น

ควรให้สถาบันวิจัยสามารถร่วมในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย ให้นักวิจัยของสถาบันที่มีความสามารถสูงสามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ รวมทั้งควรมีตำแหน่งทางวิชาการตามผลงาน

นอกจากนี้สถาบันวิจัยจะต้องพัฒนาไปสู่สภาพที่มีความสามารถในการหาแหล่งทุนจากภายนอก และสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้

แนวความคิดของศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ หารหนองบัว

(หัวหน้าหน่วยวิจัย Computational Chemistry จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ หารหนองบัว ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในโครงการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2550) สรุปได้ดังนี้

การกำหนดเป้าหมายและทิศทางของหน่วยวิจัยที่ชัดเจน

ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการกำหนดทิศทางของหน่วยวิจัย ได้แก่ แหล่งทุน ลักษณะและทิศทางของแหล่งทุน ทิศทางการวิจัยของโลก ประกอบกับการพิจารณาสถานภาพของหน่วยวิจัยของตน การวางตำแหน่งของหน่วยวิจัย/นักวิจัย และพิจารณาถึงตัวชี้วัดความสำเร็จระดับสากล

การบริหารจัดการหน่วยวิจัยไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย

1. คณะทำงานเล็กๆ 4-5 คน ประชุม 1-2 วัน/ครั้ง ทำหน้าที่
  - 1.1 วางกรอบงาน วางแผน เลือกคนที่เหมาะสมเข้าทีม
  - 1.2 ร่าง Model ก่อนการประชุม และแบ่งงานที่ต้องไปศึกษาเพิ่ม
  - 1.3 จัดระดมสมองกลุ่มย่อย สำหรับแต่ละกลุ่มงาน
2. การทำงานเป็นทีม ทีมเลขานุการ/หัวหน้า ต้องทุ่มเท ทำงานเพื่อส่วนรวม
3. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีการสร้างบรรยากาศการวิจัย เช่น เวียนกันเสนอผลงาน
4. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่

ตัวชี้วัดหน่วยวิจัยที่ควรพิจารณา

1. มีอาจารย์/นักวิจัย จำนวนหนึ่งที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ทำงานวิจัยในหัวข้อวิจัยของกลุ่ม
2. มีเป้าหมายร่วมกันที่บูรณาการหลายศาสตร์
3. มีแผนงานวิจัยทั้งระยะสั้นและระยะยาว
4. มีการสร้างนักวิจัยใหม่ เพื่อสร้างความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

1. จัดลำดับความสำคัญของงานวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการวิจัยของมหาวิทยาลัย
2. ติดตามประเมินหน่วยวิจัยอย่างจริงจัง และจัดสรรงบประมาณตามผลผลิต (Output) ที่ได้
3. ผลักดันการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับผลผลิต (Output) จากการวิจัย

ส่วนที่ 5 แนวคิดด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการบริหารมหาวิทยาลัยไว้ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจ มุ่งเน้นการดำเนินงานตามพันธกิจที่ได้กำหนดไว้
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์กร เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยทันสมัย ที่สามารถสร้างผลผลิตตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล
3. ยุทธศาสตร์การบูรณาการระหว่างศาสตร์ เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนางค์ความรู้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแกนหลักในการเสริมสร้างองค์ความรู้และเป็นที่พึ่งพาทางวิชาการให้แก่สังคมและประเทศ

กลยุทธ์และกรอบแนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจ ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ดังนี้

1. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการและวิจัย ทั้งในศาสตร์เดียวกันและการบูรณาการระหว่างศาสตร์ โดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย
2. โครงการวิจัยบูรณาการขนาดใหญ่ รวมทั้งการสนับสนุน Center of Excellence และ Research Unit อย่างต่อเนื่อง
3. การพัฒนาระบบการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างอาจารย์ต่างศาสตร์ และระหว่างอาจารย์กับนิสิตให้เข้มแข็ง

ผลงานวิชาการ วิจัย และบัณฑิตศึกษา เป็นหนึ่งเดียว

การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต นิสิตสามารถเป็นกำลังสำคัญในการวิจัยของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. งานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ถือเป็นผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
2. ลักษณะของการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต มีการตีพิมพ์เผยแพร่ร่วมกัน โดยอาจารย์เป็น Corresponding Author ที่ปฏิบัติกันในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นรูปแบบที่ยอมรับกันในสังคมวิชาการนานาชาติ และยังช่วยเสริมผลผลิตการวิจัยของอาจารย์

3. รูปแบบการจัดสรรทุนวิจัยที่ส่งเสริมให้มีการผสมผสานการวิจัยกับบัณฑิตศึกษา มีลักษณะเป็นการให้ทุนอุดหนุนให้แก่งานวิจัยที่ประกอบด้วยปัจจัย 1) โครงการวิจัยที่ดี 2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีผลงานเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นอาจารย์ปริญญาเอกรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยที่มีความมุ่งมั่นและมีศักยภาพ 3) นิสิตบัณฑิตศึกษามีคุณภาพ มีความสามารถสูง

4. จัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งเป็นจุดนำทำให้เกิดการทำงานวิจัยผสมผสานสำหรับอาจารย์/นักวิจัย/นิสิต เริ่มในปี 2549 โดยใช้ชื่อว่า ทุนวิจัย 90 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจัดสรรกองทุนรัชดาภิเษกสมโภชของมหาวิทยาลัย เป็นยอดเงิน 15 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 20 ล้านบาท และ 30 ล้านบาท ในแต่ละปีตามลำดับ

5. ปรับเปลี่ยนการสนับสนุนการเผยแพร่ โดยให้การสนับสนุนเป็นเงินสมนาคุณให้อาจารย์สำหรับงานวิจัยของนิสิตที่มีอาจารย์เป็น Corresponding Author

6. เพิ่มแรงจูงใจโดยจัดเงินสมนาคุณเพิ่มเติมสำหรับการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลมาตรฐานระดับนานาชาติ มีค่า Impact Factor (วารสารในฐานข้อมูล ISI) สำหรับงานวิจัยในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

7. เพิ่มแรงจูงใจในการจัดทำบทความวิจัยตีพิมพ์สำหรับสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยจัดเงินสมนาคุณให้กับบทความวิจัยที่เป็นภาษาอังกฤษ ในทุกระดับ

การบริหารงานวิจัย

ในปี พ.ศ. 2548 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดนำหน้าหน้กขงภารกิจการจัดการศึกษา ร้อยละ 35 ภารกิจการวิจัยร้อยละ 35 ภารกิจการบริการวิชาการร้อยละ 20 และภารกิจการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมร้อยละ 10

โดยกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนางานวิจัย ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์การผนึกกำลัง ประสานร่วมงานกันเป็นรูปทีมในรูปแบบองค์กรวิจัย ให้เกิดการประสานเป็นเครือข่ายที่ใหญ่ขึ้น

2. กำหนดทิศทางการวิจัยและแนวทางหลักการวิจัยเพื่อกำกับจุดเด่นของความหลากหลายทางวิชาการมิให้กลายเป็นจุดด้อยในการที่ผลงานอาจกระจายไปคนละทิศทาง

3. กลยุทธ์การขับเคลื่อนโดยอาศัยความต้องการจากภายนอก เป็นประเด็นในการกำหนดเป้าหมายการวิจัย

4. กลยุทธ์การระดมทรัพยากรบุคคลทุกภาคส่วนให้ร่วมในกระบวนการวิจัย

5. กลยุทธ์เสาะแสวงหาทรัพยากรต่างๆ ให้มากขึ้น

6. กลยุทธ์การใช้เครือข่ายต่างประเทศในการพัฒนางานวิจัย ได้แก่การร่วมวิจัย การเป็นที่ปรึกษาการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกัน

7. กลยุทธ์การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ปัจจัยพื้นฐานสำคัญของงานวิจัย

กลยุทธ์ดังกล่าวกำหนดขึ้น โดยมีเป้าหมายการวิจัยที่มีลักษณะสมมูลระหว่างการวิจัย 3 รูปแบบ ได้แก่

1. การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานหรือประยุกต์
2. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือหาหนทางพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจในภาคเอกชน

ทั้งนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วางทิศทางการวิจัยไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/ความเป็นเลิศในเชิงวิชาการ
2. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาชุมชนหรือสังคม
3. การวิจัยควบคู่/ผสมผสานกับกระบวนการสร้างบัณฑิต
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรม/ธุรกิจเพื่อการแข่งขันของประเทศ
5. การวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการ

นอกจากนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดแผนงานที่สอดคล้องตามกลยุทธ์ ได้แก่

1. ทุนพัฒนาด้านการวิจัยสำหรับอาจารย์ใหม่/นักวิจัยใหม่
2. สนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับทุนพัฒนาศักยภาพนักวิจัยใหม่ของ สกว. และ สวทช.
3. ทุนส่งเสริมสนับสนุนนักวิจัยรุ่นกลาง
4. สนับสนุนให้กลุ่มวิจัยดึงอาจารย์ นักวิจัย เข้าร่วมในกลุ่มวิจัย
5. เพิ่มความรู้และประสบการณ์ให้แก่อาจารย์/นักวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ครบวงจร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้านในส่วนของการวิจัยขึ้น 7 แผน ประกอบด้วย

1. แผนพัฒนาเฉพาะด้านการปฏิรูปกลุ่มวิจัยและระบบบริหารงานวิจัย แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

1.1 การรวมกลุ่มเพื่อสร้างพันธมิตรด้านการวิจัย ในรูปแบบของ “Collaborative Research Alliance (CRA)” หรือพันธมิตรร่วมวิจัย โดยการจำแนกและวิเคราะห์กลุ่มที่เหมาะสม พร้อมทั้งจัดหาการสนับสนุนกลไกที่ต้องการดังกล่าว

1.2 การปรับระบบบริหารจัดการงานวิจัย โดยอิงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การติดตามงานวิจัย และการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงาน เกณฑ์ เพื่อความเหมาะสมกับสภาพการณ์ของการจัดสรรทุนของแต่ละหน่วยงานในปัจจุบัน

2. แผนพัฒนาเฉพาะด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายในมหาวิทยาลัย แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

2.1 การดำเนินการเพื่อจัดทำระบบ 3 ระบบ

2.1.1 ระบบฐานข้อมูลสารเคมี (Chemical Tracking) ซึ่งมีข้อมูลการนำเข้า การจัดเก็บ การเบิกใช้ และการคงเหลือของสารเคมี

2.1.2 ระบบการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี และการจัดการกับของเสียที่เกิดจากกระบวนการวิจัยในระดับบุคคล ทั้งนิสิต นักวิจัย อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 ระบบดำเนินงานเพื่อกำจัดสารเคมีที่ไม่ได้ใช้ และไม่สามารถใช้ได้แล้ว หรือของเสียที่หลงเหลือจากกระบวนการศึกษาวิจัย

2.1.4 การพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการวิจัยที่ใช้สารเคมี

2.2 การบริหารจัดการ และการแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.3 การใช้ความรู้และประสบการณ์ที่จะได้รับในการพัฒนาสู่การบริการวิชาการเชิงพาณิชย์

3. แผนพัฒนาเฉพาะด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลอง แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

3.1 การจัดทำระเบียบและเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเลี้ยง และการใช้สัตว์ทดลองให้สอดคล้องมาตรฐาน

3.2 การปรับปรุงมาตรฐานห้องทดลองในสัตว์ที่มีอยู่ให้เป็นห้องมาตรฐานระดับสากล

3.3 การจัดตั้งศูนย์สัตว์ทดลองกลางที่มีมาตรฐานสากลสำหรับการทดลองขั้นสูงที่ต้องการความปลอดภัยในการทดลองที่สุ่มเสี่ยงอันตราย

3.4 การจัดให้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์ทดลองขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยให้ทันกับความต้องการของนักวิจัย และสามารถสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและแข่งขันกับสถาบันอื่นได้ ซึ่งอาจพัฒนาไปจนถึงระดับเพาะเลี้ยงส่งให้กับหน่วยงานอื่นภายนอกด้วย

4. แผนพัฒนาเฉพาะด้านการวิจัยสู่อุตสาหกรรมและการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

5. แผนพัฒนาเฉพาะด้านคุณธรรมและจริยธรรมการวิจัย แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

5.1 การจัดระบบบริหารจัดการในการพิจารณาเชิงจริยธรรมการวิจัยในคน และที่เกี่ยวข้องกับคน

5.2 การพัฒนามาตรฐานการพิจารณาเข้าสู่ระดับสากล

5.3 การพัฒนาจิตสำนึกในด้านคุณธรรมการวิจัยและกิจกรรมสนับสนุน

6. แผนพัฒนาเฉพาะด้านอุทยานวิจัยจุฬาแนวคิด ในการจัดทำแผนพัฒนาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

6.1 การจัดหาตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม และการจัดระบบบริหารจัดการ

6.2 การส่งเสริมหน่วยบ่มเพาะทางเทคโนโลยี และหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ

7. แผนพัฒนาเฉพาะด้านการสนับสนุนการจัดทำคลังปัญญาจุฬาเพื่อประเทศไทย
 ดำเนินการจัดเก็บ เผยแพร่ผลงานวิชาการ โดยเป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันวิทยบริการ ที่มี
 บทบาทเป็นศูนย์ข้อมูลคลังปัญญา และพัฒนาโปรแกรมการจัดเก็บและเผยแพร่ ส่วนวิจัยของ
 มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการประสานงานกับคณะ สถาบัน ให้เนื้อหา ข้อมูล กำหนดกลุ่มข้อมูล
 เพื่อนำไปจัดลงในคลังปัญญา เช่นเดียวกับบัณฑิตวิทยาลัยที่มีบทบาทในการดำเนินการเช่นเดียวกับ
 ส่วนวิจัย สำหรับงานวิทยานิพนธ์ และสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีบทบาทสนับสนุนระบบ
 เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลนานาชาติที่มีผลงานวิจัยวิชาการของบุคลากร
 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบรรจุอยู่

ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศ เรื่อง “หลักเกณฑ์การสนับสนุนศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางและหน่วยวิจัย/ศูนย์วิจัย
 เพื่อพัฒนาสู่การเป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช พ.ศ. 2545” สรุปได้ดังนี้
 ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หมายถึง ศูนย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในระดับ
 มาตรฐานสากล โดยอาจเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่ลุ่มลึก หรือเป็นความชำนาญในลักษณะสห
 วิทยาการ มีอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญร่วมดำเนินการ ไม่น้อยกว่า 3 คน มีผลงานที่ช่วย
 เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่หน่วยงาน และเป็นแหล่งอ้างอิงของวงวิชาการระดับนานาชาติ โดย
 มีขอบเขตการสนับสนุนดังนี้

1. ให้การรับรองและเชิดชูเกียรติเพื่อแสดงถึงความเป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
2. เสริมสร้างความเชื่อมโยงกับองค์การภายนอกทั้งระดับชาติและนานาชาติ
3. ประชาสัมพันธ์ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน
4. สนับสนุนให้ทุนนักวิจัยระดับหลังปริญญาเอกตามความเหมาะสม
5. ให้ทุนสมทบในวงเงินร้อยละ 10 ของเงินทุนวิจัยที่ศูนย์ฯ แสวงหาได้จากภายนอก ทั้งนี้
 ไม่รวมค่าครุภัณฑ์ ไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อปี

หน่วยวิจัย/ศูนย์วิจัย หมายถึง กลุ่มนักวิจัยที่มีความชำนาญในการทำวิจัยระดับชาติ อาจเป็น
 ความชำนาญเฉพาะทางที่ลุ่มลึก หรือเป็นความชำนาญในลักษณะสหวิทยาการ มีอาจารย์/นักวิจัยที่มี
 ความชำนาญร่วมดำเนินการ ไม่น้อยกว่า 3 คน มีผลงานที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่
 หน่วยงาน และเป็นแหล่งอ้างอิงของวงวิชาการระดับชาติ มีศักยภาพที่จะพัฒนาสู่การเป็นศูนย์
 เชี่ยวชาญเฉพาะทางในอนาคต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.)

วิสัยทัศน์

มศว. เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีองค์การบริหารงานวิจัยเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการและส่งเสริมสนับสนุนให้นักวิจัยเพิ่มขีดความสามารถของตนเองในการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหน่วยงาน เศรษฐกิจ และสังคม ได้อย่างกว้างขวาง

พันธกิจและแผนกลยุทธ์

1. สร้างและกำหนดกฎเกณฑ์และปรับระเบียบทางการเงิน การคลัง และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยให้มีความสะดวก คล่องตัว และเอื้อต่อการทำงานวิจัยของนักวิจัย โดยผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. สร้างทีมและเครือข่ายการบริหารงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างคณะ/สถาบัน/สำนัก ภายใต้งค์กรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เข้มแข็ง เป็นระบบ
3. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ประจำแต่ละชุดสาขาวิชา ทั้งชุดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ชุดสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสุขภาพ และชุดสาขาวิชาสังคมศาสตร์ โดยเน้นเรื่องการสร้างโครงการวิจัยที่บูรณาการสาขาวิชาร่วมกัน
4. สร้างทีมและระบบการติดตามและประเมินผล โครงการวิจัยครบวงจร ดังนี้
  - 4.1 การประเมินข้อเสนอก่อนดำเนินการวิจัย
  - 4.2 การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินการวิจัย
  - 4.3 การติดตามประเมินผลหลังสิ้นสุดการวิจัย
5. สร้างระบบสารสนเทศวิจัยและฐานข้อมูลวิจัยที่เชื่อมโยงร่วมกันระหว่าง คณะ/สถาบัน/สำนัก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นและระบบการติดตาม ประเมินผล และบริหารงานวิจัย
6. สร้างเวทีการจัดประชุมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงรุก เพื่อสร้างข้อเสนอโครงการวิจัยที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างเร่งด่วน โดยสร้างโจทย์วิจัยจาก มศว. โพล
7. จัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ในการพัฒนาโครงการวิจัย ตามการร้องขอและความต้องการของนักวิจัย และการเปิดคลินิกวิชาการเพื่อให้คำปรึกษาด้านการวิจัย
8. สร้างเครือข่ายระหว่างสาขาการวิจัยและการสร้างระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง
9. ประเมินผลกระทบของ โครงการวิจัย และวางแผนการนำผลงานวิจัยเผยแพร่และถ่ายทอดสู่สังคม ผ่านการสร้างระบบและเวทีขยายผลงานวิจัย เพื่อเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม การพัฒนาธุรกิจ การจดสิทธิบัตร การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ยุทธศาสตร์การวิจัยและแนวนโยบาย

ประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีแนวนโยบายดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ใช้วิจัยนำงานสอนและงานบริการ การเรียนการสอนควรเชื่อมโยงผลงานวิจัยในอดีตที่เป็นแหล่งกำเนิดองค์ความรู้เดิม ผสมผสานกับงานวิจัยใหม่ของอาจารย์เอง ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ อาจารย์สามารถนำผลงานวิจัยของตนเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนเพื่อสร้างหรือบ่มเพาะนักวิจัยรุ่นใหม่ และนำงานวิจัยเข้าระบบงานบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพด้านบริการ
2. ยุทธศาสตร์ลดขั้นตอน-มุ่งเน้นผลงานวิจัย การที่ระบบการคลังไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการบริหารงบประมาณด้านงานวิจัยที่เน้นผลงานเป็นหลัก ทำให้การบริหารงานวิจัยในภาพรวมขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มศว จึงปรับยุทธศาสตร์วิจัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรภายในให้คล่องตัวมากขึ้น ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ฝึกให้อาจารย์รับผิดชอบและบริหารเงินงบประมาณวิจัยด้วยตนเอง โดยใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือ
3. ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคม ผลงานวิจัยที่ผ่านมายังขาดการเชื่อมต่อที่นำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและเพิ่มทุนทางสังคม ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคมจะเริ่มตั้งแต่ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ โดยมีทีมงานรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากนักวิจัย เลือกเพื่อนประเด็นที่สามารถนำผลงานไปขยายผลให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม ผลักดันให้เกิดนโยบายระดับชาติ พร้อมทั้งปรับกลยุทธการประชาสัมพันธ์งานเชิงข่าวเพื่อให้ผลงานวิจัยเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมไทย

ปัญหาที่พบในการบริหารงานวิจัย

ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2550) ได้ทำการวิจัยด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และพบปัญหาดังต่อไปนี้

1. นโยบายการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยค่อนข้างกว้างและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงจำกัด ถ้าฟังแต่ตัวนโยบายไม่สามารถปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในเชิงรุกอย่างแท้จริงไม่ได้
2. สัดส่วนของงบประมาณการวิจัยและจำนวนนักวิจัยมีสัดส่วนน้อยและยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การบริหารงานด้านงบประมาณการวิจัยขาดความคล่องตัว โดยติดขัดในระเบียบปฏิบัติที่ต้องยึดตามระเบียบการใช้งบประมาณของกระทรวงการคลังและของมหาวิทยาลัยที่เคร่งครัด

4. นักวิจัยขาดสิ่งจูงใจในการทำวิจัย ได้แก่ การเกิดความก้าวหน้าอันเป็นผลจากการพัฒนาและสร้างผลงานวิจัย การได้รับค่าตอบแทน และความยุ่งยากของงานเอกสารกับฝ่ายวิจัย
5. บรรยากาศในการวิจัยของมหาวิทยาลัยและวัฒนธรรมองค์กรของแต่ละหน่วยงานไม่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ได้แก่ ภารกิจอื่นๆ นอกเหนือจากงานวิจัยที่ต้องรับผิดชอบนั้นมีมาก เช่น งานสอน งานบริหาร งานบริการ ทำให้มีระยะเวลาในการทำวิจัยค่อนข้างจำกัดและถือเป็นงานเสริม
6. การประสานงานและสร้างเครือข่ายของหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมการวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยยังไม่ประสานกันและอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ
7. หน่วยงานรองรับการบริหารงานวิจัยเป็นหน่วยงานขนาดเล็กและมีบุคลากรไม่เพียงพอที่จะมารองรับการปฏิบัติงาน จึงส่งผลกระทบต่อความรวดเร็วในการบริการให้แก่ักวิจัยและประสิทธิภาพในการบริหารงานวิจัย
8. ผลงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยยังอยู่บนความสนใจเฉพาะตัวของนักวิจัย ไม่ได้เกิดจากความต้องการของสังคมและยุทธศาสตร์ชาติ หรือวาระแห่งชาติ ที่เป็นตัวกำหนดหัวข้อการวิจัย
9. นักวิจัยยังคงสร้างผลงานวิจัยที่เน้นลักษณะเฉพาะของสายสาขาวิชาเฉพาะของแต่ละคณะ/สถาบัน โดยมิได้มีการสร้างผลงานวิจัยในเชิงบูรณาการร่วมกับสายสาขาวิชาอื่นทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกมหาวิทยาลัย
10. การเผยแพร่และนำองค์ความรู้ที่ได้จากผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้นยังมีน้อยมาก
11. การขาดระบบสารสนเทศและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อช่วยในการบริหารงานวิจัยของหน่วยงานผู้ดูแลรับผิดชอบ ให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ลดงานเอกสาร ลดการใช้กระดาษในการสื่อสารระหว่างนักวิจัยและหน่วยงานประสานงานวิจัย
12. การขาดฐานข้อมูลวิจัยที่มีความเชื่อมโยงผลงานวิจัยกับหน่วยงานที่ประสานงานและเกี่ยวข้องกับกรวิจัยในระดับประเทศ จึงยังไม่สามารถทำให้เกิดรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นเชิงบูรณาการได้อย่างแท้จริง
13. การทำงานวิจัยส่วนใหญ่อยู่ในขอบเขตของภาครัฐ ไม่ขยายวงกว้างไปยังหน่วยงานเอกชน เพื่อก่อให้เกิดผลหรือความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม
14. การขาดการติดตามและประเมินผลในภาพรวมอย่างเป็นระบบและครบวงจรของมหาวิทยาลัย

การปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานวิจัย

เพื่อแก้ปัญหาที่พบในการวิจัย มศว. จึงทำการปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานวิจัย ดังนี้

1. ปรับรูปแบบการบริหารงานวิจัยให้อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการ 3 ชุดใหญ่ ได้แก่
  - 1.1 คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย หน้าที่หลักคือการพิจารณาเงินสนับสนุนกิจกรรมวิจัย
  - 1.2 คณะกรรมการบริหารงานวิจัย หน้าที่หลักคือประเมิน โครงการวิจัย
  - 1.3 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลคณะกรรมการ โครงการวิจัย หน้าที่หลักคือตรวจสอบรายงานความก้าวหน้า และรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
2. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานวิจัย โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัย Research Administration Network System (RANsys) โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การนำงานประจำเข้าสู่ระบบสารสนเทศ เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการทำธุรการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
3. ปรับระเบียบมหาวิทยาลัยและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาปรับระเบียบจำนวน 5 ครั้ง

ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มศว. ได้จัดตั้งฝ่ายวิจัยขึ้นเพื่อ ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดแนวทาง นโยบาย และประสานงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก
2. บริหารงบประมาณอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยและติดตามผลการดำเนินงานโครงการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. แสวงหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ
4. เป็นศูนย์กลางรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศการวิจัยของมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานต่างๆ
5. ประสานงานโครงการวิจัยให้เป็นไปในลักษณะชุดโครงการวิจัย
6. ประสานงานการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ถ่ายทอดผลงานแก่สังคม
7. ส่งเสริม สนับสนุน และให้บริการ อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินโครงการวิจัยของนักวิจัย
8. บริหาร ติดตาม ประเมินผล รวบรวม แลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศการวิจัย

ฝ่ายวิจัย ได้จัดการะงานตามโครงสร้างหน่วยงาน ดังนี้

1. งานบริหารงานวิจัย ทำหน้าที่ดูแลและประสานนโยบาย/แผนงานวิจัยของมหาวิทยาลัย กับแผนงานวิจัยของชาติ ประสานงานการจัดทำและพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ติดตามผลการ ดำเนินโครงการวิจัย ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนิน โครงการวิจัย ประสานงานการจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประสานงานการจัดหาแหล่งทุน สนับสนุนการวิจัย จัดทำสัญญาวิจัยแก่ผู้รับทุนอุดหนุน

2. งานพัฒนาศักยภาพการวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานการจัดประชุม/อบรมเพื่อศักยภาพทาง วิจัย ประสานงานการจัดโปรแกรมการศึกษาต่อยอดทางการวิจัย และประสานการจัดระบบกองทุน เพื่อพัฒนางานวิจัย

3. งานเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัย ทำหน้าที่จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัยและ กิจกรรมวิจัยผ่านสื่อต่างๆ ประสานงานการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์และนำออกเผยแพร่ถ่ายทอด ผลงานแก่สังคม เชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนงานวิจัยและ เผยแพร่งานวิจัยของมหาวิทยาลัย

4. งานพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา ทำหน้าที่ประสานงานด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญาที่เกิดขึ้น

5. งานอื่นๆ ได้แก่ การบริหารงานเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ซึ่งได้รับทุนจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ พัฒนาสถาบันระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้ดังนี้

เป้าหมายด้านการพัฒนาด้านการวิจัย

ให้สามารถดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพระดับสากล โดยเน้นผลลัพธ์ที่ตอบสนอง การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำรงชีวิต และสิ่งแวดล้อม

นโยบายและมาตรการ

นโยบายการพัฒนาด้านการวิจัย

1. ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ โดยเฉพาะด้านที่เป็น ประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมและการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

2. จัดให้มีระบบ กลไก และบุคลากรสำหรับการบริหารงานวิจัย และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยอย่างต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ในเชิงพาณิชย์
6. ส่งเสริมและสนับสนุนการการนำผลงานวิจัยส่งเสริมและสนับสนุนการนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน

มาตรการ

1. กำหนดให้งานวิจัยและพัฒนาเป็นภาระของคณาจารย์ และให้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือน
2. ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่วางแผน บริหาร ประสานงาน ติดตามและประเมินผล หาทุน และเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งพิจารณาบูรรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน
3. จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารงานวิจัยและการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา
4. จัดให้มีระบบพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ด้วยมาตรการต่างๆ เช่น สถาบันให้ทุนอุดหนุน กระตุ้นให้หาแหล่งทุนสนับสนุนนักวิจัยรุ่นใหม่จากภายนอก จัดระบบการมอบหมายงานสอนที่เอื้อให้อาจารย์มีโอกาสและเวลาในการทำวิจัยเพียงพอ รวมทั้งจัดให้มีผู้ช่วยสอน และผู้ช่วยวิจัย
5. สร้างระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง (Research Mentoring)
6. สร้างโอกาสให้นักวิจัยใหม่รับทุนหลังปริญญาเอก เพื่อเพิ่มประสบการณ์วิจัยทั้งในและต่างประเทศ
7. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานของสถาบันวิจัย ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง กลุ่มวิจัย และหน่วยปฏิบัติการเทคโนโลยีเฉพาะด้าน
8. สร้างโอกาสให้นักวิจัยทำงานวิจัยร่วมกับนักวิจัยต่างประเทศ
9. การคัดเลือกเพื่อบรรจุอาจารย์ใหม่ ต้องมีผลงานวิจัยหรือศักยภาพในการทำวิจัยในสาขาที่สถาบันต้องการ เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา
10. จัดให้มีบรรยากาศและวัฒนธรรมการวิจัยด้วยมาตรการต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ ผลงานวิจัย การเชิดชูเกียรติผู้อุทิศตนเพื่องานวิจัย และผู้มีผลงานดีเด่น สนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานวิจัย การจัดให้มีเวทีแสดงผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านการวิจัย และการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

11. จัดให้มีเงินทุนเพื่อพัฒนาโครงการ สร้างพื้นฐาน (เครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร) สำหรับการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาประเทศชาติและสถาบัน มีบุคลากรพร้อม รวมทั้งการจัดการข้อมูลด้านแหล่งทุนวิจัย และให้ความช่วยเหลือด้านการดำเนินการขอทุนวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการขนาดใหญ่
12. จัดสรรเงินทุนให้นักวิจัย กลุ่มวิจัยและกิจกรรมวิจัยที่มีคุณภาพสูงในสาขายุทธศาสตร์ หรือที่เป็นความได้เปรียบของสถาบัน ตลอดจนการจัดให้มีการทำงานเป็นทีมและสหสาขา
13. พยายามขอการสนับสนุนเงินอุดหนุนเป็นก้อนจากหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย ภายนอกและจากอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง
14. จัดให้มีการศึกษาและทำความเข้าใจกับปัญหาและความต้องการของอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ โดยพัฒนาชุดโครงการวิจัยที่ผู้ใช้มีส่วนร่วมในบางสาขา และเข้าร่วมหรือใช้ประโยชน์จากชุดโครงการวิจัยที่พัฒนาโดยหน่วยงานอื่นๆ
15. ดำเนินการจัดตั้งองค์กรอิสระในรูปแบบต่างๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมวิจัยและพัฒนาของสถาบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอื้ออำนวยให้การวิจัยของสถาบัน ดำเนินการได้อย่างยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และให้ผลงานวิจัย พัฒนา และสิ่งประดิษฐ์คิดค้นของสถาบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น มูลนิธิและบริษัท Spin-off
16. สร้างระบบที่ปรึกษาอุตสาหกรรมและระบบแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัย กับอุตสาหกรรมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีระบบการลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในภาคอุตสาหกรรมได้ทุก 4 ปี เพื่อให้ได้ประเด็นสำหรับการวิจัย รวมทั้งการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยเชิงอุตสาหกรรม
17. จัดตั้งอุทยานเทคโนโลยี (Technology-Park)
18. ให้มีการนำประสบการณ์จากการวิจัยมาสู่ห้องเรียน และนำผลการวิจัยมาเป็นกรณีศึกษาในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
19. นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตร และแต่งเรียบเรียงเป็นตำรา
20. ให้นักศึกษาทุกระดับมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระของวิชาและระเบียบวิธีวิจัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิบูลย์ วัฒนาธร และเสมอ ถาน้อย (2550) กล่าวถึงยุทธศาสตร์การวิจัยมหาวิทยาลัยนเรศวร (พ.ศ. 2547-2550) ไว้ดังต่อไปนี้

1. ยกระดับ และปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย
2. พัฒนาความพร้อม ปัจจัยต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานวิจัย

3. สนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนทำวิจัย
4. กำหนดให้นิสิตทุกหลักสูตรทำการศึกษา/วิจัย โดยให้เป็นเงื่อนไขสำหรับการสำเร็จการศึกษา
5. ส่งเสริมให้ข้าราชการ/พนักงานที่มีให้อาจารย์ ทำการศึกษา/วิจัย เพื่อพัฒนางาน
6. กำหนดให้มีกลไกความรับผิดชอบ (responsibility) และรับผิดชอบ (accountability)

เพื่อให้สอดคล้องกับการมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงได้จัดตั้ง “สถาบันบริหารงานวิจัยและพัฒนา” ใน พ.ศ. 2549 โดยมีบทบาท 3 ด้านหลักๆ คือ

1. พัฒนาคณะ หมายถึงนักวิจัยอันได้แก่อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต
2. พัฒนาผลงาน หมายถึงพัฒนาผลงานวิจัย เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่ดี มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ สามารถเผยแพร่ ตีพิมพ์ หรือต่อยอดในเชิงธุรกิจหรืออุตสาหกรรมได้
3. พัฒนาระบบบริหารงานวิจัย หมายถึงพัฒนาหน่วยงานและบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานวิจัย ตั้งแต่ระดับภาควิชา จนมาถึงระดับคณะ และมหาวิทยาลัย

โดยที่สถาบันบริหารงานวิจัยและพัฒนาแบ่งส่วนงานออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. สำนักงานเลขานุการ มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนงานของสถาบัน รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบริหารงานวิจัยระดับคณะและภาควิชา
2. ฝ่ายพัฒนานักวิจัยและคุณภาพงานวิจัย มีหน้าที่ในการจัดการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่
3. ฝ่ายบริหารจัดการแหล่งทุนวิจัยและกองทุนวิจัย มีหน้าที่ในการบริหารจัดการแหล่งทุนวิจัยทั้งแหล่งทุนภายในและแหล่งทุนภายนอก ตลอดจนติดตามและประเมิน โครงการวิจัย
4. ฝ่ายบริการวิชาการและชุมชนสัมพันธ์ มีบทบาทในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และประสานงานกับหน่วยทรัพย์สินทางปัญญา

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการด้านการวิจัยระดับคณะ และมีเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานดังกล่าว โดยเรียกกลุ่มคนเหล่านี้ว่า “ผู้ประสานงานวิจัย”

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 566/2549 เรื่อง “หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการจัดตั้งกลุ่มวิจัยและศูนย์วิจัย” สรุปได้ดังนี้

ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง หมายถึง ศูนย์วิจัยที่กลุ่มนักวิจัยมีผลงานระดับหนึ่ง มุ่งเน้นศึกษาวิจัยด้านใดด้านหนึ่งเชิงลึกที่สามารถผลิตผลงานที่นำไปพัฒนาประเทศ และ/หรือตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ สร้างนวัตกรรมที่สามารถจดทะเบียนทางทรัพย์สินทางปัญญา และมีงบประมาณจากภายนอกสมทบในสัดส่วนที่สมควรเป็นตัวชี้วัดหลัก ตลอดจนผลงานอื่นประกอบตามที่คณะกรรมการกำหนด

ศูนย์วิจัยและพัฒนา หมายถึง ศูนย์วิจัยที่มีกลุ่มนักวิจัยและมีผลงานระดับหนึ่งเพื่อพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ สามารถจดทะเบียนทางทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปพัฒนาประเทศเป็นตัวชี้วัดหลัก และมีงบประมาณจากภายนอกสมทบเป็นหลัก ตลอดจนผลงานอื่นประกอบตามที่คณะกรรมการกำหนด

กลุ่มวิจัย หมายถึง การรวมตัวของนักวิจัยจำนวนหนึ่งที่มีความมุ่งมั่นและแผนที่ชัดเจนในการรวมดำเนินการวิจัยด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน

มีคณะกรรมการที่มีอธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ทำหน้าที่

1. กำหนดทิศทาง เงื่อนไข และเป้าหมายชีวิตในการจัดตั้งกลุ่มวิจัยและศูนย์วิจัย
2. พิจารณาจัดตั้งหรือยุบกลุ่มวิจัยและศูนย์วิจัย
3. พิจารณาจัดสรรงบประมาณของกลุ่มวิจัยและศูนย์วิจัยในแต่ละปี
4. กำหนดหลักเกณฑ์ และดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล
5. กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรรายได้และผลประโยชน์อันเกิดจากการดำเนินการของกลุ่มวิจัยและศูนย์วิจัย
6. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตามคณะกรรมการมอบหมาย

แนวความคิดของศาสตราจารย์ ดร. ลิศรี เสนาะเมือง

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยอนุกรมวิธานประยุกต์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศาสตราจารย์ ดร. ลิศรี เสนาะเมือง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในโครงการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2550) สรุปได้ดังนี้

เงื่อนไขการจัดตั้งศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. มีกลุ่มนักวิจัยที่มีศักยภาพ
2. มีผลงานวิจัยดีเด่น
3. มีห้องปฏิบัติการหรือโครงสร้างพื้นฐานพอเพียง
4. มีแผนการพัฒนางานวิจัยในระยะยาว
5. มีดัชนีวัดสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานของศูนย์วิจัย

การบริหารจัดการและโครงสร้างของศูนย์วิจัย

ศูนย์วิจัยสังกัดคณะวิชา และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรรมการ 2 ชุด คือ

1. คณะกรรมการอำนวยการศูนย์วิจัย มีคนบดเป็นประธาน มีผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกเป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายของศูนย์วิจัย
2. คณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัย มีผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเป็นประธาน มีนักวิจัยภายในศูนย์เป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานของศูนย์วิจัย ซึ่งต้องมีแผนการดำเนินงานหลัก 4 แผน ได้แก่
  - แผนบริหารจัดการ
  - แผนบัณฑิตศึกษา
  - แผนงานวิจัย
  - แผนงานเผยแพร่เทคโนโลยีการพัฒนาเชิงพาณิชย์

กลไกสู่ความสำเร็จของศูนย์วิจัย ได้แก่

1. มีเป้าหมายชัดเจน
2. ผู้บริหารศูนย์วิจัยมีความสามารถ
3. มีการบริหารจัดการที่ดี
4. มีนักวิจัยระดับแนวหน้าเป็นแกนนำที่เข้มแข็งทั้งด้านการบริหารและการวิจัย
5. มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี

ตัวชี้วัดความสำเร็จของศูนย์วิจัย

1. การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ (เรื่อง)
2. นวัตกรรม ทรัพย์สินทางปัญญา เทคโนโลยีใหม่ สิ่งประดิษฐ์ต้นแบบ (เรื่อง)
3. จำนวนเงินทุนภายนอกที่ได้รับการสนับสนุน (ล้านบาท)
4. การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารในประเทศ (เรื่อง)
5. การนำเสนอผลงานในการประชุมระดับนานาชาติ (เรื่อง)

6. การนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการในประเทศ (เรื่อง)
7. จำนวนอาจารย์/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภายใต้หน่วยวิจัยที่เพิ่มขึ้นในปีนั้น (คน)
8. การถ่ายทอดเทคโนโลยี/การให้บริการวิชาการของหน่วยวิจัย (ครั้ง-คน-วัน)
9. การจัดประชุมสัมมนาในระดับนานาชาติ (ครั้ง)
10. การจัดประชุมสัมมนาในระดับชาติ (ครั้ง)

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

วิสัยทัศน์

สถาบันวิจัยและพัฒนาจะเป็น “แหล่ง” ข้อมูลผลิตผลงานวิจัย เป็น “หลัก” ของชุมชนท้องถิ่น นำการวิจัยเพื่อพัฒนาและเป็น “เลิศ” คู่สากลในปี 2555

พันธกิจ

สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนท้องถิ่นภาคใต้ ตลอดจนพัฒนางานวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่และส่งเสริมการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นหน่วยการบริหาร การวางแผน และกำหนดนโยบายดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ที่สอดคล้องกับนโยบายและกรอบแนวทางในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ
2. เพื่อประสานให้เกิดงานวิจัยและพัฒนาต่างๆ ที่สอดคล้องและสนองต่อนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อพัฒนานักวิจัยและสร้างความเข้มแข็งให้กับนักวิจัย
4. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย
5. เพื่อประยุกต์งานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

ภารกิจหลัก

1. บริหาร วางแผนและกำหนดนโยบายดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ที่สอดคล้องกับนโยบายและกรอบแนวทางในการวิจัยและพัฒนาของท้องถิ่น และประเทศ

2. ประสานให้เกิดงานวิจัยและพัฒนาด้านต่างๆ ที่สอดคล้องและสนองต่อนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย
3. พัฒนานักวิจัยและสร้างความเข้มแข็งให้กับนักวิจัย
4. เผยแพร่ผลงานวิจัย และประยุกต์งานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ฝ่ายธุรการ รับผิดชอบงานแผนงาน งานงบประมาณ งานธุรการ และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ งานช่วยผู้บริหาร งานรับ-ส่งหนังสือ ได้ตอบหนังสือ ประสานระหว่างหน่วยงาน งานการเงินและพัสดุ งานตรวจสอบงบประมาณ งานจัดซื้อ-จัดจ้าง และงานด้านการจัดการเอกสารต่างๆ ภายในหน่วยงาน เช่น งานประชุม งานจัดเก็บสื่อบันทึกเอกสาร

2. งานประสานงานภายนอก มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ

2.1 ทูลและกิจกรรมภายนอก ทำหน้าที่ในการแสวงหาความร่วมมือกับแหล่งทุนภายนอก มีหน่วยประสานสนับสนุนโครงการในลักษณะ Area Based และมีการสร้างเครือข่ายการวิจัย เครือข่ายนักวิจัยและแหล่งทุนวิจัย

2.2 การสนับสนุนและร่วมทำวิจัย ให้การสนับสนุนการวิจัยในลักษณะ Multidisciplinary หรือความร่วมมือระหว่างสถาบัน ร่วมวิจัยโครงการในลักษณะ Area Based เช่น โครงการ “ลุ่มน้ำปากพนัง” และร่วมทำวิจัยในโครงการที่ต้องสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัดหรือการพัฒนาท้องถิ่น จัดเวทีตรวจสอบผลการวิจัยและเผยแพร่ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

2.3 เครือข่ายการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน สกอ. ภาคใต้ตอนบน มีหน้าที่เป็นแม่ข่ายการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนภาคใต้ตอนบน ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

2.4 โครงการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ทำหน้าที่ประสานงานการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้การสนับสนุนทุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

3. งานประสานงานภายใน ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรทุนการสนับสนุน ค่าสมนาคุณ การตีพิมพ์และค่าใช้จ่ายในการเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน และติดตามประเมินผลโครงการวิจัย ประกอบด้วยงาน

3.1 จัดสรรทุนภายในของมหาวิทยาลัย มีการอุดหนุนการวิจัยและพัฒนา 4 ประเภท ได้แก่

3.1.1 ทุนพัฒนานักวิจัย สำหรับนักวิจัยใหม่

3.1.2 ทูทุนพัฒนานักวิจัย สำหรับนักวิจัยที่ต้องการพัฒนาโจทย์วิจัย

3.1.3 ทูทุนประเภทกำหนดหัวข้อ สำหรับนักวิจัยที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในระดับหนึ่ง

3.1.4 ทูทุนพัฒนาหน่วยวิจัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัย และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของนักวิจัย

3.2 จัดสรรทุนจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี

4. งานการเผยแพร่ผลงานวิจัย สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ประกอบด้วยงาน

4.1 การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยมีเงินสมนาคุณให้แก่บทความวิจัย และเงินค่าใช้จ่ายในการเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4.2 งานวารสารมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จัดทำวารสารทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 2 ฉบับ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดตั้งสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา เพื่อสร้างรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย โดยแสวงหางานวิจัยและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย รวมทั้งเร่งรัดให้สามารถขึ้นทะเบียนกับกระทรวงการคลังอย่างรวดเร็วเพื่อให้สามารถรับงานวิจัยและให้การปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐได้ด้วยวิธีพิเศษ ในขั้นต้นดำเนินงานโดยการเชิญนักวิชาการจากภายนอกทั้งที่อยู่ในภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งที่มีฐานอยู่ในประเทศและต่างประเทศมาร่วมในการดำเนินงาน หรือการดำเนินงานร่วมในลักษณะความร่วมมือทางวิชาการร่วมกัน

มหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดตั้งสถาบันวิจัย โดยเน้นการแสวงหาและดึงดูดทุนวิจัยจากภายนอก และเพื่อให้เป็นฐานการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ โดยเน้นงานวิจัยที่ด้านต่างๆ จะสามารถนำไปสู่

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยี
2. นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาการวิจัยเกี่ยวกับไหม ที่มหาวิทยาลัยมีอยู่แล้ว
3. นวัตกรรมด้านการบริการ เช่นการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศน์
4. การสร้างมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ เช่น ระดับความถี่เสียงของเครื่องดนตรีไทยพื้นบ้าน

สถาบันวิจัยที่จะตั้งขึ้น จะเน้นเฉพาะในกลุ่มที่ยังไม่ได้จัดตั้ง และไม่กระทบต่อสถาบันวิจัยที่มีอยู่แล้ว โดยที่สถาบันวิจัยไม่มีหน้าที่ในการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ภารกิจที่สำคัญคือเป็นฐานการวิจัยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยคณาจารย์ของสถาบันเป็นอาจารย์ควบคุมการวิจัย โดยไม่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน

จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อบริหารและพัฒนางานวิจัยในสำนักงานอธิการบดี โดยมีเป้าหมายเพื่อ

1. ให้ข้อมูล แหล่งทุนวิจัย ทั้งที่เป็นแหล่งทุนวิจัยของคณะ มหาวิทยาลัย ในประเทศ และต่างประเทศ ให้แก่คณาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างรวดเร็วที่สุด
2. จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและความสนใจในการวิจัยของคณาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัย (Areas of research expertise and special interest in research of university academic staff and researchers) เพื่อเป็นการให้ความสะดวกแก่ผู้ให้ทุน และเป็นการประชาสัมพันธ์ศักยภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย
3. จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและความสนใจในการวิจัยของภาควิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่า (Departmental research interests)
4. จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยคณาจารย์และนักวิจัยที่กำลังดำเนินงานอยู่ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการทำวิจัยมากขึ้น และเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการขอทุนวิจัย
5. ดำเนินการร่วมมือกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย ในการจัดการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยให้แก่คณาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัย
6. ให้ความช่วยเหลือคณาจารย์และนักวิจัยในการเขียนบทความวิจัย โดยรวบรวมผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ จัดตั้งเป็นคณะทำงาน โดยมีค่าตอบแทน
7. ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์ในวารสารที่จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ และคณาจารย์หรือผู้วิจัยไม่มีเงินทุนสนับสนุนเพียงพอ
8. ให้ความช่วยเหลือแก่คณาจารย์และนักวิจัยในการหาแหล่งทุนการวิจัย ตลอดจนการเขียนการขอทุนการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของแหล่งทุน
9. จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดทำวารสารที่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้ต้องมีการทบทวนผลงานวิจัย โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมหาวิทยาลัย

จัดตั้งคณะกรรมการวิจัยสถาบัน เพื่อให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ประสานงานการวิจัยในระดับต่างๆ ทั้งระดับคณะวิชา สถาบันวิจัย ศูนย์บริการ สำนักงานอธิการบดี เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปเทียบเคียงกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับเดียวกัน
2. สสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (สังคม ชุมชน) ที่มีต่อกิจกรรม ผลผลิต และการบริการของมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย และแนวทางภาคปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมด้านวิชาการ
3. เสนอแนวทางในการพัฒนาบรรณฐานของผลงานวิจัยสถาบันเพื่อให้นักศึกษาพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมด้านวิจัยดังนี้

นโยบาย 1. พัฒนาสมรรถภาพและประสิทธิภาพของสำนักวิจัยด้านการบริหาร และการบริการให้มีความคล่องตัว เอื้อประโยชน์ต่อการวิจัย

มาตรการ

1. วางแผนการดำเนินงานและปฏิทินปฏิบัติงานของสำนักวิจัย
2. ประสานงานกับสถาบันฯ กำหนดทิศทาง แนวทางการทำวิจัยแต่ละสาขาวิชาให้ชัดเจน
3. ประสานงานให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำวิจัย
4. พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ของสำนักวิจัย ให้สนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกในการวิจัย
5. พัฒนาระบบบริหาร การใช้งบประมาณอุดหนุนการวิจัยให้มีความสะดวกและคล่องตัว
6. ทำหน้าที่หน่วยงานกลาง ประสานงานวิจัย การบริหารและติดตามผลการวิจัย

นโยบาย 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสถาบันฯ ดำเนินการวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย

มาตรการ

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานในสถาบันฯ ทำการวิจัยประเมินผลการดำเนินงาน
2. ส่งเสริมให้หน่วยงานหรือบุคลากรในสถาบันฯ เสนอโครงการวิจัยที่นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
3. ส่งเสริมให้หน่วยงานหรือบุคลากรในสถาบันฯ เสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น หรือโครงการวิจัยที่นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

4. จัดให้มีการคัดเลือกผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อเผยแพร่ และประกาศเกียรติคุณ

นโยบาย3. สนับสนุน ส่งเสริม ดำเนินการวิจัย เผยแพร่ผลงานวิจัย

มาตรการ

1. นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร การอบรมความรู้ด้านการวิจัย และผลงานวิจัยจากภายใน และภายนอกสถาบันฯ
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่งานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ
3. ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานในสถาบันฯ สนับสนุนส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม เสนอผลงานวิจัย
4. รวบรวมข้อเสนอแนะที่มีต่อสถาบันฯ จากผลการวิจัย นำเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นข้อมูล พื้นฐานทางการบริหาร และการตัดสินใจ

การวิเคราะห์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐ

นิพนธ์ สุขปรีดี และคณะ (2549) ได้สำรวจการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย 5 แห่ง เรียงตามลำดับ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย 5 แห่ง

ที่	ปัจจัย	ลำดับของมหาวิทยาลัย					รวม
		1	2	3	4	5	
1	การบริหารงานวิจัย	√	√	√	√	√	5
2	วิสัยทัศน์งานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	5
3	พันธกิจงานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	5
4	ยุทธศาสตร์งานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	5
5	สำนักงานบริหารงานวิจัย	√	√	√	√	√	5
6	ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง	√	√	√	√	√	5
7	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	√	√	√	-	-	3
8	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	√	√	√	√	√	5
9	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย	√	√	√	√	√	5
10	คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย	√	√	√	√	√	5
11	คณะกรรมการวิจัยระดับคณะ	√	√	√	-	-	3
12	คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง	√	√	√	√	√	5
13	หน่วยแสวงหาทุนวิจัย	√	√	√	-	√	4
14	หน่วยประสานงานวิจัย	√	√	√	-	-	3
15	หน่วยที่ปรึกษางานวิจัย	√	√	-	-	√	3
16	หน่วยส่งเสริมงานวิจัย	√	√	√	√	√	5
17	อุทยานการวิจัย	-	-	-	-	-	0
18	หน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	√	√	√	-	-	3
19	ทุนวิจัยจากรัฐบาล	√	√	√	√	√	5
20	ทุนวิจัยจากภาคเอกชน	√	√	√	√	√	5

จากตารางที่ 1 พบว่าส่วนใหญ่มีปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังไม่มียมหาวิทยาลัยใดที่มีอุทยานการวิจัย

นิพนธ์ ศุภปริณี และคณะ (2549) ยังได้สำรวจปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากอาจารย์มหาวิทยาลัยไทย 5 แห่ง มีดังต่อไปนี้

1. ไม่สามารถเขียนโครงการขอทุน
2. ไม่มีเวลาทำวิจัย
3. ภาระการสอนมาก
4. ภาระการบริหารมาก
5. ต้องสอนภาคพิเศษ
6. ขาดความรู้ด้านการวิจัย
7. ขาดความรู้ด้านสถิติ
8. ไม่มีหัวข้อวิจัย

9. ไม่มีที่ปรึกษาการวิจัย

10. ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้เชี่ยวชาญ
11. ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับเมธีวิจัย
12. ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับนักวิจัยดีเด่น
13. ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้ได้รับรางวัลโนเบล
14. ต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระดับโลก
15. ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย
16. ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับคณะวิชา
17. ต้องการที่ปรึกษางานวิจัยระดับภาควิชา
18. ต้องการความคล่องตัวเรื่องงบประมาณ
19. ต้องการลดภาระการสอนเพื่อพัฒนางานวิจัย
20. ต้องการข้อมูลทุนวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ ความคล่องตัวเรื่องงบประมาณ รองลงมาคือต้องการมีโอกาสร่วมวิจัยกับผู้ที่มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะเป็น ผู้เชี่ยวชาญ เมธี วิจัยนักวิจัยดีเด่น ผู้ได้รับรางวัลโนเบล ตลอดจนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระดับโลก

ส่วนที่ 6 แนวคิดด้านบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเอกชน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้กำหนดกลยุทธ์ด้านการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลงานวิจัยเชิงประยุกต์ เพื่อแก้ปัญหาและชี้นำสังคม เผยแพร่ และให้เป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. เพื่อให้คณาจารย์มีทักษะในการวิจัยและนำประสบการณ์และผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน

กลยุทธ์ 1. สรรหานักวิจัยที่มีความรู้ ความสามารถสูงในการทำวิจัย

วิธีดำเนินการ

1. เพิ่มทรัพยากรเพื่อใช้ในการสรรหาที่ปรึกษาและนักวิจัยที่มีชื่อเสียงและศักยภาพสูง
2. ให้มีนักศึกษาระดับคฤณีบัณฑิตศึกษาร่วมในงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ 2. สนับสนุนให้มีสถาบันวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

วิธีดำเนินการ

1. ติดตามและประเมินสถานการณ์ความต้องการผลงานวิจัยในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อสร้างองค์ความรู้และงานวิจัยให้หลากหลาย
2. จัดตั้งสถาบันวิจัยในหลากหลายสาขา เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ และเป็นประโยชน์ต่อสังคมตามความเหมาะสม

กลยุทธ์ 3. ส่งเสริมให้หน่วยงานที่สนับสนุนการทำวิจัยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วิธีดำเนินการ

1. ผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ สนับสนุนการทำวิจัยสถาบัน โดยอาศัยการพัฒนาระบบ การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมให้หน่วยงานสนับสนุนการทำวิจัยมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ครบถ้วนทันสมัยและสมบูรณ์แบบ
3. จัดฝึกอบรมให้บุคลากรในหน่วยงานสนับสนุนการทำวิจัยมีการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิจัย และการบริการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ 4. สร้างระบบแรงจูงใจให้คณาจารย์มีความสนใจและเพิ่มศักยภาพในการทำวิจัย

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดภาระการสอนให้เหมาะสมสำหรับอาจารย์ที่มีความประสงค์ที่จะทำงานวิจัย
2. ให้ค่าตอบแทนในการทำวิจัยที่เหมาะสม
3. ให้อาจารย์ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัยเป็นผู้ช่วยนักวิจัย หรือเป็นนักวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่เป็นนักวิจัย
4. ส่งเสริมให้อาจารย์มีบทบาทและส่วนร่วมในการริเริ่มงานวิจัยในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ 5. ผลักดันให้สถาบันวิจัยให้บริการด้านงานวิจัยแก่หน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ

และเอกชน

วิธีดำเนินการ

1. เป็นที่ปรึกษาและร่วมทำงานวิจัยกับสถาบันและหน่วยงานภายนอกที่มีชื่อเสียง

กลยุทธ์ 6. สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยออกสู่สาธารณะทั้งในประเทศและ

ต่างประเทศ

วิธีดำเนินการ

1. จัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อเผยแพร่ งานวิจัย
2. ส่งเสริมให้นักวิจัยและคณาจารย์เข้าร่วมการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยน องค์ความรู้และประสบการณ์ในงานวิจัย
3. ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยในสื่อต่างๆ

กลยุทธ์ 7. สรรหางบประมาณการทำวิจัยจากองค์กรภายนอก

วิธีดำเนินการ

1. สถาบันวิจัยสนับสนุนการจัดทำข้อเสนอการทำวิจัย และสร้างเครือข่ายกับแหล่งเงินทุน วิจัยภายนอก เช่น หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน NGOs เป็นต้น

ส่วนที่ 7 แนวคิดด้านบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

นิพนธ์ สุขปรีดี และคณะ (2549) ได้สำรวจการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลกข้อมูลปรากฏดังตาราง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลก

ที่	ปัจจัย	อันดับของมหาวิทยาลัย										รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	การบริหารงานวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
2	วิสัยทัศน์งานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
3	พันธกิจงานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
4	ยุทธศาสตร์งานวิจัยขององค์กร	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
5	สำนักงานบริหารงานวิจัย	√	√	√	-	√	√	-	-	√	√	7
6	ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
7	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	√	√	-	-	√	√	√	√	√	-	7
8	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
9	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
10	คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย	√	√	-	√	-	√	-	√	-	-	5
11	คณะกรรมการวิจัยระดับคณะ	-	√	-	√	√	-	-	-	-	√	4
12	คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
13	หน่วยแสวงหาทุนวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
14	หน่วยประสานงานวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
15	หน่วยที่ปรึกษางานวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
16	หน่วยส่งเสริมงานวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
17	อุทยานการวิจัย	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
18	หน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	-	√	√	-	√	-	√	-	√	-	5
19	ทุนวิจัยจากรัฐบาล	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
20	ทุนวิจัยจากภาคเอกชน	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10

หมายเหตุ: อันดับ 1. มหาวิทยาลัยเบอร์กลีย์แคลิฟอร์เนีย

อันดับ 3. มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

อันดับ 5. มหาวิทยาลัยเท็กซัส ณ ออสติน

อันดับ 7. มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ณ เมดิสัน

อันดับ 9. มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ณ อุบามา

อันดับ 2. สถาบันเทคโนโลยีเมสซาชูเซต

อันดับ 4. มหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ด

อันดับ 6. มหาวิทยาลัยวอชิงตัน

อันดับ 8. มหาวิทยาลัยมิชิแกน

อันดับ 10. มหาวิทยาลัยคอร์เนล

จากตารางที่ 2 พบว่ามหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลก ทุกแห่งมีการบริหารงานวิจัยที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์พันธกิจ และยุทธศาสตร์งานวิจัยขององค์กร มีศูนย์วิจัยเฉพาะทาง มีผู้อำนวยการศูนย์วิจัย คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง หน่วยแสวงหาทุนวิจัย ประสานงานวิจัย ที่ปรึกษางานวิจัย หน่วยส่งเสริมงานวิจัย อุทยานการวิจัย ทุนวิจัยจากรัฐบาล และทุนวิจัยจากภาคเอกชน

สำหรับคณะกรรมการวิจัยบางแห่งมีคณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย บางแห่งมี
คณะกรรมการวิจัยระดับคณะ บางแห่งมีหน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

นอกจากนี้ยังมีการสำรวจจำนวนงบประมาณการวิจัยและผลงานวิจัย ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 3 งบประมาณและผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลก ในปี ค.ศ. 2005

ที่	มหาวิทยาลัย	งบประมาณวิจัย (ล้านบาท)	ผลงานวิจัย (เรื่อง)	จำนวน สิทธิบัตร (ชิ้น)	จำนวนรางวัล โนเบลใน มหาวิทยาลัย (คน)
1	เบอร์กลีย์คาลิฟอร์เนีย	24,400	21,849	212	8
2	สถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซต	25,000	2,124	214	5
3	ฮาร์วาร์ด	22,000	2,830	257	11
4	สแตนฟอร์ด	25,000	5,311	224	9
5	เท็กซัส ออสติน	15,200	4,234	218	4
6	วอชิงตัน	23,580	3,519	189	7
7	วิสคอนซิน ณ เมดิสัน	21,000	4,274	212	5
8	มิชิแกน	20,500	3,519	199	8
9	อิลลินอยส์ ณ อุบานา	5,120	2,711	144	3
10	คอร์แนล	14,300	1,433	158	4

จากตารางที่ 3 พบว่ามหาวิทยาลัย 10 อันดับแรกของโลกทุกแห่งมีงบประมาณการวิจัยเป็น
จำนวนที่สูงมาก และมีจำนวนผลงานวิจัย ตลอดจนจำนวนสิทธิบัตรจำนวนมาก อีกปัจจัยหนึ่งที่
เกี่ยวข้องคือบุคลากรที่ได้รางวัลโนเบลมีจำนวนสูงมากเช่นกัน

สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงจำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยออกเป็น 2 ส่วน
ใหญ่ๆ ได้แก่ ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย การผลิตผลงานวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัย การนำ
ผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และปัจจัยแฝง ประกอบด้วย สมรรถนะนักวิจัย และเครือข่ายการวิจัย
ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 4 ปัจจัยหลักที่ส่งผลกับการบริหารงานวิจัย

การผลิตผลงานวิจัย	ปัจจัยย่อย
ยุทธศาสตร์การวิจัย	วิสัยทัศน์/พันธกิจงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ทิศทางการวิจัยของมหาวิทยาลัย แผนการพัฒนางานวิจัย
หน่วยงานวิจัย	สำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง/ศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศ หน่วยวิจัย
ผู้บริหารงานวิจัย	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย คณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง/ศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย
งบประมาณการวิจัย	งบประมาณการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนการของงบประมาณการวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย
นักวิจัย	นักวิจัยรุ่นใหม่ (ยังไม่มีประสบการณ์การทำวิจัย) นักวิจัยรุ่นกลาง นักวิจัยระดับแนวหน้า นักวิจัยเต็มเวลา
การพัฒนานักวิจัย	การส่งบุคลากรวิจัยอบรม/สัมมนากับหน่วยงานภายนอก การจัดอบรม/สัมมนาภายในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนให้ศึกษาต่อ การทำวิจัยร่วมกันระหว่างนักวิจัยต่างหน่วยงาน ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการทำวิจัย
การบริหารนักวิจัย	มีการกำหนดจรรยาบรรณนักวิจัย การกำหนดภาระงานของนักวิจัย การบรรจุอาจารย์โดยคำนึงถึงประสบการณ์ในการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ การจัดสรรเวลาที่เอื้อต่อการทำวิจัย เปิดโอกาสให้ลาไปศึกษาค้นคว้าหรือเก็บข้อมูลโดยไม่นับเป็นวันลา
ระบบสนับสนุน	มีผู้ช่วยนักวิจัย ระบบที่เลี้ยงนักวิจัย/ที่ปรึกษางานวิจัย
ระบบแรงจูงใจ	การยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น/ ประกาศเกียรติคุณแก่นักวิจัย ค่าตอบแทนนักวิจัย นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ

การผลิตผลงานวิจัย	ปัจจัยย่อย
โครงสร้างพื้นฐาน	ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย
	อาคาร/สถานที่ที่เอื้อต่อการทำวิจัย
	วัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการวิจัย
	ฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย
การบริหารโครงการวิจัย	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการวิจัย
	ระบบการพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย
	ระบบการติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัย
ระบบบัณฑิตศึกษา	ระบบการประเมินผลงานวิจัย
	การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับอาจารย์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
	มีทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	ปัจจัยย่อย
มีรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	
แจกจ่ายรายงานการวิจัยให้	
ผู้สนใจ	
ส่งรายงานการวิจัยให้	
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
การสนับสนุนการตีพิมพ์	
ผลงานวิจัยในวารสารระดับ	
นานาชาติ	
การสนับสนุนการตีพิมพ์	
ผลงานวิจัยในวารสารใน	
ประเทศ	
การสนับสนุนการนำเสนอ	
ผลงานในการประชุมระดับ	
นานาชาติ	
การสนับสนุนการนำเสนอ	
ผลงานในการประชุมวิชาการ	
ในประเทศ	
มีการจัดประชุมสัมมนา	
ระดับ	
นานาชาติ	
มีการจัดประชุมสัมมนา	
ระดับชาติ	
มีวารสารของสถาบันสำหรับ	วารสารฉบับรวมทุกสาขาวิชา
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	วารสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การผลิตผลงานวิจัย	ปัจจัยย่อย
วารสารด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
เผยแพร่ผลงานการวิจัยใน Web Site	
แถลงข่าวหรือลงหนังสือพิมพ์	
การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	ปัจจัยย่อย
การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน	การใช้ประโยชน์ในรายวิชา
การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์	การใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร
การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถาบัน	
การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์/การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน	
เกิดนวัตกรรมจากการวิจัย	
การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	มีหน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
	มีการช่วยเหลือในการจดสิทธิบัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ปัจจัยแฝงที่ส่งผลกับการบริหารงานวิจัย

สมรรถนะนักวิจัย	ปัจจัยย่อย
เพศ	
อายุ	
วุฒิการศึกษา	
ตำแหน่งทางวิชาการ	
ความรับผิดชอบทางการบริหาร	
ภาระงาน	
ประสบการณ์ในการทำงาน	
ประสบการณ์ในการทำวิจัย	
การอบรมด้านการวิจัย	
การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ	
การอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย	
เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย	
ทัศนคติต่อการวิจัย	
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	
เครือข่ายการวิจัย	
การแลกเปลี่ยนนักวิจัย/ร่วมกันทำวิจัย	
การใช้ทรัพยากรร่วมกัน	

ตอนที่ 2 แนวคิดด้านคุณลักษณะของนักวิจัย

Worthen (1975 อ้างถึงในกรวิภา ชูพลสัตว์ 2545) ได้ศึกษางานหลักและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับนักวิจัยและประเมินทางการศึกษา โดยสรุปจากการสังเคราะห์ที่ได้มาจากการปฏิบัติกิจกรรมในการฝึกอบรมที่จัดขึ้นโดย The American Educational Research Association ผลการสังเคราะห์สรุปสมรรถภาพนักวิจัยและประเมินทางการศึกษา ได้ 25 ลักษณะ ดังนี้

1. การมีความสามารถในการได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยหรือประเมินได้ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการค้นหาข้อมูลทั้งวิธีที่เป็นทางการและวิธีที่ไม่เป็นทางการ โดยผ่านทางติดต่อกับกลุ่มผู้ทำวิจัยเรื่องเดียวกัน

1.2 ความสามารถในการค้นหาข้อมูล ได้แก่ ความสามารถในการใช้ระบบฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น

2. การมีความสามารถในการใช้ข้อเสนอแนะจากผลวิจัยหรือการปฏิบัติที่มีมาก่อนได้ ประกอบด้วย

- 2.1 ความสามารถในการทบทวนและประเมินการปฏิบัติที่มีมาก่อน รวมทั้งงานวิจัยและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 ความสามารถในการสังเคราะห์หรือสรุปข้อความรู้
3. การมีความสามารถในการเข้าถึงปัญหาวิจัยหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ประกอบด้วย
  - 3.1 ความสามารถในการระบุปัญหาในการวิจัย
  - 3.2 ความสามารถในการกำหนดปรากฏการณ์เพื่อตัดสินการประเมินได้
4. การมีความสามารถในการเลือกวิธีที่เหมาะสมสำหรับปัญหาวิจัยหรือคำถามในการประเมิน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิธีที่หลากหลายที่จะใช้ในการศึกษาปัญหาวิจัย เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ การศึกษาเชิงทดลอง รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับวิธีการในเรื่องต่างๆ ด้วย
5. การมีความสามารถในการตั้งสมมติฐานในการวิจัยหรือการตั้งคำถามที่หาคำตอบได้ด้วยการศึกษา ประกอบด้วย
  - 5.1 ความสามารถในการในการตั้งสมมติฐานที่สามารถทดสอบได้หรือการมีความสามารถในการตอบคำถามในการวิจัยหรือการประเมินได้
  - 5.2 ความสามารถในการกำหนดคำถามทางการประเมินจากหลักฐานสำคัญทั้งหมด
6. การมีความสามารถในการระบุข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อทดสอบสมมติฐานหรือเพื่อตอบคำถามที่มุ่งประเมินหรือวิจัย
7. การมีความสามารถในการเลือกแบบวิจัยและแบบประเมินที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานหรือคำถามที่ตั้งขึ้น ประกอบด้วย
  - 7.1 ความรู้เกี่ยวกับประเภทของแบบวิจัย เช่น การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยโดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ เป็นต้น
  - 7.2 ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้แบบวิจัยเพื่อตอบคำถามวิจัย
  - 7.3 ความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการที่จะเลือกทำแบบวิจัยประเภทต่างๆ ว่าขึ้นอยู่กับเงื่อนไขใดบ้าง เช่น เวลา การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง การควบคุม งบประมาณ เป็นต้น
8. การมีความสามารถในการระบุประชากรในการวิจัยและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย
  - 8.1 ความสามารถในการเลือกกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง
  - 8.2 ความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างกลุ่มประชากรทางทฤษฎีและการสารณในการเข้าถึงกลุ่มประชากร
  - 8.3 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและเทคนิควิธีในการสุ่มตัวอย่าง

9. การมีความสามารถในการใช้แบบวิจัยและแบบประเมิน รวมทั้งการควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้การวิจัยและการประเมินมีความตรง ประกอบด้วย
  - 9.1 ความสามารถในการกำจัดสิ่งที่จะทำให้การวิจัยและการประเมินขาดความตรง
  - 9.2 ความรู้เกี่ยวกับแบบวิจัยเชิงทดลองและการวิจัยกึ่งทดลอง
  - 9.3 ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความตรงภายในและความตรงภายนอก
  - 9.4 ความสามารถในการออกแบบการวิจัยเพื่อควบคุมตัวแปรภายนอก (extraneous)
10. การมีความสามารถในการระบุเป้าหมายของโครงการให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ประกอบด้วย
  - 10.1 ความสามารถในการระบุกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องที่ควรช่วยการตัดสินใจเป้าหมายของโครงการ
  - 10.2 ความสามารถในการช่วยผู้อื่นระบุเป้าหมายของเขา
11. การมีความสามารถในการประเมินคุณค่าและความเป็นไปได้ของเป้าหมายของโครงการ ประกอบด้วย
  - 11.1 ความสามารถในการเลือกใช้มาตรฐานที่เหมาะสมสำหรับการตัดสินใจคุณค่าเป้าหมายของโครงการ
  - 11.2 ความสามารถในการพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายของโครงการซึ่งเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่
12. การมีความสามารถในการในการระบุมาตรฐาน (standard) หรือบรรทัดฐาน (norm) เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน
13. การมีความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปให้เป็นวัตถุประสงค์เฉพาะได้
14. การมีความสามารถในการระบุระดับของตัวแปรที่ใช้ในการวัดได้
15. การมีความสามารถในการเลือกหรือพัฒนาเทคนิควิธีในการวัดได้ ประกอบด้วย
  - 15.1 ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของมาตรวัดแต่ละระดับ การให้น้ำหนักแต่ละข้อ (item) ที่ใช้ในการวัด การสร้างเครื่องมือ การเลือกใช้แบบสอบที่อิงเกณฑ์หรืออิงวัตถุประสงค์ วิธการประเมินความรู้ความคิด ความรู้สึก ทักษะคดี
  - 15.2 ความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียนข้อคำถาม
16. การมีความสามารถในการประเมินความตรงของเทคนิควิธีในการวัด ประกอบด้วย
  - 16.1 ความรู้หรือความสามารถในการตัดสินความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด
17. การมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การใช้แบบสอบ การสัมภาษณ์ เป็นต้น
18. การมีความสามารถในการติดตามผลโครงการ

19. การมีความสามารถในการเลือกใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ ประกอบด้วย

19.1 ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของเทคนิควิธีทางสถิติ เช่น การเลือกใช้สถิติบรรยาย หรือสถิติอนุมาน

19.2 ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสถิติแต่ละแบบ เพื่อที่จะเลือกใช้ได้ ถูกต้อง

19.3 ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติแต่ละประเภท

19.4 ความสามารถในการเลือกใช้เทคนิควิธีทางสถิติอย่างเหมาะสมสำหรับการ วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วน

20. การมีความสามารถในการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การเขียน โปรแกรม คอมพิวเตอร์ การลงรหัสข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการอ่านและแปลผลที่ วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

21. การมีความสามารถในการแปลความหมายและเขียนข้อสรุปที่เหมาะสมจากการ วิเคราะห์ข้อมูล

22. การมีความสามารถในการเขียนรายงานผลการวิจัยและสิ่งที่ค้นพบจากการประเมิน ประกอบด้วย

22.1 ความสามารถในการเขียนรายงานและระดับที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง

22.2 ความสามารถในการเตรียมและการรายงานปากเปล่าผลการวิจัย

22.3 ความรู้ในการเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมในการนำเสนอข้อมูล รวมทั้งการ นำเสนอรายงาน เป็นต้น

23. การมีความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นผลมาจากการประเมิน ซึ่งควรความ เป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติด้วย

24. การมีความสามารถในการให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเพื่อ ปรับปรุงโครงการ

25. การมีความสามารถในการจัดหาและการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นในการวิจัยหรือ ประเมิน ประกอบด้วย

25.1 ความสามารถในการจัดทำโครงร่างเพื่อนำเสนอก่อนกลุ่มผู้ที่เป็นเจ้าของเงินทุน

25.2 ความสามารถในการจัดการเงินทุนในโครงการ

25.3 ความสามารถในการกำหนดช่วงเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมในการวิจัยหรือ การประเมิน

25.4 ความรู้และความสามารถในการใช้ระบบการจัดการและระบบการวางแผน

ศุภนันท ปัทมทพา.(2545) กำหนดคุณลักษณะของนักวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. **คุณลักษณะทางชีวสังคม** หมายถึงลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและที่ ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา การศึกษาอบรมเพิ่มเติม ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำวิจัย การเข้าร่วมเสวนาทางวิชาการ และการอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย

2. **คุณลักษณะทางจิตวิทยา** ได้แก่ ทักษะจิตทางวิทยาศาสตร์และลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย และความคาดหวังในความสามารถของตนเองในด้านการทำวิจัย

ทักษะจิตทางวิทยาศาสตร์และลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย มีดังต่อไปนี้

- 2.1 มีความอยากรู้อยากเห็น
- 2.2 มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่ออธิบาย ปัญหาที่พบ
- 2.3 ศึกษาค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ
- 2.4 ซื่อสัตย์และมีใจเป็นกลางไม่อคติ
- 2.5 ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ของผู้อื่น
- 2.6 จัดจํารายละเอียดและช่างสังเกตอย่างมีระบบ
- 2.7 กล้าวิพากษ์วิจารณ์ด้วยหลักเหตุผล
- 2.8 มีความมุ่งมั่นต้องการทำงานให้สำเร็จ
- 2.9 มีความรับผิดชอบต่อผลของงาน
- 2.10 มีความคิดอิสระและริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.11 ไม่เชื่อสิ่งใดง่าย ๆ
- 2.12 มีความอดทนรู้จักรอคอย
- 2.13 มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่น
- 2.14 มีความถ่อมตนไม่เย่อหยิ่ง ยโส หรืออวดรู้
- 2.15 ใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ
- 2.16 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- 2.17 ทำงานอย่างเป็นระบบ

ศุภัญญา โหมวีโลกุล (2550) ได้กำหนดข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะจิตด้านการทำวิจัยไว้ดังนี้

- 1.งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของอาจารย์
2. งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญควบคู่กับการสอน
- 3.ความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยขึ้นอยู่กับการทำวิจัยของอาจารย์

4. ชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่ผลงานวิจัย
5. การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม
6. การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์
7. อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
8. เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ
9. ผลงานวิจัยของอาจารย์ช่วยแก้ปัญหาสังคม ชี้นำสังคม และพัฒนาประเทศ
10. งานวิจัยก่อให้เกิดความก้าวหน้าน้อยกว่างานด้านบริหาร
11. ถึงแม้ไม่ทำวิจัยก็สามารถได้รับความก้าวหน้าทางวิชาชีพเท่ากับอาจารย์ที่ทำวิจัย
12. กระบวนการวิจัยเป็นกลไกสร้างคนให้มีความสามารถทางวิชาการ
13. ความตระหนักในคุณค่าของการทำวิจัย
14. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
15. ความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริง
16. มีความอยากรู้อยากเห็น
17. ชื่อสัตย์มีใจเป็นกลาง

จารึก อัจฉรินทร์ (2528) กำหนดความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

1. สามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในเรื่องที่วิจัยได้
2. สามารถเชื่อมโยงหัวข้อการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย และการสรุปผลการวิจัยให้สอดคล้องกันอย่างรัดกุมและมีเอกภาพ
3. สามารถตั้งคำถามเชิงวิจัยได้อย่างชัดเจน รัดกุม และเหมาะสม
4. สามารถระบุประชากรในการวิจัยได้
5. สามารถระบุ จำแนก และจัดระเบียบปัญหาในการวิจัยได้
6. สามารถสังเคราะห์หรือสรุปย่อความรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้วได้
7. สามารถกำหนดคำถามเชิงวิจัยที่แสวงหาคำตอบได้โดยการวิจัยและกำหนดสมมติฐานในการวิจัยที่สามารถทดสอบได้
8. สามารถกำหนดเงื่อนไขของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง รัดกุม
9. สามารถอนุมาน ลงข้อสรุป และการสรุปอ้างอิงข้อความรู้ได้
10. สามารถเลือก ทบทวน วิเคราะห์ และประเมินรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องได้
11. สามารถทบทวน วิเคราะห์ และประเมินประสบการณ์เชิงปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยได้
12. สามารถระบุข้อมูลที่จำเป็นในการตอบคำถามเชิงวิจัยและทดสอบสมมติฐานได้

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงจำแนกคุณลักษณะของนักวิจัยออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย ด้านทัศนคติต่อการวิจัย ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย และทักษะด้านการวิจัย

ตอนที่ 3 แนวคิดด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์

ที่มาของการจัดการเชิงกลยุทธ์

การจัดการเชิงกลยุทธ์ ได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายในปี ค.ศ. 1950 และในปี ค.ศ. 1960 องค์การภาคธุรกิจจำนวนมากได้นำมาใช้ในการสร้างโอกาสทางธุรกิจ กลายเป็นสิ่งจำเป็นในการทำนายอนาคตอย่างเป็นระบบ เป็นรูปแบบของการวางแผนระยะยาว จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจัดสรรงบประมาณเป็นเงินทุน โดยที่องค์กรหลายแห่งใช้แผนกลยุทธ์เข้ามาแทนที่แผนระยะยาว

ทุกวันนี้การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นเทคนิคที่ช่วยผู้นำหรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และมีสิ่งท้าทายมากมายเผชิญหน้าองค์กรอยู่ โดยใช้คำที่หลากหลายแตกต่างกันไป เช่น การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารกลยุทธ์ การวางแผนกลยุทธ์ และความคิดทางกลยุทธ์ แต่หลักการก็คือ เป็นกระบวนการที่สมาชิกในองค์กรสร้างวิสัยทัศน์ และสร้างวิธีการที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุผลในภาพอนาคตนั้น

ความหมายของกลยุทธ์

คำว่า Strategy มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกคือ Strategos ซึ่งหมายถึงศิลปะและความชำนาญของนายพล โดยรวมคำว่า stratos ที่แปลว่า กองทัพ กับคำว่า ago ที่เป็นกริยาแปลว่า นำ (lead) เมื่อรวมกันเข้าจึงหมายถึง “วิธีการที่นายพลเตรียมการเพื่อการสงครามหรือการต่อสู้” (Maassen and van Vught, 1992: 1484)

พจนานุกรม The Concise Oxford Dictionary ได้นิยามศัพท์ของกลยุทธ์ว่า “เป็นศิลปะการทำสงครามของนายพล” สะท้อนให้เห็นว่ามุ่งเน้นไปที่กองทัพใช้ในระหว่างการแข่งขันและการต่อสู้

คำว่ากลยุทธ์ หรือ ยุทธศาสตร์ เริ่มปรากฏในวงการทหาร และแพร่หลายไปในภาคธุรกิจ แล้วจึงเริ่มเป็นที่รู้จักในวงการศึกษา โดยในวงการทหารจะใช้คำว่า ยุทธศาสตร์ สำหรับภาคธุรกิจ และแวดวงการศึกษานิยมใช้คำว่า กลยุทธ์

ความหมายของกลยุทธ์โดยทั่วไป

เซอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter, 1991) ให้ความหมายของกลยุทธ์ว่า หมายถึงวิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ไรท์และคณะ (Wright et al., 1992) กล่าวว่ากลยุทธ์หมายถึง แผนของผู้บริหารระดับสูงที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์กร

เดวิด (David, 1995) กล่าวว่ากลยุทธ์เป็นวิถีทาง (Means) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาว (Long-Term Objectives)

ความหมายทางการทหาร

สุรชาติ บำรุงสุข (2537) ได้ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ของการพัฒนาและการใช้กำลังทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และทางทหาร ตามความจำเป็นทั้งในยามสันติและยามสงคราม เพื่อที่จะก่อให้เกิดการสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อนโยบายของชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มพูนความเป็นไปได้ที่จะได้รับชัยชนะ และผลสืบเนื่องในทางที่เป็นประโยชน์ จากชัยชนะและเพื่อลดโอกาสของการพ่ายแพ้

ดิลก ภัทรโกศล (อ้างถึงใน ทวีชัย บุญเดิม, 2540) อธิบายการทหารเรือ ได้อธิบายว่า ยุทธศาสตร์ คือการเตรียมสงคราม สงคราม คือ การต่อสู้ การต่อสู้มีหลายรูปแบบ สมัยก่อนการต่อสู้ทางทหารคือการฆ่ากัน แต่สมัยนี้ มีการต่อสู้หลายด้าน ต่อสู้ทางเศรษฐกิจ ก็ต้องทำสงครามทางเศรษฐกิจ ต่อสู้ทางการเมือง ก็ต้องเตรียมทำสงครามทางการเมือง จะเตรียมสงครามได้ต้องมีข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ และได้สรุปว่า ยุทธศาสตร์ คือความมุ่งหมาย ส่วนยุทธวิธี คือ ทำอย่างไรจึงจะถึงจุดนั้น

ความหมายในวงการธุรกิจ

เฟรด เดวิด (David, 1995: 11) ให้ความหมายของกลยุทธ์ว่า เป็นวิถีทาง (means) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาว (Long-term objectives) กลยุทธ์ทางธุรกิจอาจรวมทั้ง การขยายตัวทางพื้นที่ภูมิศาสตร์ การกระจายสินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเจาะตลาด การตัดทอนรายจ่าย การร่วมลงทุน เป็นต้น

ประโชค ชุมพล (2538: 14) สรุปว่า กลยุทธ์หมายถึง แผนงานรวม ซึ่งเชื่อมโยงข้อได้เปรียบในด้านต่างๆ ขององค์กร เพื่อทำให้องค์กรอยู่รอดได้ ภายใต้ความผันผวนของสภาพแวดล้อม กลยุทธ์จะถูกกำหนดขึ้นและนำมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ขอบเขตความสามารถที่มีอยู่ขององค์กร

ความหมายในวงการศึกษาศาสตร์

โคป (Cope, 1978) กล่าวโดยสรุปว่า กลยุทธ์หมายถึง รูปแบบของวัตถุประสงค์ (Objectives) จุดมุ่งหมาย (Purposes) หรือเป้าหมาย (Goals) และ นโยบายและแผนแม่บทที่จะนำมหาวิทยาลัยไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

อุทัย บุญประเสริฐ (2537: 42) กล่าวว่า กลยุทธ์คือวิธีการหรือเทคนิคในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีอันแยกต่างหากในการดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่ต้องการ เป็นกลวิธีที่มุ่งสู่ทิศทางในการทำงาน เป็นวิธีการปฏิบัติที่ได้ผ่านการคัดเลือกอย่างเหมาะสม ผ่านการคิดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์

สุเมธ แสงนาทร (2547) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเชิงกลยุทธ์ไม่ใช่การบริหารเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น การจัดการเชิงกลยุทธ์จะต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน้าที่ จะต้องประสมประสานผู้เชี่ยวชาญ และใช้ความพยายามของฝ่ายต่างๆ ในองค์กร
2. การจัดการเชิงกลยุทธ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะต้องเข้าใจเป้าหมายขององค์กรว่า ต้องการบรรลุความต้องการสูงสุดในระดับใด เช่น ระดับท้องถิ่น หรือระดับโลก เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความจำเป็นที่แตกต่างกัน ผู้บริหารจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ทั้งหมดขององค์กร (Overall strategic management process)
3. การจัดการเชิงกลยุทธ์จะเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร (Strategic management considers a broad range of stakeholders) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร (Stakeholders) หมายถึงกลุ่มต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์กรตัดสินใจและกำหนดนโยบายขององค์กร เช่น ลูกค้า พนักงาน ชุมชน และผู้ถือหุ้น กลุ่มเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรฝ่ายต่างๆ อาจมีจุดมุ่งหมายที่ขัดแย้งกัน ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะมุ่งเน้นที่พนักงาน ผู้บริหารฝ่ายจัดซื้อจะมุ่งเน้นที่ผู้ขายปัจจัยการผลิต ผู้บริหารฝ่ายขายจะมุ่งที่ลูกค้า ฝ่ายบริหารจะต้องจัดลำดับความสำคัญของงาน ต้องเข้าใจถึงวิธีการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรทุกกลุ่ม โดยให้เกิดความเหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. การจัดการเชิงกลยุทธ์นำมาซึ่งขอบเขตหลายช่วงเวลา (Strategic management entails multiple time horizons) ผู้บริหารควรศึกษาความต้องการขององค์กรในระยะยาวและระยะสั้นด้วย ดังนั้นการวางแผนการจัดการเชิงกลยุทธ์ต้องการการเปลี่ยนแปลงทิศทาง โดยอาศัยความคิดทั้ง

ระยะยาวและระยะสั้น ผู้บริหารแต่ละฝ่ายที่มีแนวโน้มจะมุ่งที่ปัญหาระยะสั้น โดยเข้าใจลักษณะงานในหน้าที่ และสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งปัจจุบันและอนาคต

5. การจัดการเชิงกลยุทธ์จะเกี่ยวข้องกับทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความเกี่ยวข้องกัน กล่าวคือองค์กรจะมีวิธีการ (Means) คือการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดการสิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยมีเป้าหมายคือประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สูงสุด

6. ผู้บริหารที่มีทัศนคติคาบเกี่ยวกับความรับผิดชอบจะมุ่งที่ความพยายามในการปรับปรุงประสิทธิภาพของแต่ละหน้าที่ โดยละเลยการปฏิบัติการทั้งหมดขององค์กร โดยมุ่งที่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ถูกต้องโดยไม่ได้พิจารณาถึงการทำงานเกี่ยวกับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ถูกต้อง ทัศนคติเชิงกลยุทธ์จะกระตุ้นให้เกิดความสมดุลของทั้งสองทัศนคติ

พัคตร์ผจง วัฒนสินธุ์ และพสุ เศษะรินทร์ (อ้างถึงใน ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2545) ได้สรุปความสำคัญและลักษณะของการจัดการเชิงกลยุทธ์ไว้ดังนี้

1. การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง ภารกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้องค์กรมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งผู้บริหารต้องตระหนักว่า จะต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
2. การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้บรรลุทิศทางและวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น โดยการกำหนดแนวทางนี้ องค์กรจะต้องทำการวิเคราะห์และประเมินปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อคิดค้นแนวทางในการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ
3. การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ มักจะมีความเกี่ยวข้องกับ/หรือมีผลต่อทิศทางในการดำเนินงานระยะยาวขององค์กร
4. การจัดการเชิงกลยุทธ์ครอบคลุมถึงการนำเอาวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงานที่คิดค้นขึ้นมาประยุกต์ใช้และปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้
5. การจัดการและการตัดสินใจทางด้านกลยุทธ์มักเป็นความพยายามในการได้มาซึ่งความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กร ความได้เปรียบนี้เกิดจากการนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณค่าเหมาะสมกับราคาที่สุด
6. การตัดสินใจทางกลยุทธ์จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ขององค์กร ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การแสวงหาทรัพยากร หรือความสามารถหลักที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

7. การตัดสินใจทางกลยุทธ์ยังเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระดับต่างๆ ขององค์กร ซึ่งจะต้องสอดคล้องและเกื้อหนุนต่อกลยุทธ์ขององค์กร และความสามารถในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน และจะเป็นสาเหตุสำคัญสำหรับความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร

8. กลยุทธ์ขององค์กรไม่เพียงจะเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเท่านั้น แต่ค่านิยม ทัศนคติ ความคาดหวังของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร มีผลต่อกลยุทธ์

9. การวางแผนและการประยุกต์ใช้กลยุทธ์สำหรับธุรกิจ เป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารองค์กร เมื่อเทียบกับหน้าที่อื่นๆ ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ ความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจ การจัดทำและปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์จัดเป็นหน้าที่ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ รวมทั้งเป็นหน้าที่ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในระยะยาวขององค์กร ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า กลยุทธ์และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ดีนั้นสามารถใช้เป็นเครื่องวัดถึงความสามารถในการบริหารของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี

กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์

Certo and Peter (1991) เสนอขั้นตอนการจัดการเชิงกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Factor Analysis) โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น เช่น “จุดแข็ง-จุดอ่อน” ภายในองค์กร รวมถึงการเกิด “โอกาส-อุปสรรค” จากภายนอกองค์กร

2. การจัดวางทิศทางองค์กร (Establishing Organizational Direction) เป็นการพิจารณาขอบเขตและภารกิจหลักขององค์กร

3. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) โดยพิจารณาออกแบบและคัดเลือกกลยุทธ์ในแต่ละด้านที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

4. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ โดยคำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร

5. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategy Control) โดยการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานและประเมินผลกระบวนการ รวมถึงประเมินผลความสำเร็จขององค์กรในภาพรวม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) กล่าวถึงกรอบสำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมว่ามี ส่วนประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมว่าจะมองแยกออกเป็นส่วนๆ ได้อย่างไร
2. กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ต้องกระทำโดยใช้เทคนิคต่างๆ เข้าช่วย ก่อนที่จะนำไปใช้สำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์
3. การเชื่อมโยง นำเอามาใช้กับการวิเคราะห์ทางกลยุทธ์
4. การพิจารณาปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
5. การพิจารณาถึงโครงสร้างสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันตามสภาพความเป็นจริงขององค์การ

นอกจากนี้ ชงชัย สันติวงษ์ (2539) ยังได้กล่าวถึงทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมซึ่งจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม สรุปได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มแรก มุ่งสนใจกับภาพรวมของสภาพแวดล้อม และสังเกตดูการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

กลุ่มที่สอง มุ่งสนใจถึงอิทธิพลของผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีต่อองค์การ

กลุ่มที่สาม มุ่งสนใจที่ตัวองค์การว่ามีกลไกในที่จะเข้าใจความเป็นไปของสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือดำเนินการวิเคราะห์ติดตามสภาพแวดล้อมทั้งหลายอย่างไร

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2548) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งเป็นเนื้อหาในลักษณะวิเคราะห์ จากนั้นจึงนำเอาผลการวิเคราะห์มาทำการสรุปเนื้อหาในลักษณะสังเคราะห์ เพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอกสามารถจำแนกได้เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไปและการวิเคราะห์อุตสาหกรรม โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไปอาจพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สภาพสังคม การเมืองและกฎหมาย และการวิเคราะห์อุตสาหกรรมอาจพิจารณาจากแรงผลักดัน 5 ประการของ Michael E.Porter คือ การเข้ามาของคู่แข่งรายใหม่ สภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรม ภาวะคุกคามของสินค้าหรือบริการทดแทน อำนาจต่อรองของผู้ซื้อ อำนาจต่อรองของผู้ขายหรืออาจพิจารณาอำนาจต่อรองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วย

ในการวิเคราะห์อุตสาหกรรมเป็นสิ่งจำเป็นในการตัดสินใจขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่องค์กรควรศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจจักวางทิศทางขององค์กรหรือกำหนดแผนกลยุทธ์อย่างน้อยควรประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ

1.1 สภาพการแข่งขันในธุรกิจ โดยอาจพิจารณาถึงสถานภาพของธุรกิจว่ามีการพัฒนา มาถึงขั้นใดแล้ว เพิ่งเป็นช่วงเริ่มต้นเกิดอุตสาหกรรมใหม่ที่สามารดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ให้ซื้อสินค้าหรือบริการในราคาสูง หรืออยู่ในช่วงที่มีการแข่งขันรุนแรง

1.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรกลุ่มต่างๆ องค์กรควรพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

ข้อมูลที่เป็นสภาพแวดล้อมภายในจะได้รับการวิเคราะห์ว่าเอื้อต่อการดำเนินงานของ องค์กร เช่น การมีที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบทำให้ค่าขนส่งต่ำกว่าคู่แข่ง จัดว่าเป็นจุดเด่น สภาพแวดล้อมที่ส่งผลในด้านลบแก่องค์กร เช่น อัตราการลาออกของพนักงานสูงทำให้ต้องเสีย ทรัพยากรในการสรรหาและพัฒนาพนักงานสูง จัดว่าเป็นจุดด้อย ทั้งนี้การระบุว่าเป็นจุดด้อยหรือ จุดเด่นควรเปรียบเทียบกับธุรกิจ หรือคู่แข่งในธุรกิจเดียวกันด้วย

3. การประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบัน

ในขั้นตอนนี้ ผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในขององค์กรจะถูกนำมาสังเคราะห์ เพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบัน โดยเริ่มต้นจาก การประเมินความรุนแรงเชิงบวกและเชิงลบของผลกระทบจากสภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไปที่ มีต่อองค์กร ในขณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กรก็จะถูกนำมาสังเคราะห์ เพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบัน โดยประเมินสมรรถนะเชิงเด่นและเชิงด้อยในด้าน ต่างๆ ขององค์กร ได้แก่ ด้านโครงสร้างและนโยบายขององค์กร ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการ ด้านการเงินและด้านการส่งเสริมและเผยแพร่

ต่อจากนั้น ผลการสังเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรและผลการสังเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะถูกนำมาพิจารณาเพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบันว่าอยู่ ในตำแหน่งที่มีความโน้มเอียงไปในทางที่พึงประสงค์หรือไม่เพียงใด และสถานการณ์ดังกล่าวเกิด จากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยภายในมากกว่ากัน

การจัดวางทิศทางขององค์กร

การจัดวางทิศทางขององค์กรเป็นการกำหนดจุดหมายที่องค์กรจะเดินไปให้ถึง ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ในภาพรวมของ องค์กร

วิสัยทัศน์ คือ ภาพความสำเร็จที่องค์กรอยากเห็นในอนาคต (To Be) ทั้งผู้บริหารและบุคลากรภายในองค์กรที่ต้องการจะเห็นร่วมกันและมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่ความสำเร็จนั้นในทางปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา และเป็นภาพความสำเร็จที่ได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องจากภายนอก

ภารกิจ คือ สิ่งที่องค์กรต้องดำเนินการเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริง (What to Do) โดยกำหนดบทบาทขององค์กรที่ตั้งใจจะทำในระยะเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงสินค้าหรือบริการขององค์กร ผู้รับบริการ เทคโนโลยีหรือวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน และความรับผิดชอบขององค์กรที่มีต่อสาธารณะ

วัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ขององค์กร (Corporate Goal หรือ Organizational Objective) เป็นข้อความที่ระบุผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มเป้าหมาย (For Whom) หรือผลลัพธ์ที่องค์กรคาดหวังให้เกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การวางทิศทางสำหรับภาครัฐและภาคเอกชนจะมีขั้นตอนที่ต่างกันไป เนื่องจากการจะจัดตั้งองค์กรใดๆ ในภาครัฐนั้นจะต้องมีการกำหนดกฎหมายรองรับว่าเหตุใดจึงจำเป็นต้องจัดตั้งองค์กรนั้นขึ้นมา ต้องการให้ปฏิบัติภารกิจอะไร ภายใต้ขอบเขตระดับใด ดังนั้นในการจัดวางทิศทางขององค์กรในภาครัฐบาลจึงนิยามบทบาทภารกิจขององค์กร กำหนดเป้าประสงค์ขององค์กร แล้วจึงกำหนดวิสัยทัศน์

แต่สำหรับองค์กรธุรกิจหรือภาคเอกชน การจัดวางทิศทางขององค์กรมักเริ่มต้นจากการมองภาพความสำเร็จที่องค์กรอยากเห็นในอนาคต คือ วิสัยทัศน์ แล้วจึงกำหนดสิ่งที่องค์กรต้องดำเนินการเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริง คือ ภารกิจ จากนั้นจึงกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรต่อไป

การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร

การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรเป็นขั้นตอนต่อจากการกำหนดทิศทางขององค์กร โดยเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ SWOT โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน ระหว่างจุดแข็งและจุดอ่อน และผลการประเมินสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอกระหว่าง โอกาสและภัยคุกคาม เพื่อออกแบบกลยุทธ์ที่เหมาะสมและทำการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis)

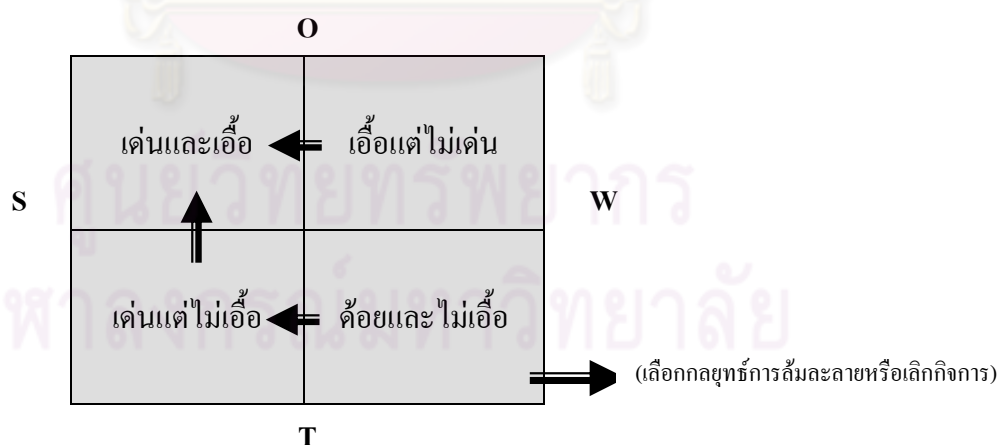
การวิเคราะห์ SWOT หมายถึง การวิเคราะห์ Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในระหว่างจุดแข็งและจุดอ่อน และผลการประเมินสถานภาพแวดล้อมภายนอกระหว่างโอกาสและภัยคุกคาม

สมยศ นาวิการ (2544) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT ต่อการวางแผนกลยุทธ์ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ SWOT จะให้ขอบเขตที่มีเหตุผล เพื่อการประเมินฐานะปัจจุบันและอนาคตขององค์กรแก่ผู้บริหาร
2. ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์ ทางเลือกขององค์กรที่เหมาะสมกับสถานการณ์บนรากฐานของการวิเคราะห์ SWOT ได้เป็นอย่างดี
3. การวิเคราะห์ SWOT เป็นระยะ จะช่วยให้ผู้บริหารรู้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน อยู่ตลอดเวลา

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2548) กล่าวถึงการกำหนดสถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอกระหว่างโอกาสและภัยอุปสรรคว่า มีสถานภาพโน้มเอียงไปในทางเอื้อหรือไม่เอื้อ ซึ่งทำให้เกิดกรณีโน้มเอียง 4 กรณี ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 3 การวิเคราะห์ตำแหน่งสถานภาพขององค์กร

- กรณี “เด่นและเอื้อ” ควรจะเลือกกลยุทธ์การสร้างเติบโต (Growth Strategy) โดยการขยายกิจการด้วยตนเอง หรือการขยายกิจการด้วยการร่วมทุนกับองค์กรอื่น

- กรณี “ด้อยและไม่เอื้อ” ควรจะเลือกกลยุทธ์การตัดทอน (Retrenchment Strategy) โดยการตัดบางกิจกรรมออกไปหรือตัดบางส่วนขององค์กรออกไป หรือเลิกกิจการ

- กรณี “เด่นแต่ไม่เอื้อ” และ “เอื้อแต่ไม่เด่น” ควรจะเลือกกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ (Stability Strategy) โดยเลือกดำเนินงานชนิดของกิจการหรือประเภทของกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่และจะไม่ขยายไปดำเนินการประเภทอื่น

การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix

หลังจากวิเคราะห์ SWOT แล้ว สามารถนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำกลยุทธ์ได้โดยการนำ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และสิ่งกีดขวาง (T) มาจับคู่ในรูปของ Matrix และกำหนดเป็นกลยุทธ์ต่างๆ เรียกว่า การทำ TOWS Matrix ซึ่ง TOWS เป็นการสลับตัวอักษรของคำว่า SWOT ประกอบไปด้วยเซลล์ 4 เซลล์ ดังตาราง

ตารางที่ 6 การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	1.	1. ....
	2.	2. ....
โอกาส (O)	กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ WO
1.		
2.		
สิ่งกีดขวาง (T)	กลยุทธ์ ST	กลยุทธ์ WT
1.		
2.		

เซลล์ที่ 1 เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส (SO) เป็นสถานการณ์ที่ใช้จุดแข็งและโอกาสที่มีอยู่สร้างข้อได้เปรียบ เช่น เพิ่มผลผลิต ขยายตลาด หรือรวมกิจการ

เซลล์ที่ 2 เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) เป็นความพยายามลบจุดอ่อนและอาศัยโอกาสที่มีอยู่ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาธุรกิจ เป็นต้น

เซลล์ที่ 3 เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับสิ่งกีดขวาง (ST) เป็นความพยายามที่จะใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวาง เช่น การเพิ่มบริการแก่ลูกค้า

เซลล์ที่ 4 เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับสิ่งกีดขวาง (WT) เป็นความพยายามที่จะแก้ไขจุดอ่อนและสิ่งกีดขวาง เพื่อสร้างจุดแข็งและโอกาส เช่น การร่วมทุน การลดต้นทุน การเลิกผลิตสินค้าที่ไม่มีกำไร เป็นต้น

ระดับของกลยุทธ์

สุเมธ แสงนาทร (2547) กล่าวถึงการกำหนดกลยุทธ์ในองค์กร หรือที่เรียกว่า ระดับกลยุทธ์ ว่ามี 3 ระดับ ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักในภาพรวมขององค์กร หรือเป็นกลยุทธ์ระดับนโยบาย (Policy - Level Strategy) ที่ตอบสนองแผนงานขององค์กร ถือเป็นกลยุทธ์ใหญ่ที่ครอบคลุมองค์การทั้งหมด มีช่วงเวลาค่อนข้างยาวคือประมาณ 3-5 ปี
2. กลยุทธ์ระดับธุรกิจ (Business Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของกิจการในแต่ละประเภทของผลิตภัณฑ์หรือบริการ หรือเป็นกลยุทธ์ระดับโครงการ (Project-Level Strategy) ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของโครงการ
3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่หรือระดับปฏิบัติ (Functional / Operating Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในกระบวนการทำงานในแต่ละกิจการ หรือเป็นกลยุทธ์ระดับกิจกรรม (Activity) ที่ตอบสนองผลผลิตหลักซึ่งเกิดจากกระบวนการทำงาน

ข้อจำกัดในการกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation Constraints)

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2548) ได้กล่าวเสริมถึงข้อจำกัดในการกำหนดกลยุทธ์ที่สำคัญมี 5 ประการ คือ

1. จัดหาทรัพยากรทางการเงิน กลยุทธ์ที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนในระดับสูงอาจต้องใช้เงินในกระบวนการทำงานเพิ่มมากขึ้น การจัดหาเงินเพิ่มเติมจากแหล่งเงินอุดหนุนและแหล่งเงินกู้ทั้งแหล่งเดิมและแหล่งใหม่อาจทำได้ในขอบเขตจำกัด
2. เจตคติต่อความเสี่ยง (Attitude Toward Risks) กลยุทธ์ที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนในระดับสูงอาจมีความเสี่ยงสูง การเลือกใช้จึงขึ้นอยู่กับเจตคติของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะยอมรับความเสี่ยงในระดับใด เช่น ลดความเสี่ยงให้น้อยลงโดยยอมรับผลตอบแทนที่ต่ำลง
3. ชีตความสามารถขององค์กร (Organizational Capability) กลยุทธ์ที่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการทำงานอย่างรวดเร็วจากบุคลากรเท่าที่มีอยู่ซึ่งบางองค์กรอาจต้องเผชิญกับข้อเท็จจริงที่ว่า ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรที่มีทักษะมีไม่เพียงพอและบุคลากรเหล่านั้นไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการอย่างรวดเร็วได้
4. ความสัมพันธ์ของช่องทางไหลเวียนในกระบวนการผลิต (Channel Relationships) กลยุทธ์ที่จำเป็นต้องหาช่องทางใหม่ในกระบวนการผลิตโดยเฉพาะการจัดหาทรัพยากรนำเข้า อาจต้องเผชิญกับข้อเท็จจริงที่ว่าปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรที่ต้องการนำเข้ามีไม่เพียงพอในอนาคต

5. การตอบโต้ของผู้แข่งขัน (Competitive Retaliation) กลยุทธ์ที่ต่อสู้กับคู่แข่งอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ตามมาจากการที่คู่แข่งทำการตอบโต้ เช่น การลดราคาสินค้าให้ต่ำลงอาจทำให้คู่แข่งทำการลดราคาให้ต่ำลงไปอีกจนเป็นสงครามราคากระจายทั่วไปในตลาด

การปฏิบัติตามกลยุทธ์

การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ มีความยุ่งยากและสลับซับซ้อน เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องเกี่ยวข้องกับพนักงานทุกระดับภายในองค์กร โดยการนำของผู้บริหารที่มีความสามารถในการสื่อสารให้พนักงานรับรู้และเข้าใจ เกี่ยวพันถึงการออกแบบและชี้นำกระบวนการใหม่ๆ ตลอดจนการจูงใจพนักงานให้ทำตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือเห็นพ้องต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การปฏิบัติตามกลยุทธ์มีช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันไป ตั้งแต่ไม่กี่เดือนไปจนถึงหลายปี

การปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้เป็นอย่างราบรื่นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่พึงประสงค์ องค์กรควรมีการทบทวนและเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น และก่อนที่จะนำกลยุทธ์ใดๆ ไปปฏิบัติ องค์กรควรมีการพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ระดับของการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ โดยพิจารณาว่ากลยุทธ์ในแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่ แตกต่างไปจากกลยุทธ์ในแผนเดิมมากน้อยเพียงใด
2. รูปแบบโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure) ที่จะต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่แตกต่างไปจากรูปแบบโครงสร้างขององค์กรในแผนกลยุทธ์เดิมมากน้อยเพียงใด
3. กลไกของวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) ที่จะต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่แตกต่างไปจากกลไกของวัฒนธรรมองค์กรในแผนกลยุทธ์เดิมมากน้อยเพียงใด
4. ภาวะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานและทักษะในการควบคุมการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่เสนอใหม่
5. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระบบและกระบวนการปฏิบัติงาน แล้วจัดทำแผนปฏิบัติการที่กำหนดกิจกรรมที่จัดทำของแต่ละโครงการให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการนำไปดำเนินงานภายใต้การติดตามผลการปฏิบัติงาน (Monitoring) ของโครงการโดยหัวหน้างานที่องค์กรกำหนด

การควบคุมกลยุทธ์

การควบคุมกลยุทธ์เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานกับแผนที่วางไว้เพื่อให้องค์กรทราบสถานภาพของการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยทั่วไปในการกำหนด กลยุทธ์ ระดับต่างๆ จะมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมายไว้ล่วงหน้า ระหว่างการกำหนด แผนปฏิบัติงานควรมีรายละเอียดของกิจกรรมติดตามผลบรรลุเป็นกิจกรรมหนึ่งของแผนปฏิบัติงาน ด้วย หรือบางแห่งอาจจัดทำแผนสำหรับการติดตามเพื่อควบคุมต่างหาก ตลอดจนประเมินผล ระหว่างแผนงาน (In-process Evaluation) และเมื่อสิ้นสุดแผนงาน (Post project Evaluation)

การประเมินความสำเร็จของแผนงานอาจเปรียบเทียบกับปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ของแต่ขึ้นตอน
2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติงาน
3. เป้าหมายของกลยุทธ์
4. การทบทวนการบรรลุตามวัตถุประสงค์ระดับองค์กร ภารกิจ และวิสัยทัศน์

ตลอดจนปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่เปลี่ยนแปลงไป

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ไมเคิล แพรท และคณะ (Pratt et al., 1999) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัย ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ศึกษาศาสตร์ School of Management Studies ของมหาวิทยาลัย Waikato ประเทศนิวซีแลนด์ ในช่วงปี ค.ศ. 1989-1996 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับวัฒนธรรม องค์กรมาใช้เป็นพื้นฐานการวิจัย ได้แก่ 1) ลักษณะสิ่งแวดล้อมในองค์กร 2) ระดับการยอมรับในการปฏิบัติงานด้านวิชาการขององค์กร 3) สิ่งที่เป็นต่อสัมฤทธิ์ผลขององค์กร 4) ภาพลักษณ์ขององค์กร และ 5) พฤติกรรมการปฏิบัติงานในองค์กร

นอกจากนี้ยังได้นำแนวคิดเรื่องวิธีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรมาใช้ด้วยวิธีการ ดังนี้ 1) การเปลี่ยนบุคลากรในองค์กรด้านวิจัย 2) การเปลี่ยนตำแหน่งบุคลากรในองค์กร 3) การเปลี่ยนความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมด้านการวิจัย 4) การเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการวิจัย 5) การเปลี่ยนระบบโครงสร้างองค์กร และ 6) การเปลี่ยนภาพลักษณ์ขององค์กรด้านการวิจัย

ผลการวิจัยได้ผลสรุปและข้อเสนอแนะว่า การสร้างวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ต้องอาศัย เวลา มีการวางแผนที่ดี และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเชื่อว่า การพัฒนาให้

วัฒนธรรมวิจัยเป็นสิ่งแวดลอมทางวิชาการ ต้องได้รับการสนับสนุนทั้งจากกระบวนการเรียนรู้และการแสวงหาคำความรู้ใหม่จากบุคลากรด้านวิชาการทั้งหมดขององค์กร

งานวิจัยในประเทศ

ศุภัญญา โทวีไลกุล (2550) ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์: กรณีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านนโยบายการวิจัย การบริหาร การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย รูปแบบการวิจัยและผลงานวิจัยของอาจารย์ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจเอกสารและผลงานวิจัยของอาจารย์ จากแบบสอบถามความเห็นของคณาจารย์ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อธิการบดีของคณะ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง และจากการจัดประชุมสนทนากลุ่มคณาจารย์ของคณะ รวมถึงคณาจารย์จากโรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสภาพการวิจัย พบว่า แม้ว่าคณะครุศาสตร์มีนโยบายส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดลอมที่เอื้อต่อการทำวิจัย มีการสนับสนุนให้บุคลากรได้นำวิธีการวิจัยเข้ามาสู่กระบวนการเรียนรู้ทุกระดับ แต่ภาพรวมของปริมาณงานวิจัยและผู้วิจัยในการบริหารแต่ละสมัยมีไม่เก็ยร้อยละ 50 ของจำนวนงานวิจัย และผู้วิจัยทั้งหมด ในรอบ 20 ปี งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยปฏิบัติการ เป็นงานเดี่ยว

สำหรับจุดอ่อนของการดำเนินงานด้านการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการและระเบียบวิธีปฏิบัติด้านการเงินมีความยุ่งยากและขั้นตอนมาก การทำวิจัยว่านใหญ่ยังเป็นส่วนบุคคล เรื่องที่ทำการวิจัยมักเป็นไปตามเรื่องที่ตนสนใจหรือเป็นไปตามที่เจ้าของทุนต้องการ จึงทำให้บางครั้งไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือแก้ปัญหาสังคมได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม จุดแข็งของการดำเนินงานด้านการวิจัย พบว่า คณะครุศาสตร์มีกลุ่มคณาจารย์ที่มีหัวใจนักปราชญ์ คณาจารย์กลุ่มนี้เป็นพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญให้กับนักวิจัยมือใหม่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ทุกยุคสมัยให้ความสำคัญและมีนโยบายสนับสนุนด้านวิจัยอย่างชัดเจน คณะมีทุนอุดหนุนและงบประมาณด้านวิจัยอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านการทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

2. ปัจจัยที่สร้างเสริมวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ระหว่างกลุ่มที่ทำวิจัยและกลุ่มที่ไม่ทำวิจัย อาทิ คณะมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์อย่างชัดเจน มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานวิจัยดีเด่น รวมทั้งการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสดูแลผลงานวิจัย

3. แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยมีหลากหลายวิธี นับตั้งแต่การปลูกฝังและสร้างทัศนคติในการทำวิจัยของอาจารย์ จนถึงลงมือปฏิบัติการในการบริหารจัดการ เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการปลูกฝังและสร้างทัศนคติในการทำวิจัยของอาจารย์

อุไรวรรณ วิจารณ์กุล (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ระบบการจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและพัฒนาระบบสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏและชุมชน ได้ทำการประเมินสถานภาพการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามจากการศึกษาเอกสาร การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ การจัดประชุมกลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล

ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ใช้วิธีการจัดประชุมปฏิบัติการระดมความคิด สำรวจและสัมภาษณ์ผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อประเมินสถานการณ์การดำเนินการวิสาหกิจชุมชนที่เป็นจริง เพื่อนำมาปรับรูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ประชุมปฏิบัติการพัฒนาระบบการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จากนั้นนำผลมาสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัย และระบบสนับสนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือการกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2547-2554 มีกลยุทธ์ กำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจนและเชื่อมโยงงานวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนดให้วิสาหกิจชุมชนเป็นประเด็นหนึ่งของทิศทางการวิจัย และมีการดำเนินการจัดการให้เกิดงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน โดยใช้กระบวนการศึกษานำร่องค้นหาโจทย์วิจัยที่เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน เพื่อกำหนดกรอบประเด็นปัญหาการวิจัย วิเคราะห์ประเด็นปัญหา ตรวจสอบพื้นที่ และประเมินความเป็นไปได้

ผลการพัฒนาระบบสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย ระบบกองทุนสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ระบบรางวัลสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย และการ
ดำเนินการจัดกิจกรรมสนับสนุนตามความต้องการของนักวิจัย

ก้าน จันทร์พรหมมา และคณะ (2550) ได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการต้นแบบในการสร้างโจทย์วิจัยที่
ตอบสนองต่อการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ตอนบน และเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาหน่วยวิจัยให้ยั่งยืน
และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากการศึกษาพบว่า การสร้างโจทย์วิจัยที่ตอบสนองต่อการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ตอนบน
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ด้านการวิจัยว่า “มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จะเป็นแหล่ง ข้อมูลผลผลิต
งานวิจัย เป็น หลัก ของชุมชนท้องถิ่น นำการวิจัยและพัฒนา และเป็น เลิศ ผู้การสากล ในปี 2555”
ดังนั้นสถาบันวิจัยและพัฒนาในฐานะที่เป็นหน่วยงานบริหาร การวางแผน และกำหนดนโยบาย
ด้านงานวิจัยและพัฒนา และเป็นหน่วยที่ดำเนินการเพื่อประสานและส่งเสริมให้นักวิจัยของ
มหาวิทยาลัยมีการดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนา จึงได้จัดให้มีโครงการสร้าง โจทย์วิจัยที่
ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เพื่อการบริหารงานวิจัยเชิงรุกและใช้เป็น
ต้นแบบให้กับนักวิจัยในมหาวิทยาลัยต่อไป นอกจากนี้สถาบันวิจัยพัฒนายังได้จัดทำคู่มือการ
สร้างโจทย์วิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภาคใต้ตอนบนที่ใช้ในการเสนอของบประมาณแผ่นดิน
และงบประมาณของมหาวิทยาลัย

สำหรับการพัฒนาหน่วยวิจัยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน ปัจจุบัน
มหาวิทยาลัยมีหน่วยวิจัยอยู่ 7 หน่วย โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุนสนับสนุน 3 ปีแรกของการ
จัดตั้งหน่วยวิจัยเท่านั้น เพื่อให้หน่วยวิจัยสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน
โดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และหน่วยวิจัยภายนอก
มหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จแล้ว เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จและเกณฑ์การประเมิน
ของหน่วยวิจัยร่วมกัน

จากการศึกษาวิจัยทั้งแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบบมีส่วนร่วมคิดร่วมทำทำให้
มหาวิทยาลัยมีคู่มือหน่วยวิจัยที่เป็นเลิศทางด้านวิชาการ โดยมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จและการ
สนับสนุนที่ชัดเจน และพบว่าควรจะมีการสนับสนุนการเกิดกลุ่มวิจัยในระดับต่างๆ 4 ระดับ จาก
ต่ำไปสูง คือ 1. กลุ่มวิจัย (Research Group) 2. หน่วยวิจัย (Research Unit) 3. หน่วยวิจัยเพื่อความ
เป็นเลิศ (Research Unit for Excellence) และ 4. ศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศเฉพาะทาง (Research
Center for Excellence)

ศิโรจน์ ผลพันธิน (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานวิจัยของ
สถาบันอุดมศึกษา” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษานโยบายและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการ

บริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเสนอแนะรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้บริหารงานวิจัยโดยตรงในหน่วยงานสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานกลางด้านนโยบาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หน่วยงานด้านสนับสนุนทุนการวิจัย ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายด้านวิจัยระดับชาติในแต่ละฉบับมีความสอดคล้องกันและมุ่งเน้นความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น เพื่อให้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงและเพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศของไทย ส่วนการบริหารงานวิจัยในภาพรวมเน้นการบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการ โดยใช้ระบบบริหารในรูปแบบชุดโครงการและเครือข่ายวิจัย แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การสนับสนุนการวิจัยจากรัฐไม่สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการวิจัย โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านจำนวนงบประมาณและการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานกลางระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการวิจัยเท่าที่ควร ขาดเอกภาพการบริหารงานวิจัย และยังประสบปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ทุนการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัยระดับชาติสู่สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมครอบคลุมทั้งหมด

การบริหารงานวิจัยในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขาดความคล่องตัวของการบริหารงบประมาณ และขาดกลไกหรือระบบการจัดการให้แต่ละภาคของระบบวิจัยเชื่อมโยงกัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาพยายามแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยที่มีอยู่เดิม การสร้างระบบการบริหารงบประมาณให้มีความสะดวกและรวดเร็ว ส่งเสริมให้นักวิจัยแสวงหาทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกให้มากขึ้น และพยายามสร้างระบบวิจัยให้เชื่อมโยงกันมากขึ้น โดยการจัดรูปแบบผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยึดหยุ่น และใช้นวัตกรรมที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับการบริหารงานวิจัย

จุฑามาส อุณหวัฒน์ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการด้านงานวิจัยในระดับภาควิชา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการจัดการด้านงานวิจัยในระดับภาควิชา ตามระเบียบวิธีทางวิศวกรรมซอฟต์แวร์ โดยใช้ข้อมูลขั้นตอนการดำเนินงานด้านงานวิจัยของภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกรณีศึกษา

การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการด้านงานวิจัย โดยใช้หลักการเชิงวัตถุและพัฒนาระบบต้นแบบมาช่วยในการออกแบบ ใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูล

มายเอสคิวแอลในการจัดเก็บข้อมูล และใช้ภาษาจาวาเซิร์ฟเวอร์เพจในการพัฒนาระบบ โดยแบ่งการดำเนินงานของระบบออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ระบบบริหารวิทยานิพนธ์ โครงการงานมหบัณฑิต และโครงการวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ และโครงการต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นเริ่มหาหัวข้อวิจัย ตรวจสอบความซ้ำซ้อน จัดทำโครงร่าง ศึกษาและทำการวิจัย จนกระทั่งการอนุมัติงานวิจัย

ส่วนที่ 2 ระบบบริหารงานสนับสนุนงานวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระบบย่อย คือ ระบบการบริหารการประชุมวิชาการ ระบบบริหารงานผลงานวิชาการ ระบบบริหารงานทุนวิจัยที่ได้รับ ระบบบริหารงานองค์กรผู้ให้ทุนวิจัย และระบบบริหารข้อมูลห้องปฏิบัติการ

ส่วนที่ 3 ระบบส่วนสนับสนุน ซึ่งจัดการกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้ระบบการรับส่งไฟล์ข้อมูล และการออกรายงาน

ผลการวิจัยได้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการด้านงานวิจัยของภาควิชาฯ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บ ตลอดจนนำข้อมูลด้านงานวิจัยที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ลดภาระการทำงานของบุคลากร นอกจากนี้ยังได้นำหลักทางวิศวกรรมซอฟต์แวร์มาประยุกต์ใช้ ประกอบกับการกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงาน และรูปแบบเอกสารที่ใช้ในการพัฒนา เพื่อให้ระบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศรีมาจ ขวัญเมือง (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ: การวิเคราะห์ลิสเรลและเครือข่ายประสาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความเป็นนักวิจัย ปัจจัยด้านสมรรถภาพการวิจัย และปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการทำวิจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัย
- 2) ตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของ โมเดลผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ที่มีขนาดต่างกัน และ 3) เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยระหว่างวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรลกับการวิเคราะห์ด้วยเครือข่ายประสาท กลุ่มตัวอย่างคืออาจารย์สังกัดคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ที่มีผลงานวิจัยในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา จำนวน 300 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐ 16 แห่ง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) อาจารย์มีค่าเฉลี่ยผลิตภาพการวิจัย 0.4 เรื่องต่อคนต่อปี 2) ปัจจัยด้านความเป็นนักวิจัยและสมรรถภาพการวิจัยมีค่าเฉลี่ยระดับสูง แต่มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการทำวิจัยระดับปานกลาง และ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในโมเดลจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรลกับการวิเคราะห์ด้วยเครือข่ายประสาท พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถภาพการวิจัย สถานศึกษาที่เอื้อต่อการทำวิจัย และความเป็นนักวิจัยมีอิทธิพลทางตรงต่อการมีผลิตภาพการวิจัย

พงษ์พัชรินทร์ พุทธิวัฒนะ (2545) ทำการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒनावุฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” โดยวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในด้านความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์ สภาพปัจจุบันด้านนโยบาย การบริหารงานวิจัย ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย และผลงานวิจัยของอาจารย์ และนำเสนอกลยุทธ์การพัฒनावุฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 9 คน และอาจารย์ประจำในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1424 คน จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยขอนแก่น การจัดทำกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบกลยุทธ์โดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กลยุทธ์การพัฒनावุฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ผลการวิจัยพบว่า วิฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐยังไม่เอื้อต่อการทำวิจัย อาจารย์ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับงานสอนมากกว่างานวิจัย และมีเป้าหมายในการทำวิจัยเพื่อตำแหน่งทางวิชาการมากกว่าเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่หรือนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ แม้มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีนโยบายและมีเป้าหมายที่จะพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย แต่พบว่ายังขาดการบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ผลงานส่วนใหญ่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

กลยุทธ์การพัฒनावุฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่นำเสนอประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านนโยบายการวิจัย ด้านการบริหารงานวิจัย ด้านการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย และด้านผลงานวิจัย

ณกษนท กาลังเกือ (2541) ทำวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและการประเมินการดำเนินการจริงของนักวิจัยที่มีต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จำนวน 205 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักวิจัยมีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด และนักวิจัยประเมินการดำเนินการจริงในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังและระดับการประเมินการดำเนินการจริงของนักวิจัยที่มีต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พบว่าระดับความคาดหวังและการดำเนินการจริงในทุกด้าน (นโยบายและการบริหารจัดการ การพัฒนาชุด โครงการและข้อเสนอโครงการ การจัดการเพื่อ

คุณภาพงานวิจัย การสร้างประชาคมวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อความคาดหวังและการดำเนินการจริงของนักวิจัยพบว่า อายุ สาขาวิชา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่มีผลต่อระดับความคาดหวังและการประเมินการดำเนินการจริงของนักวิจัยที่มีต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ยกเว้นตำแหน่งทางวิชาการ พบว่ามีผลต่อระดับการประเมินการดำเนินการจริงของนักวิจัยที่มีต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สัมมา รณิษฐ์ (2536) ทำการวิเคราะห์การบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของวิทยาลัยครู: กรณีศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิจัยของวิทยาลัยครู 2) ศึกษาผลิตภาพการวิจัย และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของวิทยาลัยครู

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านสถาบัน กระบวนการบริหารงานวิจัย และด้านบุคคล พบว่ามีปัจจัยการบริหารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัย 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสถาบัน ได้แก่ การสนับสนุนทุนวิจัย บรรยากาศทางวิชาการของสถาบัน และผู้บริหารสถาบัน กระบวนการบริหารงานวิจัย ได้แก่ การควบคุมงานวิจัย ส่วนปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะหน้าที่ที่มีต่อการวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในระหว่างการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และเวลาที่ใช้เพื่อการวิจัย

ส่วนปัจจัยภายนอกซึ่งประกอบด้วย สภาพสังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมต่างๆ พบ มีปัจจัยการบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัย 3 ปัจจัย คือ วัฒนธรรมและค่านิยมท้องถิ่น ลักษณะสังคมท้องถิ่น และการรวมตัวทางวิชาการในสังคม

คณาจารย์ส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจการวิจัย มีทักษะหน้าที่ดีต่อการวิจัย และยังพบว่าประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างที่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีผลต่อสภาพทางจิตวิทยาของคณาจารย์ที่จะทำหรือไม่ทำผลงานวิจัยในระยะต่อมามากด้วย

ปัจจัยการบริหารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของคณาจารย์วิทยาลัยครูสุรินทร์ พบว่า ปัจจัยภายในของสถาบันซึ่งประกอบด้วย การสนับสนุนทุนวิจัย ตำแหน่งทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะหน้าที่ที่มีต่อการทำวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างที่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา บรรยากาศทางวิชาการของสถาบัน เวลาที่ใช้เพื่อการวิจัย ผู้บริหารสถาบัน และการควบคุมงานวิจัย เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยมากกว่าปัจจัยภายนอก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าส่วนใหญ่มุ่งศึกษาการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ ระบบการจัดการงานวิจัย การพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย รูปแบบการบริหารงานวิจัย การวิเคราะห์การบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตการวิจัย โดยมุ่งพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อให้การทำงานวิจัยของอาจารย์ระดับอุดมศึกษามีการพัฒนาทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน 2) กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย และ 3) นำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน
2. ขั้นตอนการตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย โดยการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group)
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)
4. ขั้นตอนการร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้ TOWS Matrix
5. ขั้นตอนการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1: การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. สืบค้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย และการบริหารเชิงกลยุทธ์
2. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจนได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2: การตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย โดยการ
ประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group)

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐ
- 1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเอกชน

2. จัดทำเอกสารฉบับร่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

3. จัดส่งเอกสารฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาล่วงหน้าเป็นเวลา 2 สัปดาห์

4. รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับกลับคืน และจัดทำคู่มือการประชุม

สนทนากลุ่ม

5. จัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของ
มหาวิทยาลัยเอกชน” ในวันศุกร์ที่ 31 กรกฎาคม 2552 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องปีกกิ้ง ชั้น 3
โรงแรมเอเชีย ราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าประชุมสนทนากลุ่มจำนวน 9 ท่าน
โดยมีรายนามต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ธนาคม สุนทรชัยนาคแสง อาจารย์ประจำคณะ
วิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2. รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร. ภัทรพล มหาจันทร์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. ศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ ชะโลธร ผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัย

เกษมบัณฑิต

5. รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนางานวิจัยและ
การให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

6. ดร. เฉลิมชัย มนูญเสวต ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

7. ดร. อรชร วัฒนกุล ผู้ช่วยอธิการบดีอาวุโสฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย

รัตนบัณฑิต

8. ดร. ธนินาฏ ณ สุนทร คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

9. ดร. หม่อมหลวง สรสิริ วรวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เซนต์จอห์น

นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีได้เข้าประชุมแต่ได้ฝากข้อเสนอแนะมาทางเอกสารเพื่อพิจารณาในที่ประชุมอีกจำนวน 12 ท่าน ดังนี้

1. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเกริก
3. ผู้อำนวยการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยสยาม
4. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ
5. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
6. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
7. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวางแผน มหาวิทยาลัยราชธานี
8. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออก
9. รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
10. ผู้อำนวยการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
11. ผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
12. ผู้อำนวยการสถาบันภาษาและวัฒนธรรมเอเซียตะวันออก มหาวิทยาลัย

อีสเทิร์นเอเซีย

จากการประชุมสนทนากลุ่มสามารถสรุปเกี่ยวกับขอบเขตของการบริหารงานวิจัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย

6. สรุปประเด็นจากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาประกอบการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนที่ 3: การสร้างเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยมีขอบเขตของประชากรและผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย เอกชนขนาดกลางที่จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มสถาบันที่ไม่มุ่งเน้นการวิจัย ซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม และมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง ซึ่งผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยได้แก่ผู้บริหาร และอาจารย์ประจำ ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชา

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชา
บริหารธุรกิจ ตลอดจนผู้อำนวยการสถาบันวิจัยหรือที่เรียกในชื่ออื่น

กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามตำแหน่ง (Purposive Sampling) โดยกำหนดขนาด
ผู้ให้ข้อมูล 10 คนต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 120 คน ได้รับข้อมูลกลับคืนทั้งสิ้น 85 คน คิดเป็น
ร้อยละ 70.83 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี 25
คน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 7 คน กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 32 คน
และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ 21 คน

1.2 อาจารย์ประจำ ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดย
ขนาดของผู้ให้ข้อมูลคำนวณได้จากสูตรของ ยามาเน (Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N แทนจำนวนประชากรซึ่งมีจำนวน 3,187 คน โดยที่จำนวน 3,187 คน
มาจากค่าเฉลี่ยของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้ง 12 แห่ง

e แทนความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ โดยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 5

n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จำนวน 355 คน

ได้รับข้อมูลกลับคืนทั้งสิ้น 342 คน คิดเป็นร้อยละ 96.34 ของจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี 106 คน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
สุขภาพ 47 คน กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 89 คน และกลุ่มสาขาวิชา
บริหารธุรกิจ 100 คน

วิธีดำเนินการ

1. นำปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มา
จัดทำโครงสร้างเครื่องมือเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา

2. ร่างเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามโดยจำแนกออกเป็น 2 ชุด ได้แก่

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ประจำ

3. นำเครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงของ
เนื้อหา (Content Validity) โดยจำแนกความคิดเห็นออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

+1 หมายถึง เห็นด้วยที่จะนำปัจจัยหรือคุณลักษณะนั้นมาใช้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจที่จะนำปัจจัยหรือคุณลักษณะนั้นมาใช้

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยที่จะนำปัจจัยหรือคุณลักษณะนั้นมาใช้

โดยใช้เกณฑ์ตัดสินตั้งแต่ 0.60 เป็นต้นไป

4. ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน และ ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และอาจารย์ประจำ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบเติมคำในช่องว่าง จำนวน 7 ข้อ และ 15 ข้อ ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการผลิตผลงานวิจัย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์การวิจัย หน่วยงานวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย การบริหารงานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา งบประมาณการวิจัย การบริหารนักวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารโครงการวิจัย และระบบบัณฑิตศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 47 ข้อ

2. ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ผลงานวิจัย วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 18 ข้อ

3. ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ

4. ด้านเครือข่ายการวิจัย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ เครือข่ายระดับบุคคล เครือข่ายระดับสถาบัน และรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ จำนวนทั้งสิ้น 9 ข้อ

โดยทุกข้อเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Type) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก

3 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย จำนวน 17 ข้อ ด้านทัศนคติต่อการวิจัย จำนวน 9 ข้อ ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย จำนวน 10 ข้อ และ

ทักษะด้านการวิจัย จำนวน 7 ข้อ โดยทุกข้อเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Type) เช่นเดียวกัน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
  - 1.1 มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรวบรวมด้วยตนเอง
  - 1.2 มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัดผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทางไปรษณีย์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิด้านการวิจัยจากฐานข้อมูล 2 แห่ง ได้แก่
  - 2.1 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถาบันอุดมศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์
  - 2.2 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จากรายงานการประเมินตนเององค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น สามารถจำแนกได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และข้อมูลทุติยภูมิมาทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของมหาวิทยาลัยเอกชนว่าปัจจุบันมีสถานภาพอย่างไร สถานภาพดังกล่าวเป็นจุดแข็ง (Strength) หรือจุดอ่อน (Weakness)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยที่ได้จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างแปลความหมายตามเกณฑ์ได้ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แสดงว่าปัจจัยนั้นหรือคุณลักษณะของนักวิจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นหรือคุณลักษณะของนักวิจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นหรือคุณลักษณะของนักวิจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นหรือคุณลักษณะของนักวิจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นหรือคุณลักษณะของนักวิจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ได้แก่ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์ระดับมากและระดับมากที่สุด คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 เป็นต้นไปมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในขั้นตอนที่ 4 ต่อไป

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 นั้น ผู้วิจัยนำมาพิจารณาเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ขั้นตอนที่ 4: ร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

โดยยกร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้ TOWS Matrix เป็นเครื่องมือในการกำหนดกลยุทธ์ เมื่อกำหนดกลยุทธ์แล้วพบว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความใกล้เคียงกันมากจนสามารถรวมเป็นกลยุทธ์ชุดเดียวกันได้ จึงสามารถยกร่างกลยุทธ์ได้เป็น 3 ชุด ดังนี้

1. (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
2. (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเชิงกลยุทธ์
2. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT ประกอบการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ โดยกำหนด
  - 2.1 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นสิ่งกีดขวาง (ใช้อักษรย่อ T)
  - 2.2 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (ใช้อักษรย่อ O)

2.3 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (ใช้อักษรย่อ W)

2.4 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (ใช้อักษรย่อ S)

3. จัดทำตาราง TOWS Matrix ดังนี้

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	3.	3. ....
ปัจจัยภายนอก	4.	4. ....
โอกาส (O)		
3.		
4.		
สิ่งกีดขวาง (T)		
3.		
4.		

4. นำข้อมูลจากตารางมากำหนดกลยุทธ์ดังนี้

4.1 จับคู่จุดแข็ง – โอกาส คิดหากลยุทธ์ SO ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้

4.2 จับคู่จุดแข็ง- สิ่งกีดขวาง คิดหากลยุทธ์ ST ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้

4.3 จับคู่จุดอ่อน – โอกาส คิดหากลยุทธ์ WO ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้

4.4 จับคู่จุดอ่อน – สิ่งกีดขวาง คิดหากลยุทธ์ WT ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้

5. ขร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา โดยรวมกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจไว้ในกลุ่มเดียวกัน

6. ตรวจสอบกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งกำหนดให้ครอบคลุมทั้งสี่กลุ่มสาขาวิชาประกอบด้วย

6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 2 ท่าน

6.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 5 ท่าน

7. สรุปประเด็นจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาปรับปรุงกลยุทธ์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 5: นำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยการปรับปรุง (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
เอกชนที่ได้ ในขั้นตอนที่ 4 โดยจำแนกเป็น 3 ชุด ดังนี้

1. กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
2. กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่ม
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

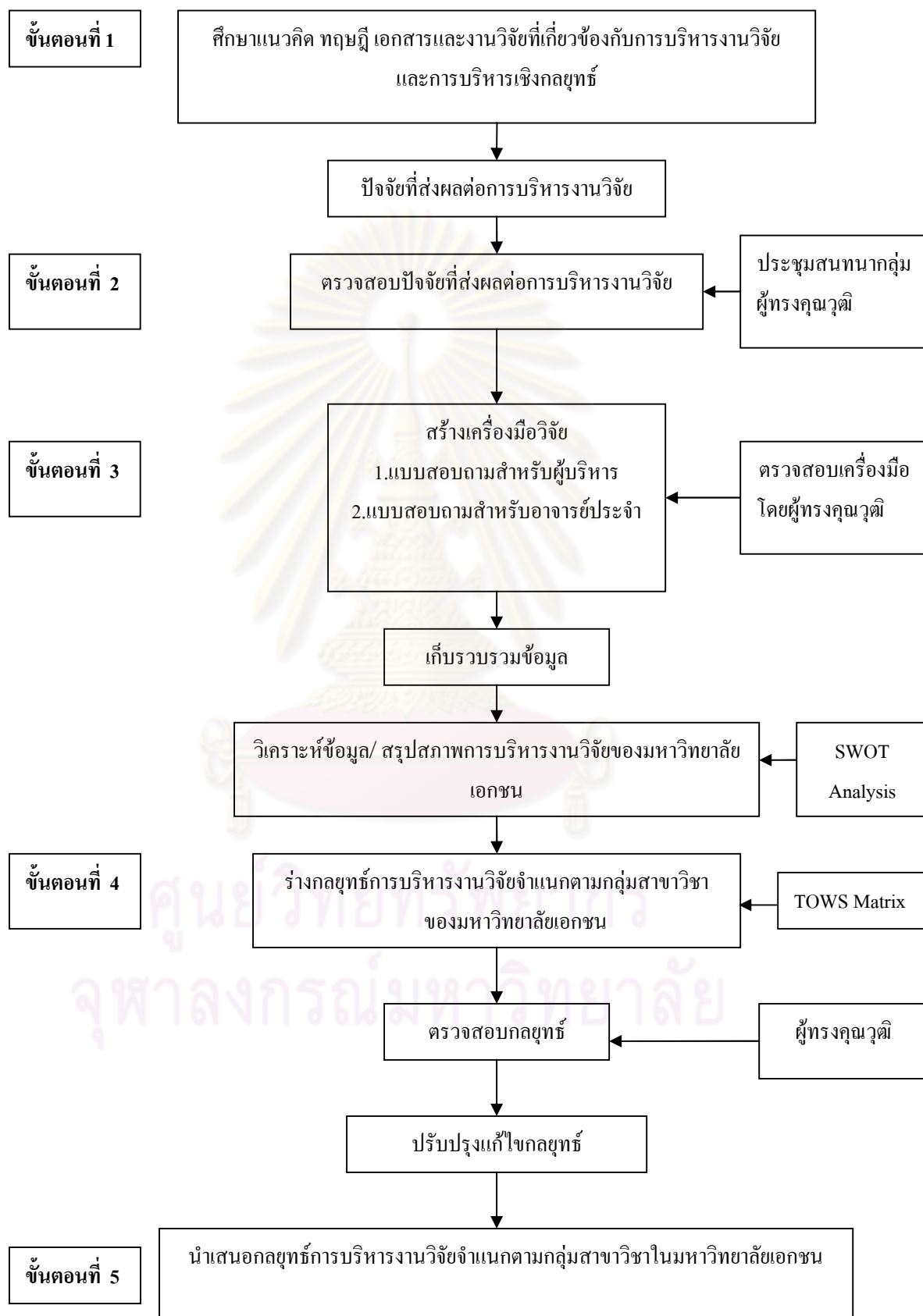
จัดทำกลยุทธ์ที่ได้ปรับปรุงแล้วในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการเผยแพร่ต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอนที่ได้กล่าวมาแล้วสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคจากกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของหน่วยระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 6 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ตอนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชน

ตอนที่ 3 การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน

ข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนเป็นข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถามอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำแนกออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์ กิจกรรมด้านการวิจัย สาเหตุที่อาจารย์ทำวิจัย ลักษณะของงานวิจัยที่ทำ ประเภทของ

งานวิจัยที่ทำ สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัย และค่าเฉลี่ยของข้อมูลสถานภาพของอาจารย์ประจำ
รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี (n=106)		วิทย์-สุขภาพ (n=47)		มนุษย์-สังคม (n=89)		บริหารธุรกิจ (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	วุฒิการศึกษา							
ปริญญาตรี	7	6.6	2	4.3	8	9.0	4	4.0
ปริญญาโท	95	89.6	40	85.1	70	78.7	94	94.0
ปริญญาเอก	4	3.8	5	10.6	11	12.4	2	2.0
ตำแหน่งทางวิชาการ								
อาจารย์	97	91.5	36	76.6	78	87.6	92	92.0
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	7	6.6	10	21.3	6	6.7	6	6.0
รองศาสตราจารย์	2	1.9	1	2.1	4	4.5	2	2.0
ศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ตอบ	-	-	-	-	1	1.1	-	-
ความรับผิดชอบทางการ								
บริหาร								
มี	30	28.3	17	36.2	31	34.8	41	41.0
ไม่มี	75	70.8	30	63.8	56	62.9	58	58.0
ไม่ตอบ	1	0.9	-	-	2	2.2	1	1.0

จากตารางที่ 7 พบว่าอาจารย์ทั้งสี่กลุ่มสาขาวิชาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 89.6, 85.1, 78.7 และ 94.0 ตามลำดับ) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 91.5, 76.6, 87.6 และ 92.0 ตามลำดับ) และส่วนใหญ่ไม่มี ความรับผิดชอบทางการบริหาร (ร้อยละ 70.8, 63.8, 62.9 และ 58.0 ตามลำดับ)

ตารางที่ 8 กิจกรรมด้านการวิจัย

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี (n=106)		วิทย์-สุขภาพ (n=47)		มนุษย์-สังคม (n=89)		บริหารธุรกิจ (n=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การอบรมด้านการวิจัย								
เคย	89	84.0	45	95.7	69	77.5	84	84.0
ไม่เคย	16	15.1	2	4.3	19	21.3	16	16.0
ไม่ตอบ	1	0.9	-	-	1	1.1	-	-
การเข้าร่วมกิจกรรม ทางด้านการวิจัย								
มี	91	85.5	38	80.9	68	76.4	87	87.0
ไม่มี	15	14.2	9	19.1	21	23.6	13	13.0
การอ่านวารสารเกี่ยวกับ การวิจัย								
อ่าน	97	91.5	38	80.9	79	88.8	91	91.0
ไม่อ่าน	9	8.5	9	19.1	10	11.2	9	9.0
ประสบการณ์ในการทำ วิจัยนอกเหนือจากการ ทำวิทยานิพนธ์								
ทำ	73	68.9	33	70.2	50	56.2	59	59.0
ไม่ทำ	32	30.2	13	27.7	38	42.7	41	41.0
ไม่ตอบ	1	0.9	1	2.1	1	1.1	-	-

จากตารางที่ 8 พบว่าอาจารย์ทั้งสี่กลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่เคยอบรมด้านการวิจัย (ร้อยละ 84.0, 95.7, 77.5 และ 84.0 ตามลำดับ) มีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการวิจัย (ร้อยละ 85.5, 80.9, 76.4 และ 87.0 ตามลำดับ) อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย (ร้อยละ 91.5, 80.9, 88.8 และ 91.0 ตามลำดับ) และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยนอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 68.9, 70.2, 56.2 และ 59.0 ตามลำดับ)

ตารางที่ 9 สาเหตุที่อาจารย์ทำวิจัย

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุที่ทำวิจัย*	(n=73)		(n=33)		(n=50)		(n=59)	
เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัย	52	71.23	16	48.48	27	54.00	25	42.37
เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน	47	64.38	27	81.82	28	56.00	34	57.63
เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร	12	16.44	3	9.09	16	32.00	25	42.37
เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถาบัน	10	13.70	2	6.06	11	22.00	6	10.17
เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม	20	27.40	3	9.09	7	14.00	13	22.03
เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	34	46.58	15	45.45	21	42.00	20	33.90
อื่นๆ	5	6.85	4	12.12	4	8.00	3	5.08

หมายเหตุ: ตอบซ้ำได้

จากตารางที่ 9 พบว่าสาเหตุที่อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่ทำวิจัยเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน (ร้อยละ 81.82, 56.00 และ 57.63 ตามลำดับ) สาเหตุลำดับถัดไปได้แก่เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัย (ร้อยละ 48.48, 54.00 และ 42.37 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ทำวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัยเป็นลำดับแรก (ร้อยละ 71.25) และเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนเป็นลำดับถัดไป (ร้อยละ 64.38)

ตารางที่ 10 ลักษณะของงานวิจัยที่ทำ

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของงานวิจัยที่	(n=73)		(n=33)		(n=50)		(n=59)	
ทำ*	31	42.47	13	39.39	31	62.00	33	55.93
ทำคนเดียว								
ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกัน	38	52.05	26	78.79	23	46.00	35	59.32
ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน	17	23.29	5	15.15	11	22.00	9	15.25
ทำเป็นกลุ่มกับอาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย	20	27.40	5	15.15	12	24.00	6	10.17

หมายเหตุ: ตอบซ้ำได้

จากตารางที่ 10 พบว่าลักษณะของงานวิจัยที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่ทำจะเป็นการทำวิจัยเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกัน (ร้อยละ 52.05, 78.79 และ 59.32 ตามลำดับ) ลำดับถัดไปได้แก่การทำวิจัยคนเดียว (ร้อยละ 42.47, 39.39 และ 55.93 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่จะทำวิจัยคนเดียว (ร้อยละ 62.00) และทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกันเป็นลำดับรองลงมา (ร้อยละ 46.00)

ตารางที่ 11 ประเภทของงานวิจัยที่ทำ

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของงานวิจัยที่	(n=73)		(n=33)		(n=50)		(n=59)	
ทำ*	31	42.47	13	39.39	28	56.00	25	42.37
งานวิจัยพื้นฐาน								
งานวิจัยประยุกต์	54	73.97	22	66.67	27	54.00	39	66.10
งานวิจัยและพัฒนา	27	36.99	5	15.15	18	36.00	12	20.34

จากตารางที่ 11 พบว่าอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่ทำงานวิจัยประยุกต์ (ร้อยละ 73.97, 66.67 และ 66.10 ตามลำดับ) ลำดับถัดไปได้แก่การทำงานวิจัยพื้นฐาน (ร้อยละ 42.47, 39.39 และ 42.37 ตามลำดับ) ยกเว้นเดี่ยว ยกเว้นกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่

ใหญ่ทำงานวิจัยพื้นฐาน และทำงานวิจัยประยุกต์เป็นลำดับรองลงมา แต่เป็นอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก นั่นคือร้อยละ 56.00 และร้อยละ 54.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัย

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี (n=32)		วิทย์-สุขภาพ (n=13)		มนุษย์-สังคม (n=38)		บริหารธุรกิจ (n=41)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานอื่น	18	56.25	8	61.54	21	55.26	27	65.85
ขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย	13	40.63	7	53.85	18	47.37	14	34.15
ไม่มีทุนสนับสนุนให้ทำวิจัย	10	31.25	2	15.38	4	10.53	9	21.95
ไม่ชอบทำวิจัย	5	15.63	3	23.08	2	5.26	5	12.20
อื่นๆ	1	3.13	1	7.69	3	7.89	5	12.20

หมายเหตุ: ตอบซ้ำได้

จากตารางที่ 12 พบว่าเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัยทุกกลุ่มสาขาวิชา มีสาเหตุมาจากอาจารย์ไม่มีเวลาทำวิจัยเนื่องจากมีภาระงานอื่น (ร้อยละ 56.25, 61.54, 55.26 และ 65.85 ตามลำดับ) ลำดับถัดไปได้แก่อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย (ร้อยละ 40.63, 53.85, 47.37 และ 34.15 ตามลำดับ)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของข้อมูลสถานภาพของอาจารย์ประจำ

ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี (n=106)		วิทย์-สุขภาพ (n=47)		มนุษย์-สังคม (n=89)		บริหารธุรกิจ (n=100)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ประสบการณ์ในการสอน (ปี)	8.70	6.11	6.63	6.77	8.07	7.92	8.27	7.42
จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ (เรื่อง)	3.23	5.13	2.00	2.52	1.62	2.49	0.92	1.68
จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อปี (เรื่อง/ปี)	0.37	-	0.30	-	0.20	-	0.11	-

จากตารางที่ 13 พบว่าประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชายังไม่ถึง 10 ปี เมื่อพิจารณาจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อปี มีจำนวนน้อยมาก คือไม่ถึง 1 เรื่องต่อปี

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน

ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน ขอนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง จำนวน 12 แห่ง โดยนำเสนอเฉพาะมาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ดังตาราง

ตารางที่ 14 ผลการประเมินมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

เกณฑ์	จำนวนมหาวิทยาลัย	ร้อยละ
ดี	3	25.00
พอใช้	6	50.00
ควรปรับปรุง	2	16.67
ไม่รับรอง	1	8.33

จากตารางที่ 14 พบว่าผลการประเมินมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือร้อยละ 50.00 รองลงมาอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 25.00 ควรปรับปรุงร้อยละ 16.67 และไม่รับรองเนื่องจากการประเมินค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักไม่เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 8.33

2.2 รายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน

จากการรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันของมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางทั้ง 12 แห่ง ผู้วิจัยขอสรุปและนำเสนอรายละเอียดโดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และด้านเครือข่ายการวิจัย ดังตาราง

ตารางที่ 15 การผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์

ลำดับที่	ปัจจัย	สถานภาพ	หมายเหตุ
1	นโยบายหรือวิสัยทัศน์หรือพันธกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	
2	สำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย (หรือที่เรียกในชื่ออื่น)	มีเป็นส่วนใหญ่	บางมหาวิทยาลัยยังเป็นส่วนงานวิจัยที่อยู่ภายใต้สังกัดหน่วยงานอื่น
3	คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	
4	การบริหารงานระดับคณะ/สาขาวิชา	มีเป็นบางแห่ง	
งบประมาณการวิจัยของมหาวิทยาลัย			
5	การจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จัดสรรงบประมาณไว้ในจำนวนน้อย
6	การสนับสนุนการของงบประมาณการวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย	สนับสนุนครบทุกแห่ง	มีการสนับสนุน แต่ยังไม่มีการสนับสนุนที่ชัดเจน
การบริหารนักวิจัยของมหาวิทยาลัย			
7	การส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก	มีเป็นบางแห่ง	
8	การจัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	
9	การยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น/ ประกาศเกียรติคุณแก่นักวิจัย	มีเป็นบางแห่ง	
10	การที่มหาวิทยาลัยกำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย	มีเป็นบางแห่ง	
11	การนำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ	มีเป็นบางแห่ง	

ลำดับ ที่	ปัจจัย	สถานภาพ	หมายเหตุ
โครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย			
12	การมีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย	มีครบทุกแห่ง	ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลของหอสมุดกลาง
13	เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	บางแห่งยังไม่สามารถใช้งานได้รวดเร็วและทันเหตุการณ์
การบริหารโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย			
14	การมีระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	
15	การมีระบบติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	มีเป็นบางแห่ง	ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นกลไกการติดตามที่ชัดเจน
16	การมีระบบประเมินผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	มีครบทุกแห่ง	

จากตารางที่ 15 พบว่าปัจจัยที่ทุกมหาวิทยาลัยมีครบทุกแห่งได้แก่นโยบายหรือวิสัยทัศน์หรือพันธกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย การจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนการของงบประมาณการวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย การจัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย การมีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย การมีระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย และมีระบบประเมินผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย ส่วนปัจจัยอื่นจะมีเพียงบางมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 การเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์

ลำดับ ที่	ปัจจัย	สถานภาพ	หมายเหตุ
วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย			
1	การมีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย	มีเป็นส่วนใหญ่	ส่วนใหญ่เผยแพร่เฉพาะบทความวิจัย
2	การเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของมหาวิทยาลัย	มีเป็นส่วนใหญ่	ส่วนใหญ่เผยแพร่เฉพาะบทความวิจัย
การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์			
3	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสาร	มีเป็นส่วนใหญ่	
การนำเสนอผลงาน			
4	การจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)	มีเป็นส่วนใหญ่	
5	มีประกาศหรือแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัย	มีเป็นบางแห่ง	
การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย			
6	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการ	มีเป็นบางแห่ง	

จากตารางที่ 16 พบว่ามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีปัจจัยด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ แต่ยังมีไม่ครบทุกแห่ง ปัจจัยที่มีเป็นส่วนใหญ่ได้แก่มีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของมหาวิทยาลัย มีการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสาร มีการจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ตารางที่ 17 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ลำดับ ที่	ปัจจัย	สถานภาพ	หมายเหตุ
การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา			
1	การช่วยเหลือในการจดสิทธิบัตร	มีเป็นส่วนน้อย	

จากตารางที่ 17 พบว่าปัจจัยด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีเพียงบางมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่มีการช่วยเหลือในการจดสิทธิบัตร

ตารางที่ 18 เครื่องมือช่วยการวิจัย

ลำดับที่	ปัจจัย	สถานภาพ	หมายเหตุ
1	การร่วมกันทำวิจัยภายในหน่วยงานหรือคณะ/ วิชาเดียวกัน	มีเป็นบางแห่ง	
2	มีการทำ MOU กับองค์กรภายนอก	มีครบทุกแห่ง	ส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายทางวิชาการ มหาวิทยาลัยบางแห่งใช้เป็นช่องทางในการทำวิจัยร่วมกับองค์กรภายนอก แต่มหาวิทยาลัยบางแห่งความร่วมมือทางการวิจัยยังไม่เห็นเด่นชัด
3	เครือข่ายการวิจัยตามพื้นที่ จัดตั้งโดย สกอ.	มีครบทุกแห่ง	เป็นเครือข่ายตามนโยบายของ สกอ.

จากตารางที่ 18 พบว่ามหาวิทยาลัยทุกแห่งมีการทำ MOU กับองค์กรภายนอก และเป็นสมาชิกเครือข่ายการวิจัยตามพื้นที่ จัดตั้งโดย สกอ.

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวาง จากกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของหน่วยงานที่ระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย

แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สาระสำคัญปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์ 2: สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากแผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
<p>แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 6: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้ของคนและสังคมไทย</p> <p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มสัดส่วนการสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศจากภาครัฐไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพิ่มขึ้นตามสมรรถนะทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ และความจำเป็นเร่งด่วนในการวิจัยและพัฒนาเฉพาะเรื่อง โดยจัดระบบการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 2. มีการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และมนุษยศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยที่มุ่งการประยุกต์ใช้ประโยชน์ในบริบทของสังคมไทยมากขึ้น 3. มีบุคลากรเพื่อการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในอัตราที่ใกล้เคียงกับที่มีในประเทศ ผู้นำในระดับนานาชาติ <p>กรอบการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดกลไกเชิงนโยบายด้านการวิจัยและพัฒนาที่เข้มแข็ง 2. กำหนดให้การวิจัยและพัฒนาเป็นสาระในหลักสูตรการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างและพัฒนาความรู้และการเรียนรู้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของคนไทย และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต 4. ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนานักวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ 	<p>การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นเป้าหมายที่มุ่งให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น</p> <p>มีโอกาสสร้างและพัฒนา นักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</p>	<p>อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัยค่อนข้างน้อย ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ</p>

จากตารางที่ 19 พบว่ามหาวิทยาลัยมีโอกาสเนื่องจากการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นเป้าหมายที่มุ่งให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น มีโอกาสสร้างและพัฒนา นักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แต่มีสิ่งกีดขวางได้แก่อาจารย์

ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัยค่อนข้างน้อย
ต้องใช้ระยะเวลานานในการพัฒนาเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

กำหนดโดยสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์
โดยยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิจัยมากที่สุดได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์
การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปผลการ
วิเคราะห์ได้ดังตาราง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้</p> <p>วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคนและสังคมไทย</p> <p>จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 10 คนต่อประชากร 10,000 คน</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งผลิตนักวิจัยในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและของสังคมไทย เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาประเทศ มุ่งผลิตนักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้สามารถบริหารจัดการความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนา เน้นสาขาหลัก อาทิ เทคโนโลยีพัฒนาคน สังคม และการบริหารจัดการ และร่วมทำวิจัยกับต่างประเทศที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย 2. พัฒนานักวิจัยที่มีอยู่ให้มีศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญสูง สามารถสร้างนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมและเชิงพาณิชย์ ปลุกฝังคุณค่าในเรื่องความไว้เนื้อเชื่อใจให้กับนักวิจัยที่ก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม สร้างเป็นเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่น่ามาใช้ประโยชน์ได้ 3. สนับสนุนให้ทำการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรม นำไปสู่การพึ่งตนเองในระยะยาว 4. สร้างปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาวิชาการทุกสาขาให้เป็นระบบ กำหนดมาตรการจูงใจที่มุ่งสนับสนุนนักวิจัยให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ยกย่องนักวิจัยและพัฒนาที่มีผลงานดีเด่น โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลของชุมชนและที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน ทำการวิจัยร่วมกับชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้ในการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสร้างศักยภาพชุมชนให้สามารถจัดการความรู้ในชุมชน 	<p>มหาวิทยาลัยเอกชนมี โอกาสสร้างและ พัฒนานักวิจัยใน สาขาต่างๆ มากขึ้น</p> <p>มหาวิทยาลัยเป็นเป็น แหล่งสร้างและ พัฒนานักวิจัย ผลิตผลงานวิจัย ตลอดจนเป็นที่ ปรึกษาทางวิชาการ ของชุมชน มีโอกาส ทำวิจัยร่วมกับชุมชน</p>	<p>อาจารย์ประจำของ มหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนใหญ่มี ประสบการณ์ด้านการ สอนและการวิจัย ค่อนข้างน้อย ต้องใช้ ระยะเวลาในการ พัฒนาเป็นนักวิจัยที่มี คุณภาพ</p>

จากตารางที่ 20 พบว่ามหาวิทยาลัยมีโอกาสสร้างและพัฒนานักวิจัยในสาขาต่างๆ มากขึ้น รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างและพัฒนานักวิจัย ผลงานงานวิจัย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน มีโอกาสทำวิจัยร่วมกับชุมชน แต่ยังมีสิ่งกีดขวางคืออาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัยค่อนข้างน้อย ต้องใช้ระยะเวลานานในการพัฒนาเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประกอบไปด้วย 6 นโยบาย 5 ยุทธศาสตร์ สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
<p>นโยบายการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)</p> <p>1. เน้นการบูรณาการด้านวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะ ปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น</p> <p>3. เน้นงานวิจัยตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ</p> <p>4. งบประมาณการวิจัยมีการกระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วย</p>	<p>มหาวิทยาลัยสามารถใช้ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนทำวิจัยร่วมกับชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนตั้งโจทย์วิจัยให้มหาวิทยาลัยทำวิจัย</p> <p>มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งทุกมหาวิทยาลัยจะมี</p>	

สาระ	โอกาส	สิ่งตีความ
<p>งานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่ การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลาง การวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน</p> <p>5. ดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมี การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p> <p>6. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับ นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว ซึ่งจะ นำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่ สมดุลและยั่งยืน</p> <p>วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)</p> <p>“ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการ พัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยกำหนดพันธกิจการวิจัย ของชาติคือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการ วิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า เพื่อสามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้งต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิง พาณิชย์และสาธารณะ โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัย อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและ ความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและ ความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและ ความสามารถเพื่อการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากร บุคคล</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและ พัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการ ความรู้ ผลงานวิจัย ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่ การใช้ประโยชน์ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม</p>	<p>เครือข่ายของตนเองอยู่ แล้ว และสามารถขยาย เครือข่ายได้มากขึ้น</p>	

จากตารางที่ 21 พบว่ามหาวิทยาลัยมีโอกาสใช้ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนทำวิจัยร่วมกับชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนตั้งโจทย์วิจัยให้มหาวิทยาลัยทำวิจัย และมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งทุกมหาวิทยาลัยจะมีเครือข่ายของตนเองอยู่แล้ว และสามารถขยายเครือข่ายได้มากขึ้น

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดไว้ในประเด็นที่ 4 : บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
<p>ประเด็นที่ 4: บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>อุดมศึกษาเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในระบบวิจัยแห่งชาติ ที่ควรประกอบด้วยองค์กระระดับชาติด้านนโยบายวิจัย องค์การจัดสรรทุนวิจัยที่มีความหลากหลาย และองค์กรปฏิบัติการวิจัย และกำหนดนโยบายสรุปได้ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐมีการประยุกต์และปรับใช้ระบบการประเมินและจัดสรรทรัพยากรวิจัยสำหรับอุดมศึกษาตามระบบ Research Assessment Exercise (RAE) ของสหราชอาณาจักร 2. รัฐใช้กลไก เช่น จัดสรรทุนวิจัยแบบ Competitive Bidding สำหรับกลุ่ม องค์กร ส่งเสริมศูนย์แห่งความเป็นเลิศทั้งระดับมหาวิทยาลัย ระดับประเทศ และตามวาระประเทศ (National Agenda) จัดสรรเงินทุนวิจัยให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย 3. จัดให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัย ศูนย์ความเป็นเลิศภาคอุตสาหกรรม ภาคชุมชน และต่างประเทศ 4. ผลักดันระบบวิจัยแห่งชาติที่มีองค์กรนโยบาย องค์กรสนับสนุนการวิจัยที่หลากหลาย และหน่วยที่ทำวิจัย 5. ออกแบบระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต 		<p>โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน</p>

จากตารางที่ 22 พบว่ามหาวิทยาลัยมีสิ่งกีดขวางคือโอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับ การจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่ง นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน

ข้อเสนอยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทยด้านการสอนและการวิจัย

เสนอโดยสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งระบุไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์โอกาสและสิ่งกีดขวางจากข้อเสนอยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิรูป อุดมศึกษาไทยด้านการสอนและการวิจัย

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย</p> <p>เพื่อให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการผลิตกำลังคน และสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศ ในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ จึงควรกำหนดมาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ จัดโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการ ตลอดจนการเรียนการสอน เพื่อ เสริมสร้างให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตาม บทบาทที่เป็นจุดเน้น เอื้อต่อการสร้างบัณฑิตอัจฉริยะ สร้างงานวิจัยและงานวิชาการที่มีคุณภาพ 2. พัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มี คุณภาพและมาตรฐานสากล ให้สามารถเป็นกลไกในการ สร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ในการพัฒนาสถาบัน สังคม และประเทศ 3. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างงานวิจัย พื้นฐาน และงานวิจัยประยุกต์ และเป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทาง/ ศูนย์เพื่อความเป็นเลิศ หรือศูนย์วิจัยนโยบายการศึกษา ใน สาขาที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นกลไกสร้างสรรค์ งานวิจัย และพัฒนานักวิจัย รวมทั้งเป็นศูนย์ประสาน เครือข่ายการวิจัย การแลกเปลี่ยน ร่วมมือช่วยเหลือใน ด้าน การวิจัย ทั้งภายในและระหว่างสถาบัน และกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน 4. ให้มีหน่วยงานกลาง/กลไก ดูแลการบริหาร 	<p>มหาวิทยาลัยเป็น แหล่งผลิตนักวิจัย</p>	<p>ระบบบัณฑิตศึกษาของ มหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนใหญ่บริหารจัดการ เป็นเอกเทศจากการ บริหารจัดการในระดับ ปริญญาบัณฑิต ทำให้ ขาดความเชื่อมโยง ระหว่างอาจารย์ใน ระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมี ประสบการณ์ด้านการ วิจัยสูงกับอาจารย์ใน ระดับปริญญาบัณฑิตที่ มีประสบการณ์ด้านการ วิจัยน้อย</p> <p>นักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ เป็นภาคนอกเวลา ราชการ มุ่งเน้นที่การ</p>

สาระ	โอกาส	สิ่งกีดขวาง
งานวิจัยในภาพรวมของสถาบัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารงานวิจัยของสถาบัน 5. มีกลไก/ระบบที่สามารถดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถและมีความสนใจการวิจัย ให้เข้ามาเป็นบุคลากรวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา และให้คงอยู่ในระบบ โดยสามารถก้าวหน้าได้ในสายงาน และมีกลไกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		เรียนเพื่อให้จบการศึกษาโดยเร็วที่สุด ทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้และสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ

จากตารางที่ 23 พบว่ามหาวิทยาลัยมีโอกาสเนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งผลิตนักวิจัย แต่มีสิ่งกีดขวางที่สำคัญคือระบบบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่บริหารจัดการเป็นเอกเทศจากการบริหารจัดการในระดับปริญญาบัณฑิต ทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย และนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาคนอกเวลาราชการ มุ่งเน้นที่การเรียนเพื่อให้จบการศึกษาโดยเร็วที่สุด ทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้และสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน

ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจไป ได้แก่ การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคจากข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนจากแบบสอบถามอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบันจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน ตลอดจนกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของหน่วยงานระดับชาติที่กำหนดนโยบายด้านการวิจัย สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อประเมินโอกาส สิ่งกีดขวาง จุดแข็งและจุดอ่อน ของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยนำเสนอในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 โอกาสและสิ่งกีดขวางของมหาวิทยาลัยเอกชน

โอกาส (Opportunities)	สิ่งกีดขวาง (Threats)
<p>1. นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น</p> <p>2. การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นเป้าหมายของชาติที่มุ่งให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น</p> <p>3. มหาวิทยาลัยมีโอกาสสร้างและพัฒนานักวิจัยในสาขาต่างๆ มากขึ้น</p> <p>4. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</p> <p>5. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)</p> <p>6. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งสร้างและพัฒนานักวิจัยผลิตผลงานวิจัย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน มีโอกาสทำวิจัยร่วมกับชุมชน</p> <p>7. มหาวิทยาลัยสามารถใช้ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนทำวิจัยร่วมกับชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนตั้งโจทย์วิจัยให้มหาวิทยาลัยทำวิจัย</p> <p>8. นโยบายระดับชาติมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งทุกมหาวิทยาลัยจะมีเครือข่ายของตนเองอยู่แล้ว และสามารถขยายเครือข่ายได้มากขึ้น</p> <p>9. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)</p> <p>10. มีเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท)</p>	<p>1. อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัยค่อนข้างน้อย ต้องใช้เวลานานในการพัฒนาเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ</p> <p>2. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน</p> <p>3. ระบบบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่บริหารจัดการเป็นเอกเทศจากการบริหารจัดการในระดับปริญญาบัณฑิต ทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย</p> <p>4. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาคนอกเวลาราชการ มุ่งเน้นที่การเรียนเพื่อให้จบการศึกษาโดยเร็วที่สุด ทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้และสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ</p>

ตารางที่ 25 จุดแข็งและจุดอ่อนของมหาวิทยาลัยเอกชน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1. มีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างมหาวิทยาลัย</p> <p>2. อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการวิจัย และอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย</p> <p>3. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง</p>	<p>1. อาจารย์ที่จบปริญญาเอกมีจำนวนน้อย</p> <p>2. อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนน้อย</p> <p>3. อาจารย์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาทำวิจัย</p> <p>4. อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย</p> <p>5. ประสบการณ์ในการสอน โดยเฉลี่ยของอาจารย์มีไม่มาก ยังไม่ถึง 10 ปี</p> <p>6. จำนวนผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย</p> <p>7. เงินสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย</p> <p>8. เงินสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนน้อยมาก</p> <p>9. ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เอกชน

ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
เอกชนได้จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารและอาจารย์ประจำเรื่อง “ความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน” เป็นคำถามแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Type) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แสดงว่าปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 แสดงว่าปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ผู้วิจัยจำแนก
ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.1 ด้านการผลิตผลงานวิจัย

5.2 ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

5.3 ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.4 ด้านเครือข่ายการวิจัย

5.1 ด้านการผลิตผลงานวิจัย

ขอนำเสนอความคิดเห็นด้านการผลิตผลงานวิจัยออกเป็น 9 ส่วน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 26 ยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	นโยบายของมหาวิทยาลัย	3.90	1.02	4.17	0.93	3.89	1.17	3.95	1.01
2	วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย	3.85	0.96	3.91	0.91	3.82	1.09	3.91	1.01
3	พันธกิจงานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	3.75	0.95	3.91	0.88	3.85	1.04	3.93	1.03
4	แผนการพัฒนางานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	3.72	1.09	4.15	0.93	3.89	1.10	3.91	1.05
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.80	0.92	4.02	0.82	3.86	1.02	3.93	0.94

จากตารางที่ 26 พบว่า เรื่องยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คิดว่า ปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดคือนโยบายของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.90, 4.17$ และ 3.95 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่ม สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย เทียบเท่ากับนโยบายของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.89$)

ตารางที่ 27 หน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	สำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย (หรือที่เรียกในชื่ออื่น)	3.63	1.04	4.11	0.96	3.78	1.02	3.83	0.95
2	ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง	3.09	1.45	2.83	1.74	2.90	1.45	3.05	1.35
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	1.11	3.47	1.10	3.34	1.05	3.44	0.99

จากตารางที่ 27 พบว่า เรื่องหน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ทุกกลุ่มสาขาวิชามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ สำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย (หรือที่เรียกในชื่ออื่น) ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในระดับมาก กล่าวคือค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ทุกกลุ่มสาขาวิชา แต่ศูนย์วิจัยเฉพาะทางส่งผลในระดับปานกลางเท่านั้น

ตารางที่ 28 ผู้บริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือรองอธิการบดีที่เกี่ยวข้อง	3.47	1.13	3.96	1.16	3.58	1.15	3.58	1.10
2	คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย	3.50	1.12	3.89	0.96	3.47	1.15	3.65	0.96
3	คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง	3.14	1.37	3.00	1.57	2.97	1.50	3.14	1.41
4	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุนงานวิจัย(หรือที่เรียกในชื่ออื่น)	3.30	1.24	3.70	1.32	3.38	1.26	3.56	1.01
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	1.06	3.64	0.97	3.35	1.10	3.48	0.95

จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องผู้บริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัยส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.50$ และ 3.65 ตามลำดับ) รองลงมาได้แก่รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือรองอธิการบดีที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.47$ และ 3.58 ตามลำดับ) ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่เห็นว่ารองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือรองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$ และ 3.58 ตามลำดับ) รองลงมาได้แก่คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.89$ และ 3.47 ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตามทุกกลุ่มสาขามีความเห็นว่าคณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทางส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในลำดับต่ำสุด

ตารางที่ 29 การบริหารงานระดับคณะ/สาขาวิชา

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	คณะกรรมการวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา	3.42	1.02	4.00	1.06	3.34	1.20	3.62	1.04
2	แผนพัฒนางานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา	3.56	1.04	4.06	0.97	3.42	1.12	3.64	1.12
3	ระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย	3.58	1.19	4.06	0.97	3.55	1.19	3.73	1.04
4	การมีส่วนร่วมของอาจารย์นักวิจัยของคณะ/สาขาวิชาในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือการให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย	3.47	1.17	4.02	1.05	3.33	1.26	3.71	1.07
5	ฐานข้อมูลด้านการวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา	3.25	1.16	3.77	1.09	3.18	1.35	3.55	1.09
6	สารสนเทศด้านการวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา	3.28	1.19	3.81	1.14	3.22	1.35	3.47	1.08
7	การจัดสรรงบประมาณการวิจัยระดับคณะวิชา	3.64	1.41	4.02	1.19	3.44	1.50	3.60	1.16
ค่าเฉลี่ยรวม		3.46	1.01	3.96	0.95	3.35	1.16	3.62	0.98

จากตารางที่ 29 พบว่าความคิดเห็นเรื่องการบริหารงานระดับคณะ/สาขานั้น กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชา

บริหารธุรกิจ ให้ความสำคัญกับระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.06, 3.55$ และ 3.73 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ที่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณการวิจัยระดับคณะวิชาเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.64$) และระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัยเป็นลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.58$)

ตารางที่ 30 งบประมาณการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย	3.82	1.16	4.38	0.99	3.64	1.29	3.71	1.09
2	การสนับสนุนการของบประมาณการวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย	3.68	1.09	3.96	1.20	3.49	1.30	3.61	0.93
ค่าเฉลี่ยรวม		3.75	1.01	4.17	0.89	3.57	1.21	3.66	0.94

จากตารางพบที่ 30 ว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายในมหาวิทยาลัยส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.82, 4.38, 3.64$ และ 3.71 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตามการสนับสนุนการของบประมาณการวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในระดับมากเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 การบริหารนักวิจัยของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การส่งบุคลากรอบรม/สัมมนา ด้านการวิจัยกับหน่วยงาน ภายนอก	3.66	1.12	3.96	0.83	3.65	1.16	3.76	1.01
2	การจัดอบรม/สัมมนาด้านการ วิจัยภายในมหาวิทยาลัย	3.52	1.14	3.91	0.95	3.69	1.07	3.67	1.04
3	การสนับสนุนบุคลากรให้ ศึกษาต่อ	3.77	1.19	3.87	1.10	3.72	1.12	3.86	0.95
4	การทำวิจัยร่วมกันระหว่าง นักวิจัยต่างหน่วยงานภายใน มหาวิทยาลัย	3.60	1.18	3.74	1.07	3.30	1.38	3.66	1.02
5	ความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอกในการทำวิจัย	3.56	1.14	3.70	1.06	3.39	1.30	3.51	1.12
6	การกำหนดจรรยาบรรณ นักวิจัย	3.20	1.17	3.53	1.02	3.24	1.24	3.54	1.09
7	การเผยแพร่จรรยาบรรณ นักวิจัย	3.25	1.09	3.53	0.95	3.11	1.13	3.51	0.95
8	การกำหนดภาระงานของ อาจารย์นักวิจัย	3.74	1.28	4.13	0.88	3.64	1.21	3.67	1.04
9	การบรรจุอาจารย์โดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพในการทำวิจัย/ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	3.47	1.17	3.74	0.82	3.45	1.16	3.56	1.08
10	การที่มหาวิทยาลัยจัดสรรเวลา สอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของ อาจารย์	3.97	1.18	4.17	0.99	3.66	1.40	3.59	1.25
11	การอนุญาตให้อาจารย์สามารถ ทำงานวิจัยโดยมิต้องเข้า มหาวิทยาลัย โดยพิจารณา ความก้าวหน้าของผลงานวิจัย และความรับผิดชอบในการ สอน	3.88	1.37	4.06	1.03	3.57	1.51	3.62	1.38
12	การเปิดโอกาสให้อาจารย์ลา ไปศึกษาค้นคว้าหรือรวบรวม ข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็น วันลา	3.95	1.31	4.04	1.08	3.60	1.52	3.68	1.33
13	การที่มหาวิทยาลัยจัดสรร ผู้ช่วยนักวิจัยให้แก่อาจารย์ ผู้ทำวิจัย	3.52	1.24	4.02	1.17	3.40	1.51	3.60	1.34
14	การมีระบบที่เลี้ยงนักวิจัยหรือ ที่ปรึกษางานวิจัย	3.62	1.18	3.96	1.04	3.45	1.45	3.59	1.30

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
15	การยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น/ ประกาศเกียรติคุณแก่นักวิจัย	3.56	1.16	4.13	1.04	3.34	1.40	3.63	1.23
16	การที่มหาวิทยาลัยกำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย	3.78	1.21	4.15	1.08	3.47	1.43	3.60	1.23
17	การนำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ	3.81	1.16	4.13	1.06	3.48	1.31	3.72	1.31
ค่าเฉลี่ยรวม		3.64	0.93	3.93	0.68	3.48	1.08	3.63	0.98

จากตารางที่ 31 พบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเห็นสอดคล้องกัน นั่นคือให้ความสำคัญกับการที่มหาวิทยาลัยจัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ($\bar{x} = 3.97$ และ 4.17 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นลำดับสูงสุดได้แก่การสนับสนุนบุคลากรให้ศึกษาต่อ ($\bar{x} = 3.72$ และ 3.86 ตามลำดับ)

ตารางที่ 32 โครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การมีห้องปฏิบัติการพื้นฐานเพื่อการวิจัย	3.70	1.29	4.15	1.12	3.11	1.57	3.25	1.26
2	การมีอาคาร/สถานที่ที่เอื้อต่อการทำวิจัย	3.57	1.30	4.09	1.27	3.21	1.49	3.22	1.22
3	การมีวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย	3.66	1.27	4.17	1.07	3.22	1.47	3.27	1.22
4	การมีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย	3.76	1.26	4.21	1.00	3.51	1.46	3.45	1.20
5	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการวิจัย	3.39	1.11	3.81	1.08	3.39	1.26	3.37	1.09
ค่าเฉลี่ยรวม		3.62	1.115	4.09	0.96	3.29	1.37	3.31	1.11

จากตารางที่ 32 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นสอดคล้องกัน คือเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสูงสุดคือการมีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย

($\bar{x}$ = 3.76, 4.21, 3.51 และ 3.45 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ตารางที่ 33 การบริหารโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การมีระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	3.82	0.93	4.17	0.87	3.75	1.00	3.71	0.99
2	การมีระบบติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	3.75	0.90	4.17	0.84	3.62	1.01	3.69	1.04
3	การมีระบบประเมินผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย	3.72	0.91	4.15	0.81	3.49	1.04	3.69	1.05
4	การทำสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักวิจัย	3.44	0.89	3.62	0.87	3.33	1.16	3.49	1.21
ค่าเฉลี่ยรวม		3.68	0.80	4.03	0.73	3.55	0.95	3.65	0.99

จากตารางที่ 33 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการบริหารโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยให้ความสำคัญกับการมีระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x}$ = 3.82, 4.17, 3.75 และ 3.71 ตามลำดับ) และเห็นว่าการทำสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักวิจัยมีความสำคัญในลำดับต่ำสุด

ตารางที่ 34 ระบบบัณฑิตศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับอาจารย์ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	3.29	1.28	2.98	1.48	3.03	1.40	3.08	1.27
2	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา	3.27	1.32	3.13	1.51	3.11	1.41	3.06	1.30
ค่าเฉลี่ยรวม		3.28	1.27	3.05	1.47	3.07	1.37	3.07	1.26

จากตารางที่ 34 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าระบบบัณฑิตศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลางเท่านั้น กล่าวคือค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มสาขาวิชาไม่ถึง 3.50

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเรื่องระบบบัณฑิตศึกษากับเรื่องอื่นๆ พบว่าค่าเฉลี่ยของระบบบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับต่ำที่สุดของทุกกลุ่มสาขาวิชา

5.2 ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ขอนำเสนอข้อมูลเป็น 5 เรื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 35 ผลงานวิจัย

ลำดับที่	ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	คุณภาพของงานวิจัย	3.80	0.83	4.28	0.74	3.60	1.18	3.83	1.04

จากตารางที่ 35 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชาเห็นว่าคุณภาพของงานวิจัยส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก กล่าวคือค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มสาขาวิชามากกว่า 3.50

ตารางที่ 36 วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การส่งรายงานการวิจัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.61	0.95	3.77	0.84	3.47	1.12	3.80	0.93
2	การมีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย	3.69	0.96	4.09	1.00	3.79	1.21	3.77	0.95
3	การเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของมหาวิทยาลัย	3.53	1.04	3.91	1.04	3.56	1.25	3.82	1.01
4	การแถลงข่าวหรือลงหนังสือพิมพ์ในกรณีที่ผลงานวิจัยมีคุณค่าแก่มวลชน	3.29	1.18	3.11	1.42	3.16	1.33	3.55	1.16
5	การจัดทำโปสเตอร์เผยแพร่ผลงานวิจัย	3.13	0.96	3.51	1.00	3.04	1.19	3.43	0.92
6	การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ	3.60	1.12	4.02	1.05	3.31	1.29	3.52	1.08
7	การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศ	3.72	1.03	4.11	0.91	3.44	1.24	3.61	1.09
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	0.87	3.79	0.80	3.40	1.09	3.64	0.91

จากตารางที่ 36 พบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเห็นสอดคล้องกัน คือวิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ส่งผลเป็นลำดับสูงสุด คือการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศ ($\bar{x} = 3.72$ และ 4.11 ตามลำดับ) ส่วนลำดับรองลงมาคือการมีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย ($\bar{x} = 3.69$ และ 4.09 ตามลำดับ)

สำหรับกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเห็นว่า วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ส่งผลเป็นลำดับสูงสุดคือ การมีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย ($\bar{x} = 3.79$) และการเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของมหาวิทยาลัยเป็นลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.56$)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของมหาวิทยาลัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.82$) ส่วนลำดับรองลงมาได้แก่การส่งรายงานการวิจัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.80$)

ตารางที่ 37 การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์

ลำดับที่	ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ	3.85	1.14	4.28	0.83	3.47	1.27	3.56	1.18
2	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศ	3.81	1.09	4.26	0.82	3.54	1.26	3.62	1.15
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.83	1.09	4.27	0.81	3.51	1.25	3.59	1.13

จากตารางที่ 37 พบว่าความคิดเห็นเรื่องการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเห็นสอดคล้องกันคือให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติมากกว่าการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศ ($\bar{x} = 3.85$ และ 4.28 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความเห็นในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศมากกว่าการสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ ($\bar{x} = 3.54$ และ 3.62 ตามลำดับ)

ตารางที่ 38 การนำเสนอผลงานวิจัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทยุ-เทคโนโลยี		วิทยุ-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การนำเสนอผลงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย	3.56	1.03	3.94	1.01	3.40	1.21	3.57	1.04
2	การนำเสนอผลงานภายในประเทศ	3.80	0.97	4.21	0.83	3.44	1.23	3.60	1.01
3	การนำเสนอผลงานในต่างประเทศ	3.76	1.03	4.11	0.98	3.27	1.31	3.40	1.15
4	การจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ระดับนานาชาติ	3.72	1.14	4.17	0.89	3.33	1.30	3.50	1.18
5	การจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ระดับชาติ	3.77	1.15	4.11	0.89	3.39	1.35	3.54	1.14
6	มีประกาศหรือแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัย	3.63	1.15	4.13	0.82	3.46	1.23	3.53	1.17
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.71	0.95	4.11	0.81	3.38	1.45	3.52	1.00

จากตารางที่ 38 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจต่างให้ความสำคัญกับการนำเสนอผลงานภายในประเทศเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.80, 4.21$ และ 3.60 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้ความสำคัญกับมีประกาศหรือแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.46$) และการนำเสนอผลงานภายในประเทศเป็นลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.44$)

ตารางที่ 39 การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทยุ-เทคโนโลยี		วิทยุ-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการภายในประเทศ	3.91	1.08	4.30	0.83	3.62	1.28	3.72	1.09
2	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ	3.82	1.14	4.30	0.91	3.53	1.34	3.61	1.12
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	1.09	4.30	0.86	3.57	1.29	3.67	1.07

จากตารางที่ 39 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการภายในประเทศมากกว่าการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ($\bar{x} = 3.91, 3.62$ และ 3.72 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ให้ความสำคัญกับทั้งสองปัจจัยในระดับเท่าเทียมกัน ($\bar{x} = 4.30$)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า การเผยแพร่ผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน นั่นคือให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด รองลงมาได้แก่การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ และให้ความสำคัญกับวิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นลำดับต่ำสุด

สำหรับกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับทั้งสองกลุ่มสาขาวิชาที่กล่าวไปเบื้องต้น ยกเว้นให้ความสำคัญกับการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นลำดับต่ำสุด

5.3 ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอเสนอด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็น 4 เรื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 40 การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์	3.92	0.89	4.21	1.00	3.79	1.08	3.77	1.02
2	การเกิดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์จากงานวิจัย	3.84	1.01	4.00	1.04	3.56	1.22	3.61	1.16
ค่าเฉลี่ยรวม		3.88	0.87	4.11	0.97	3.67	1.11	3.69	1.05

จากตารางที่ 40 พบว่า ทุกกลุ่มสาขาวิชาเห็นว่าด้านการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์เรื่องการเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยมากกว่าการเกิดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์จากงานวิจัย ($\bar{x} = 3.92, 4.21, 3.79$ และ 3.77 ตามลำดับ)

ตารางที่ 41 การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน	3.87	0.91	4.28	0.88	3.89	1.08	3.88	0.98
2	การนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร	3.65	0.99	4.04	0.91	3.81	1.05	3.83	1.01
3	การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถาบัน	3.42	1.06	4.06	1.01	3.67	1.06	3.79	1.06
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.87	4.13	0.87	3.79	1.01	3.83	0.97

จากตารางที่ 41 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชาต่างมีความเห็นว่าการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนมีความสำคัญเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.87, 4.28, 3.89$ และ 3.88 ตามลำดับ) รองลงมาคือการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ลำดับรองลงมาคือการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถาบัน

ตารางที่ 42 การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การนำไปใช้ประโยชน์เชิงคุณธรรมจริยธรรม	3.39	1.05	3.94	0.99	3.63	1.17	3.76	0.96
2	การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม	3.53	1.05	3.96	0.98	3.26	1.31	3.57	1.01
3	การถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่ได้จากการวิจัยสู่ชุมชน	3.62	1.01	3.98	0.94	3.47	1.24	3.72	1.04
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	0.87	3.96	0.92	3.45	1.14	3.68	0.92

จากตารางที่ 42 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นเรื่องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์แก่สังคมที่สอดคล้องกัน นั่นคือให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่ได้จากการวิจัยสู่ชุมชนเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.62$ และ 3.98 ตามลำดับ) และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรมเป็นลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.53$ และ 3.96 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้ความสำคัญกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงคุณธรรมจริยธรรมเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.63$

และ 3.76 ตามลำดับ) ส่วนลำดับรองลงมาคือการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่ได้จากการวิจัยสู่ชุมชน ($\bar{x} = 3.47$ และ 3.72 ตามลำดับ)

ตารางที่ 43 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การจัดตั้งหน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	3.39	1.18	3.21	1.53	3.25	1.37	3.45	1.21
2	การช่วยเหลือในการจดสิทธิบัตร	3.34	1.23	3.34	1.45	3.24	1.45	3.41	1.25
ค่าเฉลี่ยรวม		3.36	1.18	3.28	1.46	3.24	1.38	3.43	1.20

จากตารางที่ 43 พบว่าความเห็นเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของทุกกลุ่มสาขาวิชา ยังให้ความสำคัญในระดับปานกลาง นั่นคือค่าเฉลี่ยไม่ถึง 3.50 และเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องอื่นๆ ในด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ก็พบว่าค่าเฉลี่ยของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ในลำดับต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบันเป็นลำดับสูงสุด นั่นคือการนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน รองลงไปได้แก่การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ และการนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคมตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ให้ความสำคัญกับการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์เป็นลำดับสูงสุด และการนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบันเป็นลำดับรองลงมา

5.4 ด้านเครือข่ายการวิจัย

ขอเสนอด้านเครือข่ายการวิจัยเป็น 3 เรื่อง ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 เครื่องข่ายระดับบุคคล

ลำดับที่	ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การร่วมกันทำวิจัยภายใน หน่วยงานหรือคณะวิชาเดียวกัน	3.47	1.14	4.00	0.86	3.37	1.28	3.56	0.98
2	การร่วมกันทำวิจัยระหว่าง นักวิจัยรุ่นใหม่และนักวิจัยที่มี ประสบการณ์	3.56	1.21	4.13	0.90	3.46	1.31	3.57	1.05
ค่าเฉลี่ยรวม		3.51	1.15	4.06	0.84	3.42	1.28	3.57	0.98

จากตารางที่ 44 พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชาให้ความสำคัญกับการร่วมกันทำวิจัยระหว่างนักวิจัยรุ่นใหม่และนักวิจัยที่มีประสบการณ์ มากกว่าการร่วมกันทำวิจัยภายในหน่วยงานหรือคณะวิชาเดียวกัน ($\bar{x} = 3.56, 4.13, 3.46$ และ 3.57 ตามลำดับ)

ตารางที่ 45 เครื่องข่ายระดับสถาบัน

ลำดับที่	ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	การร่วมกันทำวิจัยระหว่าง หน่วยงานหรือคณะวิชาภายใน มหาวิทยาลัย	3.47	1.17	3.79	0.93	3.37	1.28	3.49	1.03
2	การร่วมกันทำวิจัยกับนักวิจัยต่าง มหาวิทยาลัย	3.44	1.23	3.89	0.94	3.29	1.35	3.44	1.12
3	การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัย	3.42	1.33	3.81	1.01	3.20	1.35	3.43	1.17
ค่าเฉลี่ยรวม		3.44	1.18	3.83	0.87	3.29	1.28	3.45	1.03

จากตารางที่ 45 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้ความสำคัญกับการร่วมกันทำวิจัยระหว่างหน่วยงานหรือคณะวิชาภายในมหาวิทยาลัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.47, 3.37$ และ 3.49 ตามลำดับ)

ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ให้ความสำคัญกับการร่วมกันทำวิจัยกับนักวิจัยต่างมหาวิทยาลัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.89$) โดยมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเป็นลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.81$)

ตารางที่ 46 รูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	เครือข่ายการวิจัยตามพื้นที่ จัดตั้งโดย สกอ.	3.21	1.11	3.51	1.38	3.01	1.33	3.24	1.00
2	เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา เอกชน (สสอท.)	3.16	1.10	3.38	1.39	3.03	1.36	3.29	0.91
3	การมีตัวแทนผู้ประสานงาน เครือข่าย	3.16	1.15	3.43	1.33	3.02	1.35	3.27	0.98
4	การบริหารจัดการของ ตัวแทนผู้ประสานงาน เครือข่าย	3.15	1.15	3.43	1.35	3.08	1.36	3.32	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม		3.17	1.09	3.44	1.28	3.04	1.28	3.28	0.94

จากตารางที่ 46 พบว่าความคิดเห็นเรื่องรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ความสำคัญกับเครือข่ายการวิจัยตามพื้นที่ที่จัดตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) เป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.21$ และ 3.51 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจต่างให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของตัวแทนผู้ประสานงานเครือข่ายเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.08$ และ 3.32 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชาให้ความสำคัญกับเครือข่ายระดับบุคคลเป็นลำดับสูงสุด รองลงมาได้แก่เครือข่ายระดับสถาบัน สำหรับรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการกลับไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควรเพราะนอกจากจะได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแล้ว ค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มสาขาวิชาไม่อยู่ในระดับที่ส่งผลมาก นั่นคือไม่ถึง 3.50

ส่วนที่ 6 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนได้จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารและอาจารย์ประจำเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน” เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Type) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แสดงว่าคุณลักษณะนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แสดงว่าคุณลักษณะนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แสดงว่าคุณลักษณะนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับปานกลาง

กลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 แสดงว่าคุณลักษณะนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 แสดงว่าคุณลักษณะนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

ที่สุด

สำหรับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 6.1 ด้านลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย
- 6.2 ด้านทัศนคติต่อการวิจัย
- 6.3 ด้านด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย
- 6.4 ด้านทักษะด้านการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.1 ด้านลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ตารางที่ 47 ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ลำดับ ที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	มีความอยากรู้อยากเห็น	4.09	0.91	4.15	0.88	4.06	1.00	4.00	0.92
2	มีความกระตือรือร้นในการ แสวงหาข้อเท็จจริงเพื่ออธิบาย ปัญหาที่พบ	4.22	0.83	4.34	0.700	4.30	0.88	4.21	0.80
3	ศึกษาค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ	4.18	0.85	4.47	0.62	4.13	0.88	4.11	0.82
4	ข้อสงสัยและมีใจเป็นกลาง ไม่ อคติ	4.12	0.84	4.32	0.81	4.10	0.91	4.13	0.83
5	ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำ วิจารณ์ของผู้อื่น	4.22	0.88	4.36	0.76	4.18	0.86	4.16	0.87
6	จดจำรายละเอียดและช่างสังเกต อย่างมีระบบ	4.14	0.79	4.34	0.73	4.08	0.87	4.08	0.94
7	กล่าววิพากษ์วิจารณ์ด้วยหลัก เหตุผล	4.01	0.82	4.21	0.72	4.09	0.94	4.16	0.74
8	มีความมุ่งมั่นต้องการทำงานให้ สำเร็จ	4.35	0.78	4.70	0.59	4.31	0.83	4.24	0.82
9	มีความรับผิดชอบต่อผลของงาน	4.38	0.76	4.68	0.56	4.35	0.81	4.29	0.76
10	มีความคิดอิสระและริเริ่ม สร้างสรรค์	4.22	0.76	4.28	0.80	4.21	0.87	4.16	0.81
11	มีการคิดอย่างเป็นระบบก่อนที่จะ เชื่อสิ่งใด	4.10	0.74	4.32	0.91	4.18	0.86	4.20	0.84
12	มีความอดทนรู้จักรอคอย	4.08	0.81	4.06	0.94	4.09	0.87	4.15	0.78
13	มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับ ผู้อื่น	4.00	0.86	4.26	0.97	4.16	0.92	4.19	0.83
14	มีความถ่อมตนไม่หยิ่งยโสหรือ อวดดี	4.07	0.85	4.04	1.38	4.06	0.95	4.09	0.84
15	ใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการ ตัดสินใจ	3.92	0.86	4.30	0.86	4.01	1.02	4.15	0.80
16	มีความละเอียดรอบคอบในการ ทำงาน	4.15	0.78	4.45	0.80	4.27	0.85	4.23	0.78
17	ทำงานอย่างเป็นระบบ	4.22	0.81	4.45	0.80	4.26	0.85	4.21	0.83
	รวม	4.14	0.65	4.34	0.61	4.17	0.77	4.16	0.68

จากตารางที่ 47 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความเห็นว่าลักษณะที่เอื้อต่อการทำวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุดคือมีความรับผิดชอบต่อผลของงาน ($\bar{x} = 4.38, 4.35$ และ

4.29 ตามลำดับ) รองลงมาคือมีความมุ่งมั่นต้องการทำงานให้สำเร็จ ($\bar{x} = 4.35, 4.31$ และ 4.24 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าลักษณะที่เอื้อต่อการทำวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุดมีความมุ่งมั่นต้องการทำงานให้สำเร็จ ($\bar{x} = 4.70$) รองลงมาคือมีความรับผิดชอบต่อผลของงาน ($\bar{x} = 4.68$)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าลักษณะที่เอื้อต่อการทำวิจัยทุกข้อส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากทั้งสิ้น กล่าวคือทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ทั้งสิ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.2 ด้านทัศนคติต่อการวิจัย

ตารางที่ 48 ทัศนคติต่อการวิจัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย์-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญควบคู่กับการสอน	4.05	0.80	4.23	0.81	3.73	0.97	4.01	0.84
2	ความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการทำวิจัยของอาจารย์	3.98	0.82	4.09	0.83	3.81	1.05	4.08	0.83
3	ชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่ผลงานวิจัย	3.75	0.91	3.70	0.95	3.57	1.11	3.88	0.95
4	การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม	3.96	0.80	4.09	0.65	3.80	0.98	4.01	0.81
5	การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์	4.04	0.80	4.19	0.74	3.98	0.99	4.06	0.76
6	อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	3.89	0.90	4.21	0.86	3.87	0.99	4.00	0.78
7	เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ	3.84	0.87	4.00	0.93	3.81	1.08	3.98	0.88
8	ผลงานวิจัยของอาจารย์ช่วยแก้ปัญหาสังคม ชี้นำสังคมและพัฒนาประเทศ	3.79	0.82	3.91	0.93	3.83	0.97	3.99	0.87
9	กระบวนการวิจัยเป็นกลไกสร้างคนให้มีความสามารถทางวิชาการ	4.01	0.85	4.06	0.87	4.01	0.90	4.13	0.76
	รวม	3.92	0.66	4.05	0.68	3.82	0.88	4.02	0.71

จากตารางที่ 48 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นด้านทัศนคติต่อการวิจัยที่สอดคล้องกัน คือให้ความสำคัญกับงานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญควบคู่กับการสอนเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.05$ และ 4.23 ตามลำดับ)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความเห็นว่ากระบวนการวิจัยเป็นกลไกสร้างคนให้มีความสามารถทางวิชาการมีความสำคัญเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.01$ และ 4.13 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าทัศนคติต่อการวิจัยทุกข้อ ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากทั้งสิ้น กล่าวคือทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ทั้งสิ้น

6.3 ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย

ตารางที่ 49 ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย

ลำดับที่	ข้อคำถาม	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	ความรู้ในเนื้อหาสาระในเรื่อง ที่ทำการวิจัย	4.16	0.78	4.49	0.62	4.19	0.98	4.18	0.76
2	ความสามารถในการกำหนด ประเด็นปัญหาวิจัย	4.11	0.79	4.34	0.67	4.16	0.93	4.16	0.80
3	ความสามารถในการกำหนด กรอบแนวคิดในการวิจัย	4.10	0.74	4.36	0.67	4.15	0.96	4.19	0.78
4	ความรู้ความเข้าใจในการ ออกแบบการวิจัยประเภท ต่างๆ	4.13	0.76	4.34	0.70	4.10	0.96	4.16	0.87
5	ความสามารถในการเขียน โครงการวิจัย	4.09	0.79	4.32	0.76	4.07	0.94	4.18	0.78
6	ความสามารถในการวางแผน ทำวิจัยให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์	4.15	0.75	4.38	0.61	4.13	0.89	4.11	0.74
7	ความรู้ความเข้าใจด้านสถิติที่ ใช้ในการวิจัย	3.95	0.79	3.89	0.84	3.87	1.04	4.06	0.85
8	ความสามารถในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย	4.10	0.77	4.19	0.83	4.06	0.89	4.20	0.82
9	ความสามารถในการ สังเคราะห์คำตอบของการวิจัย	4.15	0.77	4.47	0.69	4.09	0.95	4.20	0.83
10	ความสามารถในการเขียน รายงานการวิจัย	4.08	0.78	4.45	0.65	4.10	0.95	4.16	0.85
	รวม	4.11	0.67	4.32	0.55	4.09	0.90	4.16	0.74

จากตารางที่ 49 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเห็นด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัยที่สอดคล้องกัน คือ ให้ความสำคัญกับการความรู้ในเนื้อหาสาระในเรื่องที่ทำการวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.16, 4.49 และ 4.19 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้ความสำคัญ

กับความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความสามารถในการสังเคราะห์คำตอบของการวิจัยเท่าเทียมกันเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.20$)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าความรู้ความสามารถด้านการวิจัยทุกข้อส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุดสิ้น กล่าวคือทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ทั้งสิ้น

6.4 ทักษะด้านการวิจัย

ตารางที่ 50 ทักษะด้านการวิจัย

ลำดับที่	ข้อความ	วิทย์-เทคโนโลยี		วิทย์-สุขภาพ		มนุษย-สังคม		บริหารธุรกิจ	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	ทักษะในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัย	4.11	0.80	4.26	0.79	4.07	0.94	4.01	0.76
2	ทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์	3.94	0.77	4.36	0.71	3.61	1.34	3.85	0.94
3	ทักษะในการขอทุนสนับสนุนการวิจัย	3.76	1.03	4.28	0.68	3.72	1.21	3.91	0.87
4	ทักษะการติดต่อประสานงานระหว่างทีมนักวิจัยหรือผู้เกี่ยวข้อง	3.86	0.81	4.17	0.79	3.97	1.04	4.09	0.75
5	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3.88	0.85	3.83	1.07	3.98	0.98	4.06	0.85
6	ทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล	3.92	0.83	3.51	1.30	3.74	1.06	4.03	0.82
7	ทักษะในการเขียนรายงานวิจัย	4.07	0.87	4.28	0.88	4.08	0.99	4.10	0.85
8	ทักษะในการนำเสนอผลงานวิจัย	4.07	0.85	4.38	0.71	4.09	0.97	4.18	0.86
	รวม	3.94	0.67	4.13	0.56	3.91	0.90	4.03	0.71

จากตารางที่ 50 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยโดยให้ความสำคัญกับทักษะในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.11$) รองลงมาทั้งสองทักษะได้แก่ ทักษะในการนำเสนอผลงานวิจัยและทักษะในการเขียนรายงานวิจัย ($\bar{x} = 4.07$)

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยโดยให้ความสำคัญกับทักษะในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.38$) รองลงมาคือทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ($\bar{x} = 4.36$)

ขณะที่กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านการวิจัยที่สอดคล้องกันคือ ให้ความสำคัญกับทักษะในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นลำดับสูงสุด ($\bar{x} = 4.09$ และ 4.18 ตามลำดับ) รองลงมาคือทักษะในการเขียนรายงานวิจัย ($\bar{x} = 4.08$ และ 4.10 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีความเห็นว่าทักษะด้านการวิจัยทุกข้อส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากทั้งสิ้น กล่าวคือทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ทั้งสิ้น

คุรุวิทยุทยทรุพยากร
จุพาลงกรณัฒหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชน

ผู้วิจัยนำโอกาส สิ่งกีดขวาง จุดแข็ง และจุดอ่อนที่วิเคราะห์ได้ในตอนต้นมากำหนดกลยุทธ์ โดยนำความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยมาพิจารณาประกอบ โดยใช้ **TOWS Matrix** เป็นเครื่องมือ สามารถนำเสนอได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย

- 1.1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- 1.2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 1.3 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ส่วนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์

- 2.1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 2.2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ส่วนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์การผลิตผลงานวิจัย

1.1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ตารางที่ 51 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
ปัจจัยภายนอก	<p>1. มีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างมหาวิทยาลัย</p> <p>2. อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการวิจัย และอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย</p> <p>3. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง</p>	<p>1. อาจารย์ที่จบปริญญาเอกมีจำนวนน้อย อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนน้อย</p> <p>2. อาจารย์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาทำวิจัย</p> <p>3. อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย</p> <p>4. ประสบการณ์ในการสอนโดยเฉลี่ยของอาจารย์มีไม่มาก ยังไม่ถึง 10 ปี</p> <p>5. จำนวนผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย</p> <p>6. เงินสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย</p> <p>7. เงินสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนน้อยมาก</p> <p>8. ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย</p>
<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>1. นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น</p> <p>2. การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเป็นเป้าหมายของชาติที่มุ่งให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น</p> <p>3. มีโอกาสสร้างและพัฒนานักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี</p> <p>4. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</p> <p>5. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)</p> <p>6. มีเครือข่ายทางวิชาการของ</p>	<p>กลยุทธ์ SO</p> <p>1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย</p> <p>1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย</p> <p>1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน</p> <p>2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>ประสานการทำงานของ</p> <p>1)ระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย</p> <p>2)ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย</p>	<p>กลยุทธ์ WO</p> <p>1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย</p> <p>1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก</p> <p>2. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ</p> <p>2.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>2.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก</p>

<p>สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท)</p> <p>7. มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนใกล้เคียงที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่</p>	<p>3) ระบบประเมินผลงานวิจัยให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน</p> <p>3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย</p> <p>4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น</p> <p>6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง</p>	<p>2.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์</p> <p>2.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้าหรือรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยไม่นับเป็นวันลา</p> <p>2.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยไม่ต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน</p> <p>2.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ</p> <p>2.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย</p> <p>2.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน</p> <p>2.10 จัดให้มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย</p>
<p>สิ่งกีดขวาง (Threats)</p> <p>1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน</p>	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>1. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>-</p>

จากตารางที่ 51 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลยุทธ์

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร โครงการวิจัย

กลยุทธ์

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลยุทธ์

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลยุทธ์

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลยุทธ์

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลยุทธ์

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติ

การณ์เฉพาะทาง

กลยุทธ์ ST

เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

กลยุทธ์ WO

1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

- 1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

2.. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลวิธี

- 2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 2.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 2.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 2.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 2.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 2.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน
- 2.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 2.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 2.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 2.10 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

1.2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตารางที่ 52 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างมหาวิทยาลัย 2. อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการวิจัย และอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย 3. อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย ** 4. อาจารย์ที่ทำวิจัยมักทำวิจัยเป็นกลุ่มร่วมกับอาจารย์ในสาขาวิชา ** 5. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ที่จบปริญญาเอกมีจำนวนน้อย อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนน้อย 2. อาจารย์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาทำวิจัย 3. อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย 4. ประสบการณ์ในการสอนโดยเฉลี่ยของอาจารย์มีไม่มาก ยังไม่ถึง 10 ปี 5. ผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย 6. เงินสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย 7. เงินสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนน้อยมาก 8. ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย
<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น 2. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)** 3. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 4. มีเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอช) 5. มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนใกล้เคียงที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ 	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ SO</p> <p>1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน <p>2. เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับคณะวิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย 2.2 มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา 2.3 เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย 2.4 มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยในระดับคณะวิชา
		<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ WO</p> <p>1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย 1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก <p>2. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย</p> <p>กลยุทธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ 2.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 2.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก 2.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ 2.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดย ไม่นับเป็นวัน

	<p>3. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย</p> <p>กลวิธี</p> <p>ประสานการทำงานของ</p> <p>1)ระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย</p> <p>2)ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย</p> <p>3)ระบบประเมินผลงานวิจัยให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน</p> <p>4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย</p> <p>กลวิธี</p> <p>จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย</p> <p>5. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย</p> <p>กลวิธี</p> <p>สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>6.เพิ่มทุนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น</p> <p>กลวิธี</p> <p>จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น</p> <p>7. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย</p> <p>กลวิธี</p> <p>ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง</p>	<p>ลา</p> <p>2.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้ โดยมีต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน</p> <p>2.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ</p> <p>2.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย</p> <p>2.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน</p> <p>2.10 จัดสรรผู้ช่วยนักวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย **</p> <p>2.11 จัดให้มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย</p>
<p>สิ่งกีดขวาง (Threats)</p> <p>1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน</p>	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>1. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต</p> <p>กลวิธี</p> <p>จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>-</p>

จากตารางที่ 52 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลยุทธ์

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับคณะวิชา

กลยุทธ์

- 2.1 มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย
- 2.2 มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา
- 2.3 เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือให้

ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย

- 2.4 มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยในระดับคณะวิชา

3. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร โครงการวิจัย

กลยุทธ์

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลยุทธ์

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย

ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

5. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลยุทธ์

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลยุทธ์

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

7. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการ
การณเฉพาะทาง

กลยุทธ์ ST

เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับ
บัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน
กับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

กลยุทธ์ WO

1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

- 1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

2. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลวิธี

- 2.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่ง
ทางวิชาการ
- 2.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 2.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 2.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 2.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่
นับเป็นวันลา
- 2.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดย
พิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน
- 2.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 2.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก
ภายในมหาวิทยาลัย
- 2.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 2.10 จัดสรรผู้ช่วยนักวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย
- 2.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

1.3 กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ตารางที่ 53 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
ปัจจัยภายนอก	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างมหาวิทยาลัย 2. อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการวิจัย และอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย 3. อาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง 	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ที่จบปริญญาเอกมีจำนวนน้อย อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนน้อย 2. อาจารย์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาทำวิจัย 3. อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย 4. ประสบการณ์ในการสอนโดยเฉลี่ยของอาจารย์มีไม่มาก ยังไม่ถึง 10 ปี 5. ผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย 6. อาจารย์ส่วนใหญ่มักทำวิจัยคนเดียว 7. เงินสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย 8. เงินสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนน้อยมาก 9. ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย
<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น 2. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) 3. มีเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอช) 4. มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนใกล้เคียงที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ 	<p>กลยุทธ์ SO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย กลวิธี <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน 2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย กลวิธี <p>ประสานการทำงานของ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย 2) ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย 3) ระบบประเมินผลงานวิจัย 	<p>กลยุทธ์ WO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย กลวิธี <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย 1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก 2. สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน กลวิธี <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผลักดันให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยภายในสาขาวิชาเดียวกัน 2.2 สนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยกับอาจารย์ต่างสาขาวิชาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย 3. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย กลวิธี

	<p>ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน</p> <p>3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย กลวิธี จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น</p> <p>4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย กลวิธี สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน</p> <p>5. เพิ่มทุนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น กลวิธี จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น</p> <p>6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย กลวิธี ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน</p>	<p>3.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ</p> <p>3.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>3.3 จัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย</p> <p>3.4 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก</p> <p>3.5 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์</p> <p>3.6 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษาค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา</p> <p>3.7 ยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น</p> <p>3.8 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ</p> <p>3.9 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย</p> <p>3.10 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน</p> <p>3.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย</p>
<p>สิ่งกีดขวาง (Threats)</p> <p>1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน</p>	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>1. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต กลวิธี จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูง แต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>-</p>

จากตารางที่ 53 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร โครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

กลยุทธ์ ST

เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่ม โอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

กลยุทธ์ WO

1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลยุทธ์

- 1.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

2. สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน

กลยุทธ์

- 2.1 ผลักดันให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยภายในสาขาวิชาเดียวกัน
- 2.2 สนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยกับอาจารย์ต่างสาขาวิชาที่อยู่ใน

มหาวิทยาลัย

3. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลยุทธ์

- 3.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่ง
- 3.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 3.3 จัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย
- 3.4 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 3.5 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 3.6 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา คั้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่

นับเป็นวันลา

- 3.7 ยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น
- 3.8 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 3.9 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก
- 3.10 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 3.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

ภายในมหาวิทยาลัย

จากการกำหนดกลยุทธ์ดังกล่าว สามารถสรุปความเหมือนและความแตกต่างของกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาได้ดังตาราง

ตารางที่ 54 การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา

กลยุทธ์	วิทย์-เทคโนโลยี	วิทย์-สุขภาพ	มนุษย์-สังคม บริหารธุรกิจ
กลยุทธ์ SO			
1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย	√	√	√
2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร โครงการวิจัย	√	√	√
3. เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับ คณะวิชา	-	√	-
4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย	√ เพิ่มเติม ห้องปฏิบัติการ เพื่อการวิจัย	√ เพิ่มเติม ห้องปฏิบัติการ เพื่อการวิจัย	√ มีเฉพาะ ฐานข้อมูลเพื่อการ วิจัย
5. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย	√	√	√
6. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น	√	√	√
7. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย	√	√	√
กลยุทธ์ ST			
8. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับ อาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต	√	√	√
กลยุทธ์ WO			
9. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย	√	√	√
10. สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน	-	-	√
11. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย	√	√	√

จากตารางที่ 54 พบว่ากลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยของแต่ละกลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่มีความเหมือนกัน ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่เน้นความสำคัญของห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัยในกลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย ซึ่งกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จะเน้นเฉพาะฐานข้อมูลเพื่อการวิจัย

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่มกลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับคณะวิชา ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาอื่น

นอกจากนี้กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาได้เพิ่มกลยุทธ์ที่ 10 สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่แตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาอื่น

ส่วนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์

2.1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตารางที่ 55 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities) 1.สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาเป็นเกณฑ์หนึ่งของการสำเร็จการศึกษา 2. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 3. มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สศอท.)	กลยุทธ์ SO 1. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย <u>กวิวิธี</u> สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย	กลยุทธ์ WO 1. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย <u>กวิวิธี</u> 1.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ 1.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ 1.3 กำหนดแนวปฏิบัติในของบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง
สิ่งกีดขวาง (Threats) 1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน	กลยุทธ์ ST -	กลยุทธ์ WT -

จากตารางที่ 55 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามัธยมศึกษา โดยทีมมหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ WO

สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ
- 1.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ
- 1.3 กำหนดแนวปฏิบัติในของงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ตารางที่ 56 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่ม
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการวิจัย 2. มหาวิทยาลัยมีวารสารวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัย 	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย 2. การตีพิมพ์ผลงานในวารสารระดับชาติและนานาชาติมีจำนวนน้อย 3. จำนวนอาจารย์ที่นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการมีจำนวนน้อย 4. อาจารย์ยังไม่เห็นความสำคัญของการเผยแพร่ผลงานวิจัย
<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาเป็นเกณฑ์หนึ่งของการสำเร็จการศึกษา 2. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 3. มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท.) 	<p>กลยุทธ์ SO</p> <p><i>1. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย</i></p> <p>กลวิธี</p> <p>สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย</p>	<p>กลยุทธ์ WO</p> <p><i>1. สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย</i></p> <p>กลวิธี</p> <p>ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์เต็มใจเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างกระตือรือร้น</p> <p><i>2. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย</i></p> <p>กลวิธี</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ 2.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ 2.3 กำหนดแนวปฏิบัติในของบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง
<p>สิ่งกีดขวาง (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน 	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>-</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>-</p>

จากตารางที่ 56 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามัธยมศึกษา โดยทีมมหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์ WO

1. สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์เต็มใจเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างกระตือรือร้น

2. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

2.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

2.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

2.3 กำหนดแนวปฏิบัติในของงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

จากการกำหนดกลยุทธ์ดังกล่าว สามารถสรุปความเหมือนและความแตกต่างของกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ได้ดังตาราง

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา

กลยุทธ์	วิทย์-เทคโนโลยี วิทย์-สุขภาพ	มนุษย-สังคม บริหารธุรกิจ
กลยุทธ์ SO		
1. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย	√	√
กลยุทธ์ WO		
2. สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย	-	√
3. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย	√	√

จากตารางที่ 57 พบว่ากลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ของทุกกลุ่มสาขาวิชา มีความเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ที่เพิ่มเติมกลยุทธ์การสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำหรับทุกกลุ่มสาขาวิชา

ตารางที่ 58 TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths) 1. ผลงานวิจัยส่วนใหญ่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์และการเรียนการสอน	จุดอ่อน (Weaknesses) 1. จำนวนผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย 2. ผลงานวิจัยที่ได้ส่วนใหญ่นำไปใช้ประโยชน์เฉพาะนักวิจัยผู้ผลิตผลงานวิจัยเรื่องนั้นๆ
โอกาส (Opportunities) 1. นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติ มุ่งเน้นการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ 2. มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 3. มีเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท) 4. มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนใกล้เคียง	กลยุทธ์ SO 1. บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน กลวิธี นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชนหรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย	กลยุทธ์ WO 1. ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ กลวิธี ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย
สิ่งกีดขวาง (Threats) 1. โอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน	กลยุทธ์ ST -	กลยุทธ์ WT -

จากตารางที่ 58 สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ SO

บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน

กลวิธี

นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชนหรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็น โครงการวิจัย

กลยุทธ์ WO

ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การนำเสนอกลยุทธ์การบริการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชน

จากการกำหนดกลยุทธ์ดังกล่าว สามารถนำเสนอกลยุทธ์ให้เห็นชัดเจนได้โดยขอนำเสนอ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย

- 1.1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- 1.2 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 1.3 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

- 2.1 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 2.2 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำหรับทุกกลุ่มสาขาวิชา

ส่วนที่ 1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย

1.1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตามโจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

7. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

8. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

7.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย

7.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

9. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลวิธี

9.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่ง

ทางวิชาการ

9.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

9.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก

9.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์

9.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่

นับเป็นวันลา

9.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดย

พิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน

9.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ

9.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก

ภายในมหาวิทยาลัย

9.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน

9.10 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

1.2 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย

1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย

1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับคณะวิชา

กลวิธี

- 2.1 มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย
- 2.2 มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา
- 2.3 เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย
- 2.4 มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยในระดับคณะวิชา

3. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

5. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

7. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

8. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ใหม่ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

9. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

- 9.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 9.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

10. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

- 10.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 10.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 10.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 10.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 10.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 10.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมีต้องเข้ามาหาวิทยาลัย โดยพิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน
- 10.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 10.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 10.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 10.10 จัดสรรผู้ช่วยนักวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย
- 10.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

1.3 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

7. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ใหม่ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

8. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

8.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย

8.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

9. สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน

กลวิธี

9.1 ผลักดันให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยภายในสาขาวิชาเดียวกัน

9.2 สนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยกับอาจารย์ต่างสาขาวิชาที่อยู่ใน

มหาวิทยาลัย

10. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลวิธี

- 10.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 10.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 10.3 จัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย
- 10.4 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 10.5 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 10.6 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 10.7 ยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น
- 10.8 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 10.9 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 10.10 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 10.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2.1 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

2.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

2.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ

2.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

2.2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

1. สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์เต็มใจเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างกระตือรือร้น

2. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

3. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

3.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

3.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

3.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำหรับทุกกลุ่มสาขาวิชา

1. บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน

กลวิธี

นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน หรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย

2. ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน 2) กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย และ 3) นำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร
2. ขั้นตอนการตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
4. ขั้นตอนการร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน
5. ขั้นตอนการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณบดีของคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ตลอดจนผู้อำนวยการสถาบันวิจัยหรือที่เรียกในชื่ออื่น จำนวนทั้งสิ้น 85 คน
2. อาจารย์ประจำ ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวนทั้งสิ้น 342 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ประจำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น สามารถจำแนกได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และข้อมูลทุติยภูมิจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และจากรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันที่มหาวิทยาลัยต้องจัดทำส่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเอกชนว่าปัจจุบันมีสถานภาพอย่างไร สถานภาพดังกล่าวเป็นจุดแข็ง (Strength) หรือจุดอ่อน (Weakness)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ได้แก่ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์ระดับมากและระดับมากที่สุด คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 เป็นต้นไปมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในขั้นตอนที่ 4 ต่อไป

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 นั้น ผู้วิจัยนำมาพิจารณาเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

ประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1.1.1 ปัจจัยด้านการผลิตผลงานวิจัย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การวิจัย หน่วยงานวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย การบริหารงานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา งบประมาณการวิจัย การบริหารนักวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารโครงการวิจัย และระบบบัณฑิตศึกษา

1.1.2 ปัจจัยด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย ผลงานวิจัย วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย

1.1.3 ปัจจัยด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

1.1.4 ปัจจัยด้านเครือข่ายการวิจัย ประกอบด้วย เครือข่ายระดับบุคคล เครือข่ายระดับสถาบัน และรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ

1.2 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบันจากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ และไม่มีความรับผิดชอบทางการบริหาร เคยเข้ารับการอบรมด้านการวิจัย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางการวิจัย อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยนอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์ แต่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย กล่าวคือประสบการณ์โดยเฉลี่ยไม่ถึง 10 ปี และมีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ โดยเฉลี่ยไม่ถึง 1 เรื่องต่อคนต่อปี

จากการสอบถามสาเหตุที่อาจารย์ทำวิจัย พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ทำวิจัยเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน สาเหตุลำดับถัดไปได้แก่เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการทำวิจัยของนักวิจัยหน้าใหม่ที่มีเริ่มต้นจากการวิจัยในชั้นเรียนก่อน แล้วจึงพัฒนาการทำวิจัยให้กลุ่มศึกษาในศาสตร์ต่อไป

ยกเว้นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ทำวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัยเป็นลำดับแรก และเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนเป็นลำดับถัดไป ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสาขาวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ หรือการประดิษฐ์คิดค้นให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

เมื่อสอบถามถึงสาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัย พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชามีสาเหตุหลักมาจากการที่อาจารย์มีภาระงานมากจนทำให้ไม่มีเวลาทำงานวิจัย นอกจากนี้อาจารย์มีภารกิจหลักด้านการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องให้คำปรึกษานักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมแล้ว ปัจจุบันอาจารย์ยังมีภารกิจการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง สาเหตุรองลงมาได้แก่อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย ซึ่งเป็นผลมาจากการที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยนั่นเอง

1.3 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบันจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และจากรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันที่มหาวิทยาลัยต้องจัดทำส่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

พบว่าผลการประเมินมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยยังมีบางมหาวิทยาลัยที่ไม่รับรองเนื่องจากการประเมินค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักไม่เป็นไปตามเกณฑ์ อย่างไรก็ตามมีบางมหาวิทยาลัยที่ได้รับผลการประเมินในระดับดี ซึ่งเป็นผลมาจากการที่มหาวิทยาลัยนั้นมีความมั่นคงทางการเงิน สามารถจัดสรรทั้งทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อการวิจัยได้อย่างเต็มความสามารถ

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยพบว่าส่วนใหญ่มีปัจจัยต่างๆ ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่ สมศ. และ สกอ. ระบุให้เป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เช่น มีนโยบายหรือวิสัยทัศน์หรือพันธกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัยเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อน มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย มีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการทำ MOU กับองค์กรภายนอก แต่การมีปัจจัยนั้นมิได้แสดงว่าเป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัย เนื่องจากปัจจัยที่กล่าวมาเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย จึงต้องพิจารณาที่ผลสำเร็จของงาน ได้แก่จำนวนงบประมาณสนับสนุนการทำผลวิจัยซึ่งมหาวิทยาลัยทุกแห่งมีการจัดสรรงบประมาณให้แต่ยังเป็นจำนวนน้อย นอกจากนี้ยังพิจารณาที่จำนวนผลงานวิจัยและจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ พบว่ามีจำนวนน้อยมากเช่นเดียวกัน จึงทำให้องค์ประกอบด้านการวิจัยเป็นจุดอ่อนของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่

2. กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ SWOT พบว่า

2.1 จุดแข็ง- จุดอ่อน ของมหาวิทยาลัย พบว่าจุดแข็งมีดังนี้ มีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างมหาวิทยาลัย อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการวิจัย และอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย และอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง

จุดอ่อนของมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ที่จบปริญญาเอกมีจำนวนน้อย อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนน้อย อาจารย์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาทำวิจัย อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย ประสบการณ์ในการสอนโดยเฉลี่ยของอาจารย์มีไม่มาก จำนวนผลงานวิจัยมีจำนวนน้อย เงินสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย เงินสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมีจำนวนน้อยมาก ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย

แม้ว่ามหาวิทยาลัยมีจุดอ่อนจำนวนมาก แต่ก็มีจุดแข็งอยู่ที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นด้านการวิจัย และอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษามีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูง ซึ่งเป็นจุดแข็งที่สามารถพัฒนาการบริหารงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 โอกาส-สิ่งกีดขวาง พบว่าโอกาสที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะได้รับการจัดสรรเงินทุนด้านการวิจัยมีน้อยมาก ปัจจุบันแหล่งทุนจัดสรรตามคุณภาพของงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีศักยภาพน้อยด้านการแข่งขัน ระบบบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่บริหารจัดการเป็นเอกเทศจากการบริหารจัดการในระดับปริญญาบัณฑิต ทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยสูงกับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยน้อย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาคนอกเวลาราชการ มุ่งเน้นที่การเรียนเพื่อให้จบการศึกษาโดยเร็วที่สุด ทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้และสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ

แม้ว่าจะมีสิ่งกีดขวางอยู่เป็นจำนวนมากแต่เมื่อพิจารณาถึง โอกาสของมหาวิทยาลัยแล้ว พบว่ามีโอกาสในการพัฒนาให้เกิดผลงานวิจัยมากขึ้นดังต่อไปนี้ นโยบายด้านการวิจัยระดับชาติให้ความสำคัญต่อการวิจัยมากขึ้น มหาวิทยาลัยมีโอกาสสร้างและพัฒนา นักวิจัยในสาขาต่างๆ มากขึ้น มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งสร้างและพัฒนา

นักวิจัย ผลิตผลงานวิจัย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของชุมชน มีโอกาสทำวิจัยร่วมกับชุมชน มหาวิทยาลัยสามารถใช้ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนทำวิจัยร่วมกับชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนตั้งโจทย์วิจัยให้มหาวิทยาลัยทำวิจัย นโยบายระดับชาติมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งทุกมหาวิทยาลัยจะมีเครือข่ายของตนเองอยู่แล้ว และสามารถขยายเครือข่ายได้มากขึ้น มีเครือข่ายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตามพื้นที่ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีเครือข่ายทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอช)

2.3 การจัดวางทิศทางการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน

เมื่อพิจารณาจากการวิเคราะห์ SWOT แล้วพบว่าสภาพการบริหารงานวิจัยมหาวิทยาลัยเอกชนอยู่ในสถานการณ์ “เอื้อแต่ไม่เด่น” หรือมีโอกาสสูงแต่ก็มีจุดอ่อนสูงด้วย ควรเลือกกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ (Stability Strategy) แต่ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยเอกชนก็มีจุดแข็งที่สามารถพัฒนาได้จึงเลือกกลยุทธ์ มุ่งสร้างความเติบโตให้ได้ระดับมาตรฐาน

กล่าวคือมุ่งพัฒนาอาจารย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักวิจัยหน้าใหม่ให้พัฒนาเป็นนักวิจัยทั่วไปที่สามารถผลิตผลงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ได้มุ่งหวังให้อาจารย์ก้าวขึ้นเป็นนักวิจัยระดับมืออาชีพแต่อย่างใด ขณะเดียวกันเร่งเสริมสร้างระบบและกลไกในการบริหารงานวิจัยให้ได้มาตรฐาน ดังนั้นกลยุทธ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจึงเป็นกลยุทธ์ระดับมาตรฐานทั่วไป

3. นำเสนอกกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

สามารถนำเสนอกกลยุทธ์ได้ดังต่อไปนี้

3.1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย

3.2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

3.3 กลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3.1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย

3.1.1 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย

1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย

1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

7. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

8. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

7.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย

7.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

9. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

กลวิธี

- 9.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 9.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 9.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 9.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 9.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา คั้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่นับเป็นวันลา
- 9.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน
- 9.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 9.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 9.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 9.10 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

3.1.2 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มบทบาทการบริหารงานวิจัยในระดับคณะวิชา

กลวิธี

- 2.1 มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการผลิตผลงานวิจัย
- 2.2 มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา
- 2.3 เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย
- 2.4 มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยในระดับคณะวิชา

3. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตามความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย

5. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน อาจใช้ห้องปฏิบัติการ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

7. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง

8. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ใหม่ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

9. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

9.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย

9.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

10. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

10.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

10.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

- 10.3 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก
- 10.4 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์
- 10.5 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่
นับเป็นวันลา
- 10.6 อนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้โดยมิต้องเข้ามาหาวิทยาลัย โดย
พิจารณาความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความรับผิดชอบในการสอน
- 10.7 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
- 10.8 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก
ภายในมหาวิทยาลัย
- 10.9 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 10.10 จัดสรรผู้ช่วยนักวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย
- 10.11 จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

3.1.3 กลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

1. ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนางานวิจัย

กลวิธี

- 1.1 จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 1.2 ผลักดันให้ทุกคณะวิชามีแผนพัฒนางานวิจัย
- 1.3 ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

2. เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารโครงการวิจัย

กลวิธี

ประสานการทำงานของระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัย ระบบติดตาม
ความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และระบบประเมินผลงานวิจัย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย

กลวิธี

จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย

4. บูรณาการงานสอนเข้ากับงานวิจัย

กลวิธี

สนับสนุนให้ทำวิจัยในเรื่องที่สอน

5. เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น

กลวิธี

จัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

6. บูรณาการเครือข่ายทางวิชาการกับการวิจัย

กลวิธี

ทำวิจัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

7. เชื่อมโยงอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ระดับปริญญาบัณฑิต

กลวิธี

จัดสรรให้อาจารย์ใหม่ในระดับปริญญาบัณฑิตเป็นผู้ช่วยนักวิจัยของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงแต่ไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับแหล่งทุนภายนอกและเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ใหม่

8. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย

กลวิธี

8.1 เพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย

8.2 สนับสนุนและช่วยเหลือนักวิจัยในการของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุน

ภายนอก

9. สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน

กลวิธี

9.1 ผลักดันให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยภายในสาขาวิชาเดียวกัน

9.2 สนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยกับอาจารย์ต่างสาขาวิชาที่อยู่ใน

มหาวิทยาลัย

10. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและบริหารนักวิจัย

10.1 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย โดยอาจเชื่อมโยงกับการเข้าสู่ตำแหน่ง

ทางวิชาการ

10.2 สนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

10.3 จัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย

10.4 ส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก

10.5 จัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์

10.6 เปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้า หรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่

นับเป็นวันลา

10.7 ยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น

10.8 นำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ

- 10.9 กำหนดค่าสมนาคุณนักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย
- 10.10 กำหนดภาระงานสอนและงานวิจัยของอาจารย์ให้ชัดเจน
- 10.11 จัดให้มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษางานวิจัย

3.2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

3.2.1 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

2.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

2.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

2.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

3.2.2 กลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

1. สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่ได้จากการเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อให้อาจารย์เต็มใจเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างกระตือรือร้น

2. สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

สร้างเครือข่ายในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ร่วมกับการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยอาจเป็นเจ้าของหรือจัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

3. สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลวิธี

3.1 จัดสรรงบประมาณในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

3.2 จัดสรรงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

3.3 กำหนดแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

3.3 กลยุทธ์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน

กลวิธี

นำผลงานวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน หรือนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนทำเป็นโครงการวิจัย

3. ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลวิธี

ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้วิจัยและอาจารย์ที่สนใจมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการนำเสนอกิจกรรมการบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ดังได้สรุปผลไว้ในเบื้องต้นนั้น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการผลิตผลงานวิจัย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การวิจัย หน่วยงานวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย การบริหารงานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา งบประมาณการวิจัย การบริหารนักวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารโครงการวิจัย และระบบบัณฑิตศึกษา ปัจจัยด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย ผลงานวิจัย วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอผลงานวิจัย ปัจจัยด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และปัจจัยด้านเครือข่ายการวิจัย ประกอบด้วย เครือข่ายระดับบุคคล เครือข่ายระดับสถาบัน และรูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ

สอดคล้องกับ สัมมา รธนินธ์ (2536) ที่พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยได้แก่ ปัจจัยด้านสถาบัน กระบวนการบริหารงานวิจัย และด้านบุคคล พบว่ามีปัจจัยการบริหารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัย คือ ปัจจัยด้านสถาบัน ได้แก่ การสนับสนุนทุนวิจัย บรรยากาศทางวิชาการของสถาบัน และผู้บริหารสถาบัน กระบวนการบริหารงานวิจัย ได้แก่ การควบคุมงานวิจัย ส่วนปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะที่มีต่อการวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในระหว่างการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และเวลาที่ใช้เพื่อการวิจัย

2. สภาพการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาโท ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ และไม่มีควมรับผิดชอบทางการบริหาร เคยเข้ารับการอบรมด้านการวิจัย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางการวิจัย อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยนอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์ แต่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย กล่าวคือประสบการณ์โดยเฉลี่ยไม่ถึง 10 ปี และมีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่โดยเฉลี่ยไม่ถึง 1 เรื่องต่อคนต่อปี

จะเห็นว่าแม้อาจารย์ส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นด้านการวิจัย แต่จากการที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย เพราะเพิ่งจบการศึกษา ทำให้ต้องทุ่มเทให้กับภารกิจด้านการเรียนการสอนเป็นหลัก จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มีจำนวน

น้อยตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการสอบถามสาเหตุที่อาจารย์ไม่ทำวิจัย ที่พบว่าทุกกลุ่มสาขาวิชา มีสาเหตุหลักมาจากการที่อาจารย์มีภาระงานมากจนทำให้ไม่มีเวลาทำงานวิจัย สาเหตุรองลงมา ได้แก่อาจารย์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย ซึ่งเป็นผลมาจากการที่อาจารย์ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการสอนน้อยนั่นเอง

สอดคล้องกับ พงษ์พัชรินทร์ พุชวิฒนะ (2545) ที่พบว่า วัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐยังไม่เอื้อต่อการทำวิจัย อาจารย์ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับงานสอน มากกว่างานวิจัย และมีเป้าหมายในการทำวิจัยเพื่อตำแหน่งทางวิชาการมากกว่าเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่หรือเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เช่นเดียวกับ ศิโรจน์ ผลพันธิน (2548) ที่พบว่าการบริหารงานวิจัยในปัจจุบันของ สถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

3. การกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

การกำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยของกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีความใกล้เคียงกันมากทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งกีดขวาง ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย เอกชนที่มีความเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงนำเสนอกลยุทธ์ด้านการผลิตผลงานวิจัยในภาพรวมของทั้งสองกลุ่มสาขาวิชา

สำหรับกลยุทธ์ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั้งสองกลุ่มเหมือนกับกลยุทธ์ของกลุ่ม สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ โดยเพิ่มประเด็นกลยุทธ์ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย โดยจัดให้ห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัย ตลอดจนวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อ ต่อการวิจัย ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเรียนการสอนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

สำหรับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพได้เพิ่มเติมกลยุทธ์เพิ่มบทบาทการบริหาร งานวิจัยในระดับคณะวิชา โดยมีกลวิธีดังนี้ มีระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้เกิดการ ผลิตผลงานวิจัย มีคณะกรรมการวิจัยระดับคณะวิชา เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนางานวิจัย หรือให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหารงานวิจัย มีการจัดสรรงบประมาณการ วิจัยในระดับคณะวิชา ซึ่งกลยุทธ์นี้ได้มาจากความคิดเห็นเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย ในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาอื่นที่ให้ ความสำคัญในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจได้เพิ่มเติม กลยุทธ์สร้างเครือข่ายการทำวิจัยภายในสถาบัน โดยมีกลวิธีผลักดันให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยภายใน สาขาวิชาเดียวกัน และสนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกันทำวิจัยกับอาจารย์ต่างสาขาวิชาที่อยู่

มหาวิทยาลัย ซึ่งกลยุทธ์นี้มีที่มาจาก การสำรวจข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย เอกชนที่พบว่าอาจารย์ทั้งสองกลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่มุ่งทำวิจัยคนเดียว มากกว่าการทำวิจัยเป็นหมู่คณะ ประกอบกับความคิดเห็นเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน ที่ให้ความสำคัญกับการร่วมกันทำวิจัยระหว่างหน่วยงานหรือคณะวิชาภายในมหาวิทยาลัยในระดับ ปานกลางเท่านั้น

4. กลยุทธ์การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

กลยุทธ์เพิ่มพูนการผลิตงานวิจัยให้มากขึ้น โดยการจัดประกวดหรือแข่งขันข้อเสนอโครงการวิจัยตาม โจทย์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งกำจัดจุดอ่อนที่มหาวิทยาลัยมี ผลงานวิจัยจำนวนน้อย เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่ขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย ส่วนหนึ่งไม่สามารถกำหนดโจทย์วิจัยด้วยตนเองได้ การที่มหาวิทยาลัยกำหนด โจทย์วิจัยให้ถือเป็นการช่วยเหลือในการตั้ง โจทย์วิจัยให้แก่อาจารย์เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยนั่นเอง

กลยุทธ์สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งกำจัดจุดอ่อนจากการที่จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มีจำนวนน้อย โดยมุ่งเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย เนื่องจากยังมีอาจารย์อยู่จำนวนไม่น้อยที่ผลิตผลงานวิจัยแล้ว แต่ไม่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานหรือนำเสนอผลงานเนื่องจากมิได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ผู้อื่นได้รับรู้

กลยุทธ์สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นกลยุทธ์ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งผนวกกับโอกาสที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมภายนอก กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดให้การนำเสนอผลงานหรือการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นเกณฑ์หนึ่งของการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีศักยภาพในการจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานดังกล่าว โดยเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ให้เป็นส่วนหนึ่งของการประชุม ในโอกาสนี้ควรใช้เครือข่ายการวิจัยเพื่อการเผยแพร่ โดยอาจเวียนการเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุม

กลยุทธ์สนับสนุนงบประมาณการเผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งกำจัดจุดอ่อนจากการที่จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มีจำนวนน้อย โดยการสนับสนุนงบประมาณใน

การตีพิมพ์เผยแพร่หรือนำเสนอผลงานซึ่งมหาวิทยาลัยควรกำหนดวงเงินสนับสนุนให้ชัดเจน และมีแนวทางในการปฏิบัติในการของบประมาณสนับสนุนดังกล่าว

กลยุทธ์บูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการสู่ชุมชน มุ่งเน้นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอนผนวกกับนำการบริการวิชาการสู่ชุมชนซึ่งเป็นการที่อาจารย์ต้องปฏิบัติอยู่แล้วมาบูรณาการเข้ากับการวิจัย ซึ่งถือเป็นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้แก่ชุมชนเป็นอย่างดี

กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งสร้างความตื่นตัวให้อาจารย์มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เนื่องจากปัจจุบันอาจารย์มักนำผลการวิจัยของตนเองไปใช้ประโยชน์เฉพาะตัวบุคคล โดยมิได้มีการเผยแพร่ให้อาจารย์ท่านอื่นทราบ

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบของงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน ขนาดกลาง เพื่อเร่งกำจัดจุดอ่อน และเสริมสร้างจุดแข็ง เช่น สาเหตุที่อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทำวิจัย เนื่องจากมีภาระงานมากจนไม่มีเวลาทำวิจัย การขาดความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ข้อค้นพบเหล่านี้ทำให้ทราบถึงสภาพที่เป็นอุปสรรคและปัญหาในการบริหารงานวิจัย อันเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อบริหารงานวิจัยให้เหมาะสมต่อไป

เนื่องจากบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน การเลือกใช้กลยุทธ์ควรเลือกพิจารณากลยุทธ์ต่างๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทและนโยบายของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากข้อเท็จจริงที่ว่ามหาวิทยาลัยเป็นแหล่งผลิตนักวิจัย กล่าวคือการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการฝึกทำวิจัยเป็นด้านแรก และใช้กระบวนการผู้ช่วยนักวิจัยเป็นการฝึกทำ

วิจัยเป็นด่านถัดไป โดยมีอาจารย์ผู้สอนในระดับบัณฑิตศึกษามีความรู้และประสบการณ์สูงด้านการวิจัย แต่จากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย ในประเด็นระบบบัณฑิตศึกษา อาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชาให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ระบบบัณฑิตศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย แสดงให้เห็นถึงการขาดความเชื่อมโยงระหว่างอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิต จึงควรมีการศึกษาถึงกลยุทธ์การเชื่อมโยงอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเอกชนเข้าด้วยกัน

2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนที่มุ่งเน้นการวิจัย ซึ่งมีอยู่เพียง 3 สถาบัน โดยการศึกษาในเชิงลึก เพื่อเป็น Best Practice ให้กับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่นๆ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือนักวิจัยมือใหม่. กรุงเทพมหานคร: วงศ์สว่างการพิมพ์, 2550.

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2551-2553)

[ออนไลน์]: แหล่งที่มา <http://www.nrct.go.th/download/22101.pdf> [21 ธันวาคม 2551].

จรัส สุวรรณเวลา. ระบบวิจัยโลกกับระบบวิจัยไทย. กรุงเทพมหานคร: ดีไซน์, 2545.

ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเชิงธุรกิจสำหรับหน่วยงานบริการ

สนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ณัฐพันธ์ เขจรนนท์ และคณะ. TQM กลยุทธ์การสร้างองค์กรคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร:

เอ็กซ์เปอร์เน็ท , 2545.

ทวีชัย บุญเติม. การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับพุทธศักราช

2550. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2540.

ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

ชนินาถ ณ สุนทร. การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การบริหารคุณภาพสำหรับกิจการนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา

อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ชเนศ จิตสุทธิภากร. การพัฒนากลยุทธ์การจัดการโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

นิยุทธ์ กรุงวงศ์. การพัฒนากลยุทธ์การจัดการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

พงษ์พัชรินทร์ พุชวัฒนะ. กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะ

ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ก้าวที่มั่นคง สู่มหาวิทยาลัยวิจัย. (มปท.): 2550.

- ราชกิจจานุเบกษา. กำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษา
 เอกชน. 123 ตอนที่ 83 ก. 21 สิงหาคม 2549: 1.
- ราชกิจจานุเบกษา. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรง
 ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์. 124 ตอนพิเศษ 39 ง. 2
 เมษายน 2550: 72.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รายงานการติดตามและประเมินสถานภาพการปฏิรูปการ
 เรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2547.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่.
 กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2546.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. การวางแผนกลยุทธ์ ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ.
 กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2548.
- วิจารณ์ พานิช. การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 ดวงกมล, 2540.
- วิจารณ์ พานิช. การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสนับสนุนการวิจัย, 2546.
- วิบูลย์ วัฒนาธร และเสมอ ถาน้อย. การบริหารงานวิจัยไม่ยาก(มาก)อย่างที่คิด กรณีศึกษา
 มหาวิทยาลัยนเรศวร. (มปท.): 2550.
- ศิโรจน์ ผลพันธิน. รูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา. รายงานการวิจัย คณะครุ
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2547.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15
 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2556) [ออนไลน์]: แหล่งที่มา <http://www.cheqa.mua.go.th/>
 [22 ธันวาคม 2551].
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. แผนพัฒนาการศึกษา
 ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2550.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. แผนพัฒนาการศึกษา
 ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554) [ออนไลน์]: แหล่งที่มา
<http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/index.htm> [25 ธันวาคม 2551].
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์
 มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2549.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. รายงานประจำปี 2551 [ออนไลน์]:

แหล่งที่มา <http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/index.htm> [16 ธันวาคม 2552].

ศรีมาจ ขวัญเมือง. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ: การ

วิเคราะห์หาลิสเรลและเครือข่ายประสาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เสน่ห์ รุ้งโต. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการบริหารอุดมศึกษา: กรณีศึกษาผู้บริหารระดับสูง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. แผนกลยุทธ์พัฒนาสถาบันระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.

2545-2559). (มปท.): 2544.

สมยศ นาวิการ. การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ,

2544.

สุเมธ แสงนาทร. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ภาคเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา

อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สมใจ จิตพิทักษ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ

โรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

2532.

สมศักดิ์ ชุนหรัศมี. มองการวิจัยอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพมหานคร: ดีไซร์, 2545.

สัมมา ธรนิษฐ์. การวิเคราะห์การบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของวิทยาลัยครู:

กรณีศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุกัญญา โทมิโลกุล และคณะ. การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์: กรณีศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

สุชาดา กิระนันท์ และคณะ. บนเส้นทางสายบริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

สุชาดา กิระนันท์ และคณะ. ยุทธศาสตร์การบริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: รายงานผลการ

ปฏิบัติงาน 4 ปี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก
[ออนไลน์]: แหล่งที่มา <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/university.php>
[15 มกราคม 2553].

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. ระบบฐานข้อมูลประกันคุณภาพ
การศึกษา [ออนไลน์]: แหล่งที่มา
http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/reportyear/show_allGoverment.php [11 มกราคม
2553].

ภาษาอังกฤษ

Certo, S.C. and Peter, J.P. **Strategic Management: Concept and Applications**. New York:
McGraw-Hill, 1991.

Cope, R.G. Opportunity from Strength: Strategic Planning Clarified with case examples.
ASHE-ERIC higher education report. 8, (1978): 21.

David, F.R. **Strategic Management**. New Jersey: Prentice-Hall, 1995.

Maassen P.M. and vnn Vaught, F.A. **Strategic planning in The Encyclopedia of Higher
Education** Volumn 2: Analytical Perspectives. Oxford: Pergamon Press., 1992.

Pratt, M., Margaritis, D. and Coy, D. Developing a Research Culture in a University Faculty.
Journal of higher education policy and management. 21, 1, (1999): 34.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิชา "การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยตามกลุ่มสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย"
2. แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน
  - ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป
  - ส่วนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน
  - ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี   ปริญญาโท   ปริญญาเอก   อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์   ผู้ช่วยศาสตราจารย์   รองศาสตราจารย์   ศาสตราจารย์

3. คณะวิชาที่ท่านสังกัด .....

4. กลุ่มสาขาวิชาของคณะวิชาที่ท่านสังกัด (กรุณารายละเอียดในการจำแนกกลุ่มสาขาวิชาในหน้า 3)

- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

5. ความรับผิดชอบทางการบริหาร

- มี ใช้เวลาในการบริหารงานประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
- ไม่มี

6. ประสบการณ์ในการสอน .....

ปี

7. การอบรมด้านการวิจัย

- เคย ไม่เคย

8. การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการวิจัย

- มี ไม่มี

9. การอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย

- อ่าน ไม่อ่าน

10. ประสบการณ์ในการทำวิจัยนอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์

- ทำ
- ไม่ทำ (กรุณาข้ามไปตอบข้อ 15)

11.สาเหตุที่ท่านทำวิจัย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือเกิดนวัตกรรมจากการวิจัย
- เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน
- เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร
- เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารจัดการสถาบัน
- เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม
- เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. ลักษณะของงานวิจัยที่ทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทำคนเดียว ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกัน
- ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ทำเป็นกลุ่มกับอาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย

13. ประเภทของงานวิจัยที่ทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- งานวิจัยพื้นฐาน (เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์)
- งานวิจัยประยุกต์
- งานวิจัยและพัฒนา (R&D)

14. จำนวนผลงานวิจัยของท่านที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ..... ชิ้น

15. สาเหตุที่ท่านไม่คิดทำวิจัย

- ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานอื่น
- ขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัย
- ไม่มีทุนสนับสนุนให้ทำวิจัย
- ไม่ชอบทำวิจัย
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

หมายเหตุ:

- 1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ประกอบด้วย สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยี
- 2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย สาขาวิชาแพทยศาสตร์ สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ สาขาวิชาสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์
- 3) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาภาษา สาขาวิชาศิลปะ สาขาวิชานิติศาสตร์
- 4) กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ อันประกอบด้วย สาขาวิชาการบัญชี การบริหารการขนส่งและการจัดการทรัพยากรการผลิต การค้าระหว่างประเทศ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการ

ส่วนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก
3 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับพอสมควร
2 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย
1 หมายถึง ปัจจัยนั้นส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
การผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์							
1	ยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย นโยบายของมหาวิทยาลัย						
2	วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย						
3	พันธกิจงานวิจัยของมหาวิทยาลัย						
4	แผนการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย						
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	หน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย สำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วยสนับสนุน งานวิจัย (หรือที่เรียกในชื่ออื่น)						
2	ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	ผู้บริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือรองอธิการบดีที่ เกี่ยวข้อง						
2	คณะกรรมการวิจัยระดับมหาวิทยาลัย						
3	คณะกรรมการวิจัยศูนย์เฉพาะทาง						
4	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย/ศูนย์วิจัย/หน่วย สนับสนุนงานวิจัย(หรือที่เรียกในชื่ออื่น)						
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
1	การบริหารงานระดับคณะ/สาขาวิชา คณะกรรมการวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา						
2	แผนพัฒนางานวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา						
3	ระบบ/กลไกของคณะในการสนับสนุนให้ เกิดการผลิตผลงานวิจัย						
4	การมีส่วนร่วมของอาจารย์นักวิจัยของคณะ/ สาขาวิชาในการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย หรือการให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการบริหาร งานวิจัย						
5	ฐานข้อมูลด้านการวิจัยระดับคณะ/สาขาวิชา						
6	สารสนเทศด้านการวิจัยระดับคณะ/ สาขาวิชา						
7	การจัดสรรงบประมาณการวิจัยระดับคณะ วิชา						
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	งบประมาณการวิจัยของมหาวิทยาลัย การจัดสรรงบประมาณการวิจัยภายใน มหาวิทยาลัย						
2	การสนับสนุนการของงบประมาณการวิจัย จากภายนอกมหาวิทยาลัย						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	การบริหารนักวิจัยของมหาวิทยาลัย การส่งบุคลากรอบรม/สัมมนาด้านการวิจัย กับหน่วยงานภายนอก						
2	การจัดอบรม/สัมมนาด้านการวิจัยภายใน มหาวิทยาลัย						
3	การสนับสนุนบุคลากรให้ศึกษาต่อ						
4	การทำวิจัยร่วมกันระหว่างนักวิจัยต่าง หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย						
5	ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการ ทำวิจัย						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
6	การกำหนดจรรยาบรรณนักวิจัย						
7	การเผยแพร่จรรยาบรรณนักวิจัย						
8	การกำหนดภาระงานของอาจารย์นักวิจัย						
9	การบรรจุอาจารย์โดยคำนึงถึงประสบการณ์ ในการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์						
10	การที่มหาวิทยาลัยจัดสรรเวลาสอนที่เอื้อต่อ การทำวิจัยของอาจารย์						
11	การอนุญาตให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัย โดยมีต้องเข้ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณา ความก้าวหน้าของผลงานวิจัยและความ รับผิดชอบในการสอน						
12	การเปิดโอกาสให้อาจารย์ลาไปศึกษา ค้นคว้าหรือรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยไม่ นับเป็นวันลา						
13	การที่มหาวิทยาลัยจัดสรรผู้ช่วยนักวิจัย ให้แก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย						
14	การมีระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยหรือที่ปรึกษา งานวิจัย						
15	การยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น/ ประกาศ เกียรติคุณแก่นักวิจัย						
16	การที่มหาวิทยาลัยกำหนดค่าสมนาคุณ นักวิจัยให้แก่อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุน การวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัย						
17	การนำผลงานวิจัยประกอบการพิจารณา ความดีความชอบ						
18	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	โครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย						
1	การมีห้องปฏิบัติการพื้นฐานเพื่อการวิจัย						
2	การมีอาคาร/สถานที่ที่เอื้อต่อการทำวิจัย						
3	การมีวัสดุ/อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการวิจัย						
4	การมีฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นงานวิจัย						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
5	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการวิจัย						
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	การบริหารโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย การมีระบบพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยที่ ขอทุนสนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย						
2	การมีระบบติดตามความก้าวหน้าของ งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภายใน มหาวิทยาลัย						
3	การมีระบบประเมินผลงานวิจัยที่ได้รับทุน สนับสนุนจากภายในมหาวิทยาลัย						
4	การทำสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยกับ นักวิจัย						
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	ระบบบัณฑิตศึกษา การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับอาจารย์ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา						
2	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ บัณฑิตศึกษา						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
การเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์							
1	ผลงานวิจัย คุณภาพของงานวิจัย						
2	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	วิธีการในการเผยแพร่ผลงานวิจัย การส่งรายงานการวิจัยให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง						
2	การมีวารสารของมหาวิทยาลัยสำหรับการ เผยแพร่ผลงานวิจัย						
3	การเผยแพร่ผลงานวิจัยใน Web Site ของ						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
	มหาวิทยาลัย						
4	การแถลงข่าวหรือลงหนังสือพิมพ์ในกรณีที่ ผลงานวิจัยมีคุณค่าแก่มวลชน						
5	การจัดทำโปสเตอร์เผยแพร่ผลงานวิจัย						
6	การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับ นานาชาติ						
7	การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสาร ภายในประเทศ						
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ						
2	การสนับสนุนงบประมาณในการตีพิมพ์ ผลงานวิจัยในวารสารภายในประเทศ						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	การนำเสนอผลงานวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย						
2	การนำเสนอผลงานภายในประเทศ						
3	การนำเสนอผลงานในต่างประเทศ						
4	การจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการ ประชุม (Proceedings) ระดับนานาชาติ						
5	การจัดประชุมทางวิชาการที่มีรายงานการ ประชุม (Proceedings) ระดับชาติ						
6	มีประกาศหรือแนวปฏิบัติในการเผยแพร่ ผลงานวิจัย						
7	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
1	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอ ผลงานวิจัย การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอ ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการ ภายในประเทศ						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
2	การสนับสนุนงบประมาณในการนำเสนอ ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับ นานาชาติ						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
การนำผลงานวิจัยของอาจารย์ไปใช้ประโยชน์							
	การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ ความรู้ในศาสตร์						
1	การเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์						
2	เกิดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์จากงานวิจัย						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	การนำไปใช้ประโยชน์ในสถาบัน						
1	การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการ สอน						
2	การนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง หลักสูตร						
3	การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหาร จัดการสถาบัน						
4	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	การนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคม						
1	การนำไปใช้ประโยชน์เชิงคุณธรรม จริยธรรม						
2	การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือ อุตสาหกรรม						
3	การถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่ได้จาก การวิจัยสู่ชุมชน						
4	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา						
1	การจัดตั้งหน่วยคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญา						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
2	การช่วยเหลือในการจดสิทธิบัตร						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ).....						
เครือข่ายการวิจัย							
เครือข่ายระดับบุคคล							
1	การร่วมกันทำวิจัยภายในหน่วยงานหรือ คณะวิชาเดียวกัน						
2	การร่วมกันทำวิจัยระหว่างนักวิจัยรุ่นใหม่ และนักวิจัยที่มีประสบการณ์						
3	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
เครือข่ายระดับสถาบัน							
1	การร่วมกันทำวิจัยระหว่างหน่วยงานหรือ คณะวิชาภายในมหาวิทยาลัย						
2	การร่วมกันทำวิจัยกับนักวิจัยต่าง มหาวิทยาลัย						
3	การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัย						
4	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
รูปแบบของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ							
1	เครือข่ายการวิจัยตามพื้นที่ จัดตั้งโดย สกอ.						
2	เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท.)						
3	การมีตัวแทนผู้ประสานงานเครือข่าย						
4	การบริหารจัดการของตัวแทนผู้ ประสานงานเครือข่าย						
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับคุณลักษณะของนักวิจัยที่ควรมี ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับมาก
 3 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับพอสมควร
 2 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อย
 1 หมายถึง คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย							
1	มีความอยากรู้อยากเห็น						
2	มีความกระตือรือร้นในการแสวงหา ข้อเท็จจริงเพื่ออธิบายปัญหาที่พบ						
3	ศึกษาค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ						
4	ซื่อสัตย์และมีใจเป็นกลาง ไม่อคติ						
5	ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ของ ผู้อื่น						
6	จดจำรายละเอียดและช่างสังเกตอย่างมีระบบ						
7	กล้าวิพากษ์วิจารณ์ด้วยหลักเหตุผล						
8	มีความมุ่งมั่นต้องการทำงานให้สำเร็จ						
9	มีความรับผิดชอบต่อผลของงาน						
10	มีความคิดอิสระและริเริ่มสร้างสรรค์						
11	มีการคิดอย่างเป็นระบบก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด						
12	มีความอดทนรู้จักรอคอย						
13	มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่น						
14	มีความถ่อมตนไม่หยิ่งโสหรืออวดรู้						
15	ใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ						
16	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน						
17	ทำงานอย่างเป็นระบบ						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
18	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
ทัศนคติต่อการวิจัย							
1	งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญควบคู่กับการสอน						
2	ความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการทำวิจัยของอาจารย์						
3	ชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่ ผลงานวิจัย						
4	การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนา ศาสตร์และสังคม						
5	การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและ ประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์						
6	อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน						
7	เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ						
8	ผลงานวิจัยของอาจารย์ช่วยแก้ปัญหาสังคม ชั้นนำสังคม และพัฒนาประเทศ						
9	กระบวนการวิจัยเป็นกลไกสร้างคนให้มี ความสามารถทางวิชาการ						
10	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
ด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัย							
1	ความรู้ในเนื้อหาสาระในเรื่องที่ทำการวิจัย						
2	ความสามารถในการกำหนดประเด็นปัญหา วิจัย						
3	ความสามารถในการกำหนดกรอบแนวคิดใน การวิจัย						
4	ความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการวิจัย ประเภทต่างๆ						
5	ความสามารถในการเขียนโครงการวิจัย						

ลำดับ ที่	ข้อความถาม	ระดับของการส่งผล					ไม่ ส่งผล
		5	4	3	2	1	
6	ความสามารถในการวางแผนทำวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์						
7	ความรู้ความเข้าใจด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัย						
8	ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย						
9	ความสามารถในการสังเคราะห์คำตอบของการวิจัย						
10	ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัย						
11	อื่นๆ (โปรดระบุ)						
ทักษะด้านการวิจัย							
1	ทักษะในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัย						
2	ทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์						
3	ทักษะในการขอทุนสนับสนุนการวิจัย						
4	ทักษะการติดต่อประสานงานระหว่างทีมนักวิจัยหรือผู้เกี่ยวข้อง						
5	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น						
6	ทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล						
7	ทักษะในการเขียนรายงานวิจัย						
8	ทักษะในการนำเสนอผลงานวิจัย						
9	อื่นๆ (โปรดระบุ)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุจิตรา โอสดอภีรักษ์ เกิดเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2511 ที่จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา (วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์)
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2534 และสำเร็จการศึกษาระดับ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี
การศึกษา 2537 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย